

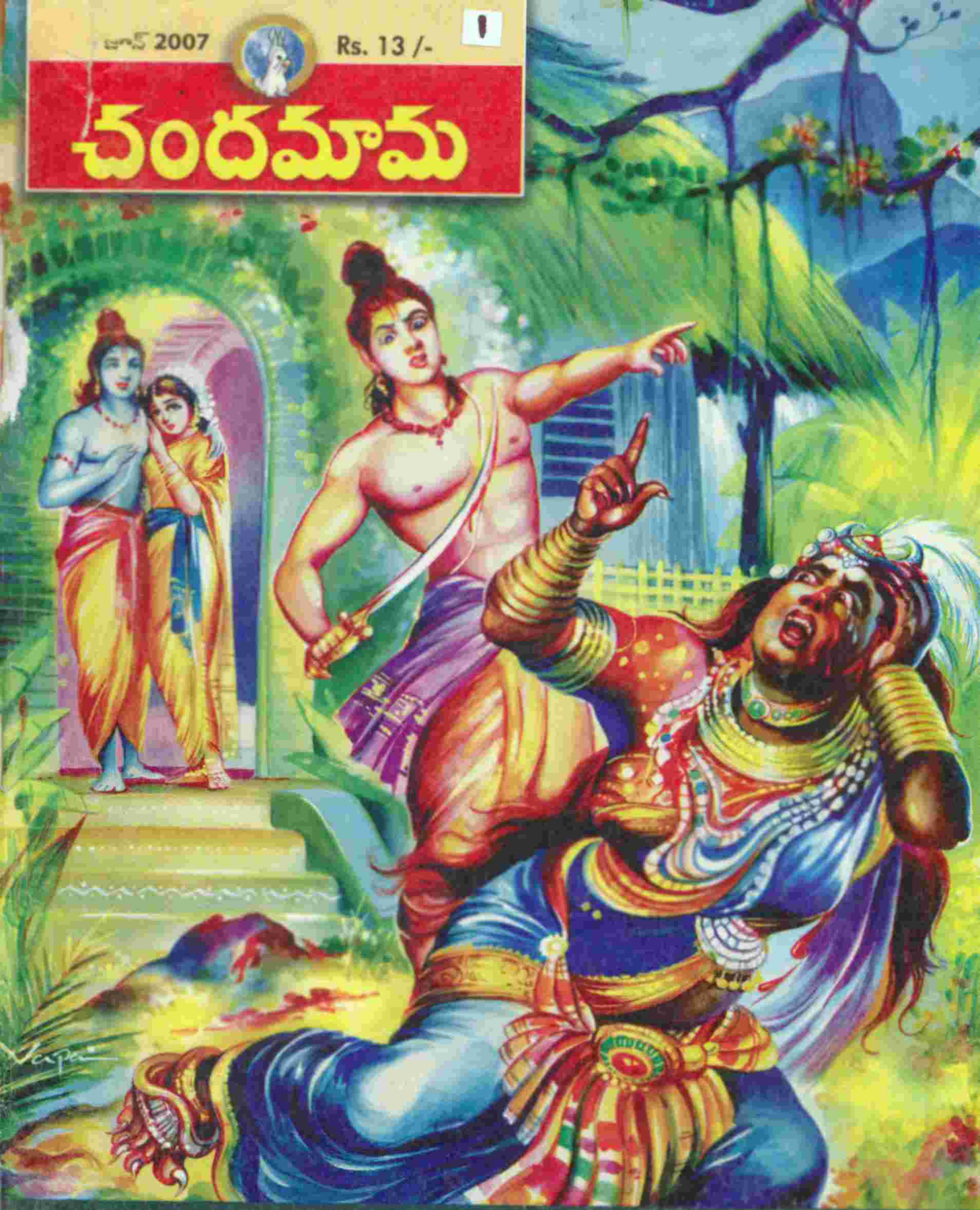
జూన్ 2007

Rs. 13 /-

1

చందమామ

60 సంవత్సరాలుగా విజ్ఞాన వినోదాలు విరజిమ్ముతూన్న విశిష్ట పత్రిక!

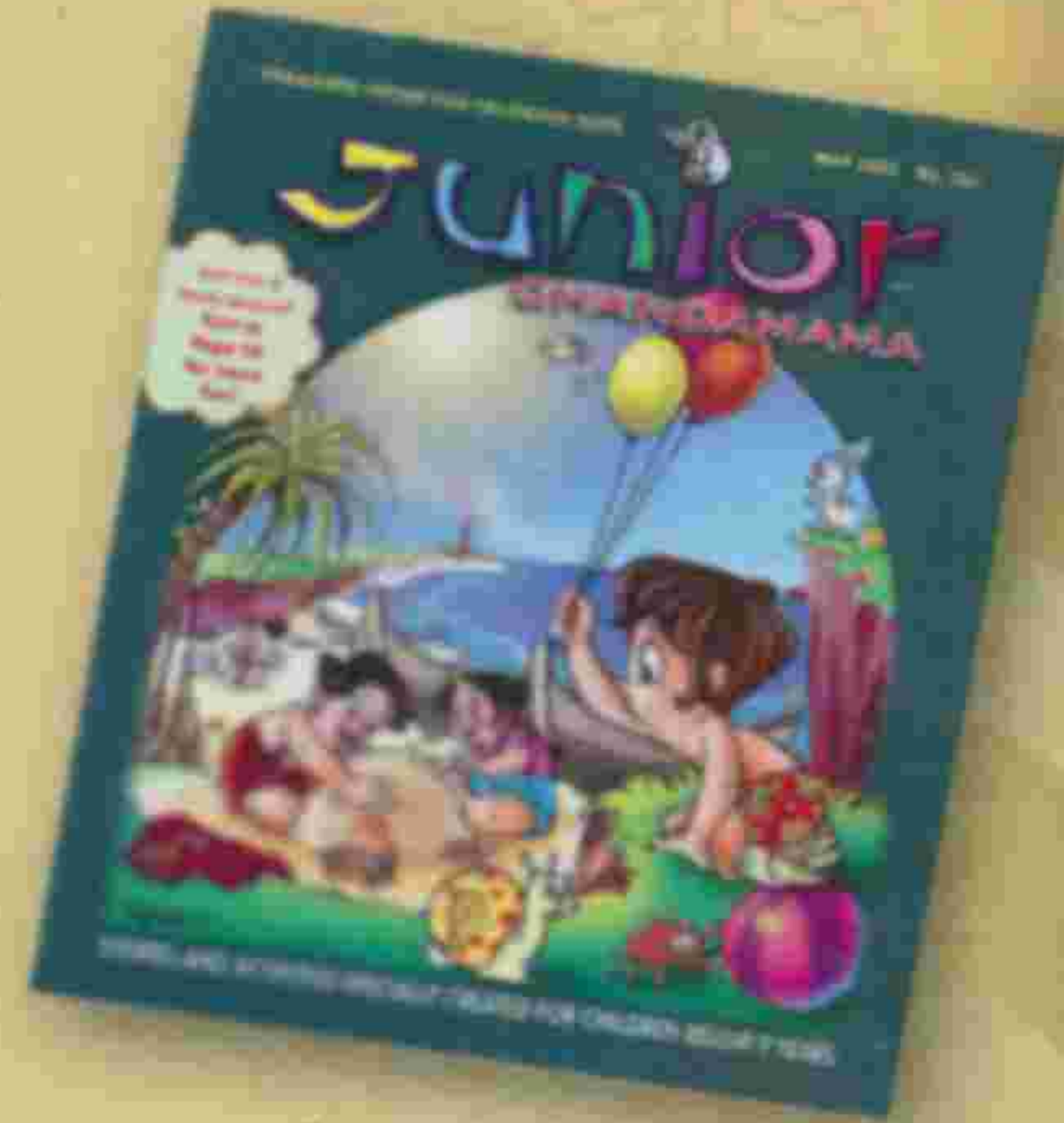
అరవైయేళ్ళకు పైగా...

తెలుగు, తమిళ భాషలలో 1947
జూలైలో ప్రారంభించబడిన మీ
అభిమాన మాసపత్రిక చందమామ
జూన్ 2007 సంచికతో 60
సంవత్సరాలు పూర్తిచేసుకుంటోంది!

చందమామ ప్రస్తుతం తెలుగు, తమిళం, కన్నడం, మలయాళం, హిందీ, మరాఠీ,
గుజరాతీ, బెంగాలీ, ఒరియా, సంస్కృతం, అస్సామీ, సంధాలీ మొదలైన 12 భారతీయ
భాషలలో పాటు ఇంగ్లీషులోనూ వెలువడుతోంది. ఒక గిరిజన
భాషలో వెలువడుతూన్న మొట్టమొదటి పిల్లల
పత్రిక చందమామ!

9 సంవత్సరాలలోపు పిల్లలకు ప్రత్యేకంగా జూనియర్
చందమామ 2003 నుంచి వెలువడుతోంది.

దేశ విదేశాలలో కంప్యూటర్ ప్రియులైన మన పిల్లలకు
విజ్ఞాన వినోదాలు పంచడానికి చందమామ త్వరలో
డిజిటల్ మాధ్యమంలోనూ వెలువడనున్నది.

వివరాలకు జూలై సంచిక చూడండి

చందమామ చదవండి! అసంఖ్యాక పాఠక ప్రపంచానికి మరింత చేరువకండి!
ప్రయోజనం పొందండి!

చందమామ ఇండియా లిమిటెడ్

82, డిఫెన్స్ అఫీసర్స్ కాలనీ, రవాణా భవన్, చెన్నై-600 097

ఫోన్ : 2231 3637/2234 7399

e-mail: chandamama@vsnl.com

NOW AVAILABLE
AT YOUR NEAREST
NEWS STAND FOR
RS.15 PER COPY

A TREASURE-TROVE FOR TALENTED TOTS

Junior
CHANDAMAMA

**Junior
Chandamama is
the only magazine
that encourages
its young readers
to develop their
inherent talent.**

**AN IDEAL GIFT FOR AN INTELLIGENT CHILD
FOR ANNUAL SUBSCRIPTION PAY ONLY RS. 150
AND SAVE RS. 30**

Mail the form below along with the remittance to : SUBSCRIPTION DIVISION,
Chandamama India Limited, 82 Defence Officers' Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 097.

SUBSCRIPTION FORM

I wish to be a subscriber of Junior Chandamama.

Name _____

Age _____ Class _____ School _____

Home Address _____

_____ PIN _____

I am enclosing D/D No _____ on _____ Bank/

M.O. receipt No _____ issued by _____ P.O. for Rs.150. Please

start supply from _____ (month).

Date _____

Signature _____

ఈ సంచికలో...

- * పాఠకుల లేఖలు ...06
- * సీతాపతిరాజు ...07
- * ఉపాయం ...12
- * రాకాసిలోయ - 22 ...13
- * భారత దర్శిని ...25
- * మేకల హనుమంతు ...26
- * అమ్మ ...29
- * చందమామ కబుర్లు ...30
- * చందమామ ఇండియా క్విజ్ - 5 ...36
- * అంతఃపుర రహస్యం ...37
- * గురువు-శిష్యుడు-మిత్రుడు ...42
- * కృతఘ్నుడైన రాజు ...45
- * బంగారుమురుగులు ...55
- * అజేయుడు గరుడుడు!-17 ...59
- * మన సాంస్కృతిక ఉత్సవాలు:
ఆజీర్ ఉర్స్ ...63
- * విజ్ఞానం ... వినోదం ...
వికాసం64
- * ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ ...66

ఈ నెల విశేషాలు

విధి విలాసం!
(భే.క) ... 19

పందిరిమంచం సైనిక
భటులు! ... 31

ఒక తల్లి దృక్పథం
...40

రామాయణం
(అరణ్యకాండ-3)
...49

SUBSCRIPTION

For USA and Canada
Single copy \$2
Annual subscription \$20
Remittances in favour of
Chandamama India Ltd.

to

Subscription Division
CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony
Ekkatuthangal,
Chennai - 600 032
E-mail :
subscription@chandamama.org

చందా

ఎయిర్ మెయిల్ ద్వారా అన్నిదేశాలకు వస్తోండు సంచికలు రూ: 900

ఇండియాలో టుక్ పోస్ట్ ద్వారా రూ.150.00

చందా డబ్బు డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారాగానీ, మనిఆర్డర్ ద్వారాగానీ
'చందమామ ఇండియా లిమిటెడ్' పేరిట పంపండి.

For booking space in this magazine please contact:

CHENNAI Shivaji : Ph : 044-22313637 / 22347399

Fax: 044-22312447, Mobile : 98412-77347

email : advertisements @chandamama.org

DELHI: OBEROI MEDIA SERVICES, Telefax (011) 22424184

Mobile : 98100-72961, email : oberoi@chandamama.org

© The stories, articles and designs contained in this issue are the exclusive property of the Publishers.
Copying or adapting them in any manner/ medium will be dealt with according to law.

వ్యవస్థాపకులు
చి. నాగిరెడ్డి - చక్రపాణి

పిల్లల ప్రవర్తన-పెద్దల బాధ్యత

భారత తొలి ప్రధాని జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ ఒకసారి శాంతిని గురించి ఉపన్యసిస్తూ, “శాంతి పాతాత్తుగా దివి నుంచి దిగివచ్చేది కాదు. అసలు సమస్యల మూలకారణాలను తొలగించినప్పుడే అది సాధ్యమవుతుంది,” అని పేర్కొన్నారు.

ఇటీవల అమెరికాలోనూ, మనదేశంలోనూ దిగ్భ్రాంతిని కలిగించేలా జరిగిన రెండు విషాద ఘటనలు చూసినప్పుడు నెహ్రూ మాటలు గుర్తుకు వచ్చాయి. అమెరికాలోని ఒక విశ్వవిద్యాలయంలో నిరాశా నిస్పృహలకు లోనైన ఒక విద్యార్థి 32 మంది విద్యార్థులను, ఉపాధ్యాయులను తుపాకీతో కాల్చి చంపాడు. ఇండియాలో జరిగిన రెండు విడి విడి సంఘటనలలో ఇద్దరు విద్యార్థులు ప్రత్యర్థులను మట్టుపెట్టారు.

ఈనాటి యువత మీద మితిమీరిన ఒత్తిడిని కల్గించడమే ఇలాంటి దుర్ఘటనలకు మూలకారణమని వీటిని వ్యక్తమీరిన కొందరు మనస్తత్వవేత్తలు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

ఈనాటి పాటి ప్రపంచంలో తల్లిదండ్రులు పొద్దుస్తమానం పిల్లల్ని చదువు, చదువు అంటూ వేడెక్కిస్తూనే ఉన్నారు. ఇలాంటి పెంపకం పిల్లలను కేవలం మరబొమ్మలుగా మారుస్తున్నాయి. తల్లిదండ్రులు చాలినంత సమయం పిల్లలతో గడపడానికి కేటాయించడం లేదు. పిల్లల మానసిక అవసరాలను గుర్తించి వాటిని తీర్చడానికి సరైన చర్యలు తీసుకోక పోయినట్టయితే వినాశనానికి, విషాదానికి దారితీయక తప్పదు. పిల్లల హృదయాలలో

కరుణ, జాలి, ప్రేమ, ఆప్యాయత మొదలైన సున్నిత మానవతా విలువలను పాదుకొల్పుదాం. శాంతిగా, చుట్టుపక్కల వారితో సామరస్యంగా జీవించే విధానాన్ని వాళ్ళు నేర్చుకునేలా చేద్దాం!

సంపాదకుడు : విశ్వం

Visit us at : <http://www.chandamama.org>

పాఠకుల లేఖలు

‘చందమామ’ పిన్నల దగ్గర నుంచి పెద్దల వరకు విజ్ఞాన వినోదాలు అందిస్తోంది. ముఖ్యంగా ఏప్రిల్ సంచికలోని సంపాదకీయంలో ప్రకాశవంతమైన జీవితానికి విలువలతో కూడుకున్న విద్య అవసరం అని ఎంతో చక్కగా వివరించారు. ప్రతి ఒక్కరూ ఆలోచించవలసిన చాలా ముఖ్యమైన విషయం ఇది. -ఎం. కృష్ణమూర్తి, సూర్యాపేట - 508 213 (ఆం.ప్ర)

అరవై వసంతాల మా ‘చందమామ’కు శుభాకాంక్షలతో తెలియజేయుచున్నాను. చందమామ ప్రారంభ సంచిక నుంచి యథాతథంగా పునర్ముద్రణతో ఒక ఎడిషన్ ప్రచురించి మామూలు కొత్త సంచికతో పాటు దాన్ని కూడా ఒకే కవరులో జత చేసి ప్రతినెలా అందించండి. వెల ఎంతయినా భరిస్తాం. నా ఈ కోరికను అసంఖ్యాక చందమామ సహపాఠకులు సహృదయంతో మన్నిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

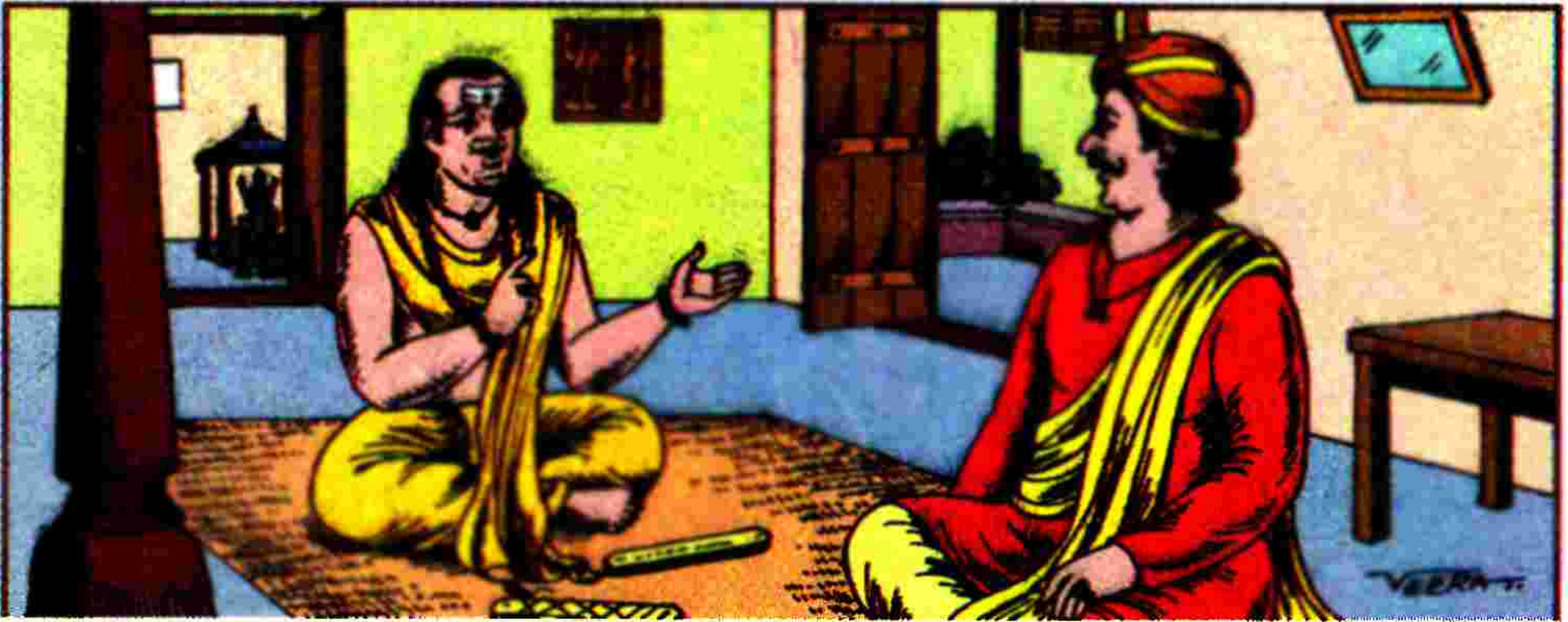
-ఎస్. వి. లక్ష్మీ రఘుచంద్ర మహర్షి, శంషాబాద్ - 509 325 (ఆం.ప్ర)

ఏప్రిల్ సంచికలో హైదరాబాదు నుంచి శ్రీనరసింహమూర్తిగారు తెలిపినట్టు మీరు ప్రచురిస్తున్న జానపద పౌరాణిక సీరియల్స్ పుస్తక రూపంలో ప్రచురించినచో ఎందరో ఉత్సాహంగా కొనగలరు. ప్రస్తుతం రాకాసిలోయ సీరియల్ పూర్తికాగానే ‘శిథిలాలయం’ ప్రచురించగలరు.

-ఎ.టి. సుబ్రహ్మణ్యం, బెంగళూరు - 560 054

1970 నుంచి పత్రికను క్రమం తప్పకుండా చదువుతూన్న పాఠకుణ్ణి. పత్రిక కోసం మీరు చేస్తూన్న సేవలు శ్లాఘనీయం. చందమామ మరో అరవై సంవత్సరాలు ఆకాశంలో నిండు చందమామలా వెలు గొందాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాను.

-సి. నాగరాజరావు, గద్వాల, మహాబూబ్ నగర్ జిల్లా (ఆం.ప్ర)

సీతాపతిరాజు

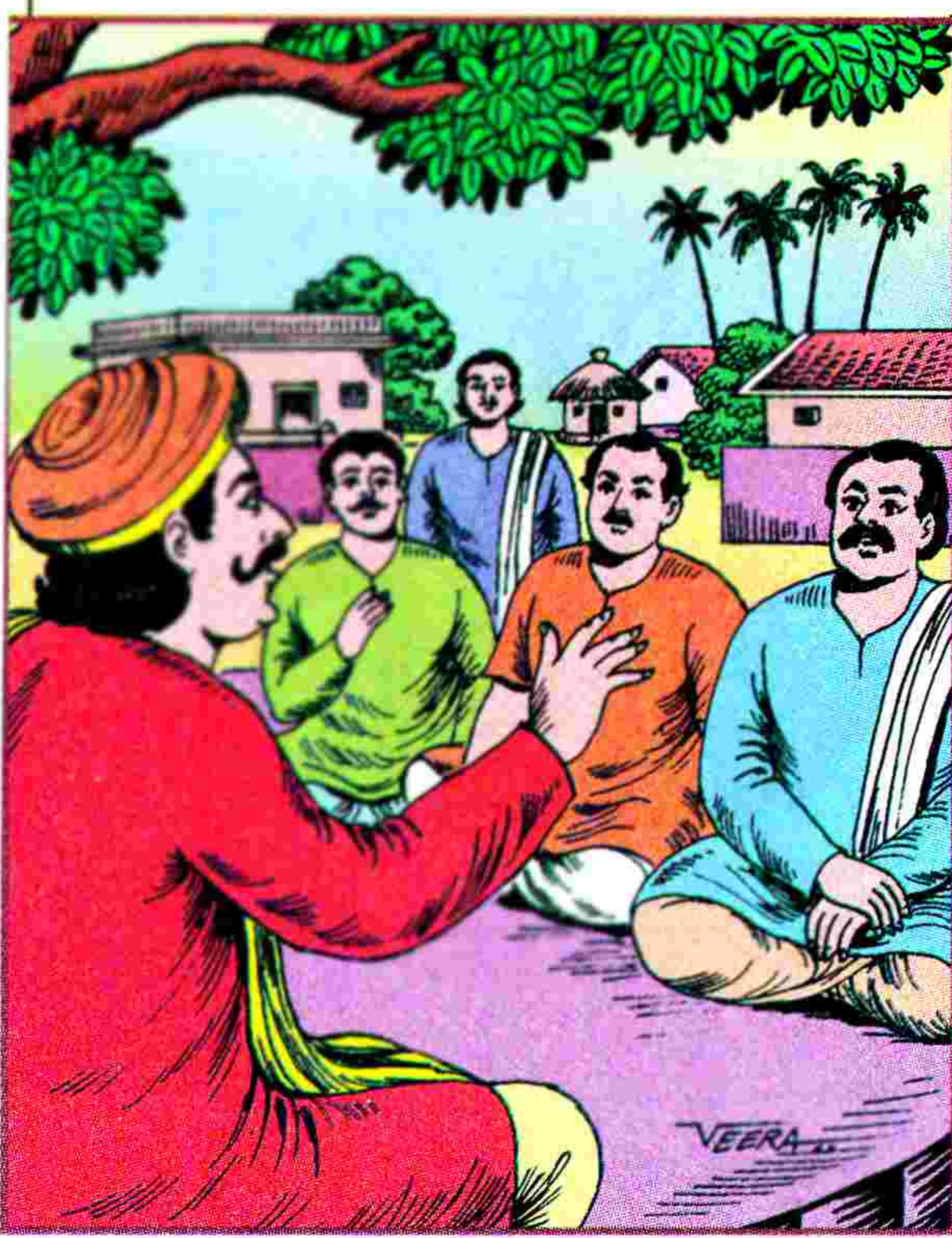
అమలాపురం గ్రామంలో వీరేశ్వరశాస్త్రి అనే గొప్ప జ్యోతిష్కుడు ఉండేవాడు. అతడు త్రిపురసుందరీదేవి ఉపాసకుడు. ప్రతి శుక్ర వారం సూర్యోదయానికి ముందు, దేవీపూజ ముగించుకుని రాగానే, తన వద్దకు వచ్చిన వారికి ఈ జన్మకు సంబంధించిన విశేషాలనే కాకుండా, పూర్వజన్మల గురించి కూడా చెప్ప గలడని పేరుగాంచాడు.

ఈ సంగతి తెలిసి రామచంద్రపురం గ్రామాధికారి సీతాపతిరాజు, తన జాతకం చెప్పించుకోవడానికి ఒక శుక్రవారం తెల్లవారే సరికి వీరేశ్వరశాస్త్రి వద్దకు వెళ్ళాడు.

ఆయన జాతకాన్ని జాగ్రత్తగా పరిశీలించి, కొంతసేపు ధ్యానంలో గడిపి కళ్ళు తెరిచి, “ఒకానొక్కప్పుడు రామచంద్రపురానికి పాలకు డిగా, దాన ధర్మాలు చేసి ధర్మ ప్రభువుగా కీర్తి గాంచిన రామచంద్రరాజు అంశ నీలో ఉన్నది.

అందుకే నీకు సీతాపతిరాజు అనే నామ ధేయం కూడా సహజంగా సిద్ధించింది. గ్రామాధికారిగా రామచంద్రపురాన్ని ఎదురు లేకుండా శాసించగలవని కూడా జాతకం చెబుతోంది,” అన్నాడు.

ఆ మాట వినగానే సీతాపతిరాజు ఆనందంతో ఉబ్బితబ్బిబ్బయ్యాడు. ఎందుకంటే, అతని వంశానికి చెందిన రామచంద్రరాజే, ఒకప్పుడు రామచంద్రపురాన్ని నిర్మించాడు. ఆ కారణం చేతనే గ్రామస్థులు ఈనాటికీ, గ్రామంలో జరిగే ప్రతి కార్యానికీ సీతాపతి రాజు కుటుంబానికి అగ్రతాంబూలం ఇచ్చి గౌరవిస్తున్నారు. ఇది గ్రామంలో తరతరాలుగా వస్తూన్న సంప్రదాయం. ప్రస్తుతం తాను గ్రామాధికారిగా మాత్రమే ఉంటున్నాడు; ఇకపై గ్రామానికి తనే రాజునని సీతాపతిరాజు ఊహలలో తేలిపోసాగాడు.

రామచంద్రపురానికి తిరిగి రాగానే సీతాపతి రాజు, గ్రామానికి సంబంధించిన లెక్కలూ, పాత వివరాలూ తెప్పించి పరిశీలించాడు. రామచంద్రపురంలోని పాఠశాల, వైద్యశాల, ధర్మశత్రం, చెరువు మొదలైనవన్నీ రామచంద్రరాజు దానమిచ్చినవే అని తెలియడంతో, సీతాపతిరాజు తానే మళ్ళీ ఆ ఊరికి రాజై పోయినంతగా సంబరపడిపోయాడు. వెంటనే గ్రామపెద్దలను పిలిపించి, వీరేశ్వరశాస్త్రి చెప్పిన విషయం గురించి చెప్పి, “నేను ఆ జన్మలో దానమిచ్చిన ఆస్తులన్నిటినీ ఇప్పుడు స్వాధీనం చేసుకుని నేనే నిర్వహిస్తూ, అవినీతికి తావు లేకుండా ప్రజలకు మేలు చేయాలనుకున్న అప్పటి నా ఆశయాన్ని నెరవేరుస్తాను,” అన్నాడు.

ఆ మాటవిన్న గ్రామపెద్దలు మొదట దిగ్భ్రాంతి చెందారు. ఆ తరువాత తేరుకుని, “గ్రామాధికారిగా ఈ గ్రామప్రజలకు మేలు చేసే నిర్ణయం తీసుకునే అధికారం మీకున్నది. అంతేగాని, జ్యోతిష్కుడు చెప్పాడు కదా అని వంద సంవత్సరాలనాటి రామచంద్రరాజుగా మిమ్మల్ని ఊహించుకుని, ఆయన దానంగా ఇచ్చిన వాటిని ఇప్పుడు తిరిగి పుచ్చుకుంటాననడం ఏమాత్రం భావ్యం కాదు. అది సాధ్యం కూడా కాదు. కావాలంటే, రామచంద్రరాజు వంశానికి చెందిన వారుగా మిమ్మల్ని వాటికి ధర్మకర్తగా అంగీకరించగలం,” అన్నారు వినయంగా.

వారి మాటలకు ఆగ్రహం చెందిన సీతాపతి రాజు కొంచెంసేపు మౌనంగా ఊరుకుని, “ఇప్పటికే గ్రామాధికారిగా నేనే వాటికి ధర్మకర్తను. ఆ విషయం నాకు తెలుసు. మీరు కొత్తగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. వాటి మీద నా అధికారాన్నీ, నేను తీసుకునే నిర్ణయాలనూ ప్రశ్నించే హక్కు మీకు లేదు. మీ అనుమతి కోరికాదు; ఏదో చెప్పాలి గనక చెప్పాను. అంతే,” అన్నాడు తీవ్రమైన కంఠ స్వరంతో.

ఆవేశంతో మాట్లాడుతూన్న గ్రామాధికారికి బదులు చెప్పడానికి జంకిన గ్రామపెద్దలు, “ఏమైనా మీవల్ల మాకు మంచే జరుగుతుంది,” అని చెప్పి అక్కడి నుంచి బయలుదేరారు.

ఆ రోజు నుంచి సీతాపతిరాజు ధర్మసత్రం, పాఠశాల, వైద్యశాల విషయాల్లో అనవసరంగా చీటికీ మాటికీ జోక్యం చేసుకోవడం మొదలుపెట్టాడు. రామచంద్రరాజు దానగుణం తనలో ఉందని ముఖస్తుతి చేసిన వారికీ, అలా పొగడని వారిపై చాడీలు చెప్పే వారికీ కానుకలిచ్చేవాడు. తనకు నచ్చని వాస్తవాలు ఎవరైనా చెబితే కఠినంగా శిక్షించేవాడు. అలాంటి వారిని ఉద్యోగాలనుంచి తొలగించేవాడు. తనను అడిగేవారు లేరన్న అహంతో విర్రవీగసాగాడు.

ఇలాంటి బాధలు రోజురోజుకు ఎక్కువ కావడంతో కొందరు ఉద్యోగులు, ఇక భరించలేక అమలాపురం వెళ్ళి వీరేశ్వరశాస్త్రిని చూసి విషయం వివరించి, “జ్యోతిషం నిజమో,

కాదో మాకు తెలియదు. అయితే, కొందరికి గత జన్మల గురించిన అపోహలు కలిగిస్తే మాత్రం విపరీత పరిణామాలకు దారితీస్తాయి. మేము అనుభవిస్తున్న బాధలే అందుకు నిదర్శనం. ఆ బాధల నుంచి బయటపడే మార్గం మీరే చూపాలి,” అని మొరపెట్టుకున్నారు.

ఆ పరిస్థితికి వీరేశ్వరశాస్త్రినొచ్చుకుని, “నేను చెప్పింది జ్యోతిషం. అది గణితం మీద ఆధారపడిన గొప్ప శాస్త్రం. అది ఎన్నటికీ తప్పుకాదు. చెప్పేవారిలో, చెప్పించుకునే వారిలో దోషాలు దొర్ల వచ్చు. ఏమైనా నా కారణంగా మీరు బాధలు అనుభవిస్తున్నందుకు విచారిస్తున్నాను,” అని కొంతసేపు ఆలోచించి, “వచ్చే ఏకాదశి నాటికి సీతాపతి

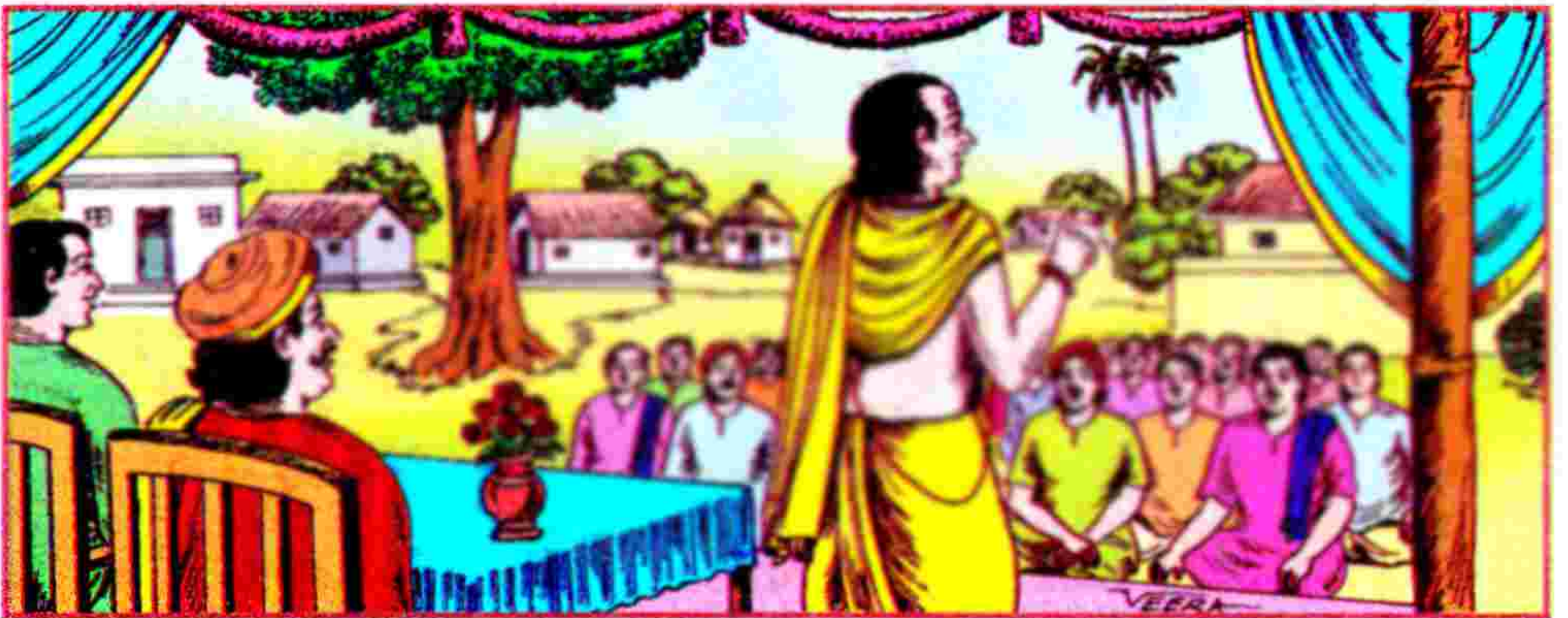

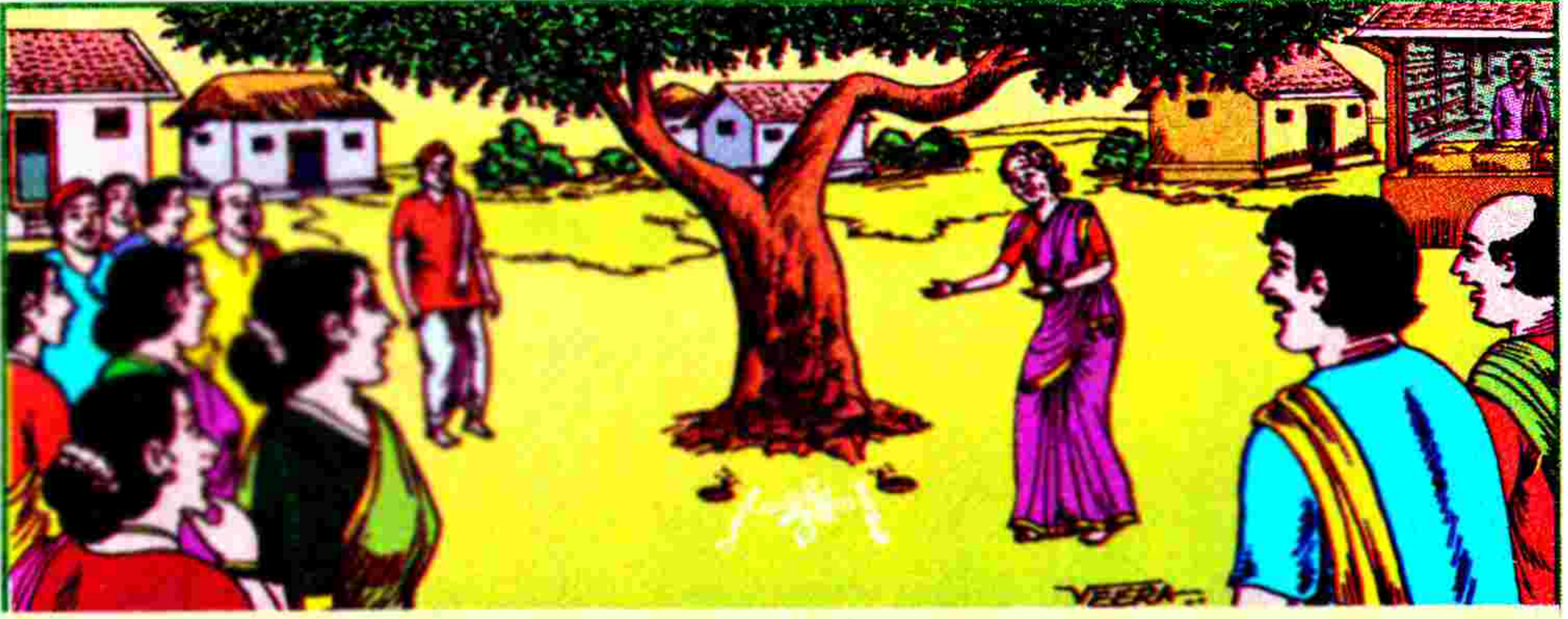
రాజుకు గ్రామపెద్దల సమక్షంలో ఒక సన్మాన సభ ఏర్పాటు చేయండి. ఆ సభకు ప్రత్యేక అతిథిగా నేను వచ్చి, మీ బాధలు తొలగిస్తాను; నిశ్చింతగా వెళ్ళిరండి,” అన్నాడు.

రామచంద్రపురానికి తిరిగివచ్చిన ఉద్యోగులు వీరేశ్వరశాస్త్రి చెప్పిన రోజున సీతాపతి రాజు సన్మాన సభ ఏర్పాటు చేశారు. వీరేశ్వర శాస్త్రి ప్రత్యేక అతిథిగా వచ్చి తనను ఆశీర్వాదిస్తాడని తెలియగానే, సీతాపతిరాజు మరింత ఆనందంతో సభకు వచ్చాడు. వీరేశ్వరశాస్త్రి ప్రసంగిస్తూ, “గ్రహగతులనుబట్టి మానవుల భూత భవిష్యత్తులను తెలియజేసే అద్భుత శాస్త్రం జ్యోతిషం. ఈ గ్రామాన్ని నిర్మించిన రామచంద్రరాజే ఇప్పుడు గ్రామాధికారి సీతాపతిరాజుగా జన్మించాడని, నేను చెప్పిన సంగతిని పలువురు ప్రస్తావించి ప్రశంసించారు. చాలా సంతోషం. అలాగే వచ్చే జన్మలో సీతాపతి రాజు కాలభైరవాంశతో జన్మించడం ఖాయం అని కూడా నా జ్యోతిషం లెక్కలు చెబుతున్నాయి. అంటే, అతడు ఈ జన్మలో మంచిగా

నడుచుకుంటే కాలభైరవరాజుగానూ, లేకుంటే కాలభైరవుడి మరోరూపమైన శునకంగానూ పుట్టగలడు. సీతాపతిరాజు మునుముందు ప్రజల అవసరాలు తీర్చడంలో పక్షపాతం చూపకుండా ధర్మబద్ధంగా ప్రవర్తించి, ఈ జన్మను సార్థకం చేసుకుని, మళ్ళీ కాలభైరవ రాజుగా ఈ రామచంద్రపురంలోనే జన్మించి, ఊరికి ఉపకారం చేయాలని ఆశీర్వాదిస్తున్నాను. ఆయనకు శునక జన్మ ప్రాప్తించకూడదని త్రిపురసుందరీ దేవిని త్రికరణ శుద్ధిగా ప్రార్థిస్తున్నాను,” అన్నాడు.

ఆయన ప్రసంగానికి అక్కడ చేరినవారందరూ ఆనందంతో చప్పట్లు కొట్టారు. సీతాపతిరాజు మాత్రం ఉలిక్కిపడ్డాడు. వీరేశ్వర శాస్త్రి జ్యోతిషం ద్వారానే తనను పరోక్షంగా హెచ్చరించాడని గ్రహించాడు. తనకు చేసిన సన్మానానికి ప్రజలకు కృతజ్ఞతలు చెప్పాడు. ఆ క్షణం నుంచే బుద్ధిని సరిదిద్దుకుని మంచి గ్రామాధికారిగా ఉద్యోగులతోపాటు అందరి మన్ననలూ పొందాడు.

ఉపాయం

ధర్మరాజపురంలో చిల్లరకొట్టు నడుపుతూ బతుకీడుస్తున్న చిన్న వ్యాపారి రామయ్య. అతని ఇంటి పక్కన కొంచెం ఖాళీ స్థలం ఉంది. ఆ స్థలం యజమాని దాన్ని గురించి పట్టించుకోక పోవడం వల్ల అక్కడ ఊళ్ళోని చెత్తంతా తెచ్చిపోసేవారు. కొన్నాళ్ళకు అది ఒక చెత్తకుండీలా తయారయింది.

ఇలా వుండగా ఒకనాడు పొరుగుూరి నుంచి రామయ్య బావమరిది సోమయ్య అక్కనూ, బావనూ చూసిపోదామని వచ్చాడు. మాటల సందర్భంలో ఇంటి పక్క ఖాళీ స్థలం గురించి అక్క వరదమ్మ తమ్ముడికి చెప్పి, “నువ్వైనా మీ బావకు చెప్పరా. ఇల్లు మారిపోదామంటే వినడం లేదు. మన చిల్లరకొట్లో పెట్టే తిను బండారాలపై ఈగలు వాలుతున్నాయి. ఈ పక్క నంతా ఒకటే కంపు, మేం భరించలేం అంటూ కొనడానికి ఎవ్వరూ రావడం లేదు. ఇలాగే సాగితే రేపు పిల్లల బాగోగులు ఎలా చూడ గలం?” అంటూ కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకున్నది.

సోమయ్య అక్క బాధ విని ఏదో ఒక ఉపాయం ఆలోచించాలనుకున్నాడు.

“ఈ విషయం ఊరి పెద్దల దృష్టికి తేవచ్చు కదా?” అన్నాడు సోమయ్య.

“అదీ అయింది. ప్రయోజనం లేదు,” అన్నది వరదమ్మ నిట్టూరుస్తూ.

“అలాంటప్పుడు దేవుడి మీద భారం వేసి ఊరుకో. అంతా ఆయనేసర్దుకునేలా చేస్తాడు,” అని ధైర్యం చెప్పి, వెళ్ళాడు సోమయ్య.

మూడో రోజు మిట్టమధ్యాహ్నం వేళ, అటు కేసి వచ్చిన ఒక పొరుగుూరు ముసలావిడ, ఖాళీ జాగాలో ఉన్న వేపచెట్టుకింద వినాయ కుడు వెలిశాడని అక్కడ ఉన్నవాళ్ళతో ఆశ్చ ర్యంగా చెప్పింది. ఆ వింత దృశ్యాన్ని వీధి వీధంతా వచ్చి చూసింది. ఇంతలో పాలు అమ్ముకునే మునెమ్మ వచ్చి ఆ చెట్టు చుట్టూ శుభ్రంగా చిమ్మి, నీళ్ళు చల్లి ముగ్గులు పెట్టింది. ఆ పక్కనున్న సుగుణమ్మపూలు, కొబ్బరికాయ, కుంకుమ, పసుపు తెచ్చిపూజలు

వేసింది. ఆ సాయంత్రానికల్లా, ఎక్కడా చెత్త కనిపించలేదు. పైగా, అగరు వత్తుల పరిమళాలు; పూల వాసనలు!

ఆ రోజు నుంచి రామయ్య చిల్లరకొట్టు వ్యాపారం పుంజుకున్నది. కర్పూరం, కొబ్బరి కాయల వగైరాల అమ్మకం పెరిగింది.

మరో రెండు వారాల తరవాత సోమయ్య అక్కను చూడడానికి వచ్చినప్పుడు, “నీ నోటి మాట ఫలించింది సోమయ్యా. నువ్వు చెప్పింది అలాగే జరిగింది,” అన్నది వరదమ్మ తమ్ముడితో సంతోషంగా.

అప్పుడే కొట్టు నుంచి భోజనానికి వచ్చిన రామయ్య, “సోమయ్య ఏం చెప్పాడేమిటి?” అని అడిగాడు భార్యను.

“దేవుణ్ణి నమ్ముకో. అంతా ఆయనే సర్దుకు నేలా చూస్తాడు, అని చెప్పాడండీ. అలాగే జరిగింది కదా!” అన్నది వరదమ్మ.

రామయ్య బావమరిదికేసి తిరిగి, “అవునూ, వినాయకుడు నిజంగానే వెలిశాడంటావా?” అని అడిగాడు ఆశ్చర్యంగా.

“నిజంగా వెలిశాడో, లేదో మనకు అనవసరం. మీకు ఇప్పుడు హాయిగా ఉందా

లేదా?” అని అడిగాడు సోమయ్య. “హాయిగా, మునుపటికన్నా సంతోషంగా ఉన్నాం. అది వేరే విషయం. నా అనుమానమంతా ఆ వేపచెట్టు వినాయకుడి రూపం గురించే,” అన్నాడు రామయ్య మళ్ళీ.

“అవును, బావా. వేపచెట్టు బోదలో వినాయకుడి రూపం అమర్చింది నేనే. మీరు ఆ ఖాళీ జాగాలో పేరుకుపోయిన చెత్తవల్ల నానా ఇబ్బందులు పడుతున్నారని ఈ ఉపాయం ఆలోచించాను. మనవాళ్ళు చూస్తూ చూస్తూ గుడిని అపవిత్రం చేయలేరు. మీకిప్పుడు పరిసరాలు పరిశుభ్రంగా ఉంటాయి. ఇది మోసం చేయడం అని నేను అనుకోను. ఉపాయం లేని వాణ్ణి ఊళ్ళోంచి తరిమేయాలని మనకొక సామెత ఉందికదా. దీనివల్ల ఎవరికీ కష్టం లేదు. బాధ లేదు. పైగా కాస్సేపు దైవారధన వల్ల మనశ్శాంతి లభిస్తుంది. మంచిదే కదా?” అన్నాడు సోమయ్య.

బావమరిది ఉపాయం ఫలించినందుకు రామయ్య చాలా సంతోషించాడు. అతనికేసి మెచ్చుకోలుగా చూస్తూ, చిన్నగా నవ్వుతూ అవునన్నట్టు తల ఊపాడు.

రాకాసిలోయ

22

[కేశవుడూ, అతడి వెంటవున్న వాళ్ళకు, కేశవుడి ముసలితండ్రీ, అతడి అనుచరుడు కోయ యువకుడూ కనిపించారు. కాని, అక్కడ నరభక్షకులతో జరిగిన యుద్ధంలో, తిరిగి ఎటువాళ్ళటు పారిపోయారు. ప్రాణాలతో తప్పించుకుని కొండ శిఖరాన్ని చేరిన కేశవుడూ, అతడి అనుచరులకు గుహకు ఆవల ఒక మహాసర్పం, ఒక భయంకర మృగంతో చేస్తున్న పోరాటం కనిపించింది. -తరువాత]

కేశవుడూ, జయమల్లూ గుహలో ఏర్పడిన కంత నుంచి బయటికి చూస్తూంటే, కోయ యువకుడు గుహలోని చీకటి కోణాలన్నీ వెతకసాగాడు. అతడికి ఒక మూల కొన్ని విల్లంబులు కనిపించినై. అతడికి ఎక్కడలేని ధైర్యం కలిగింది. ఒక విల్లు చేతికి తీసుకుని, దానికి తాడు తగిలించి, అంబుల పొదిని భుజాన వేసుకుని, వాడు కేశవుడూ, జయమల్లుల దగ్గరకు వెళ్ళాడు.

జయమల్లు కోయయువకుడి కేసి ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ, “గోమాంగ్! ఇవన్నీ ఎక్క

డివి? బాణం ఎక్కుపెట్టుతున్నావెందుకు? దానితో భయంకర మృగాన్ని చంపాలనుకుంటున్నావా?” అని అడిగాడు.

కోయగోమాంగ్ అవునన్నట్టు తలవూపి, బాణాన్ని వదలబోయేంతలో కేశవుడు చప్పున వెనుదిరిగి, అతడిచెయ్యిపట్టుకుని, “నువ్వు చెయ్యబోయేది చాలా ప్రమాదకరమైనపని. నీ బాణం దెబ్బకు ఆ రెంటిలో ఏదీ చావకపోగా, అవి రెండూ కలిసి మన మీదికి విరుచుకుపడినా పడవచ్చు. వాటి నెందుకు రెచ్చకొట్టటం? అసలు ఈ విల్లంబులు నీ

‘చందమామ’

వెక్కడ సంపాదించావ్?” అని ప్రశ్నించాడు. కోయగోమాంగ్ గుహలోని ఒక చీకటి మూలకు చేయి చూపాడు. కేశవుడు అక్కడికి పరిగెత్తి, ఒక విల్లూ, కొన్ని అంబులూ చేతికి తీసుకుంటూ, “ఇవి ఈ సమయంలో మనకెంతో అవసరం. కత్తులు తప్ప అన్నీ పోగొట్టుకున్నాం. ఇక గుహనుంచి బయట పడదామా?” అన్నాడు.

“ఈ బాణాలూ ఇవీ బహుశా, ఈ రెండు కంకాల తాలూకువయి వుంటవి. వీళ్ళిద్దరూ ఇక్కడికి ఎందుకు వచ్చినట్టు? ఎలా మరణించినట్టు?” అన్నాడు జయమల్లు.

“ఆ ప్రశ్నకు జవాబు కనుక్కునేలోపల మనంకూడా వాళ్ళతో చేరిపోవలసి రావచ్చు. ఆ తరవాత మన వెనక వచ్చినవాళ్ళు, మన కంకాలను చూసి, ఇలాంటి ప్రశ్నలే వేసుకుంటారు!” అన్నాడు కేశవుడు విసుగ్గా.

జయమల్లు ఏదో చెప్పబోయేంతలో, గుహవెనకభాగం మీదికి, భయంకరమృగం, మహాసర్పం ఉప్పెనలా వచ్చి పడినై. వాటి తాకిడికి గుహఅంతా కంపించి పోయింది. కేశవుడూ, అతడి అనుచరులిద్దరూ గుహలో బోర్లా పడిపోయారు. గుహ మధ్యభాగం రెండుగా విచ్ఛిపోయి, ఫెళ ఫెళ మంటూ రాళ్ళూరప్పలూ అందులోకి దొర్లుకుపోయినై. కేశవుడూ, అతడి స్నేహితులు కూడా వాటి వెంట కింద అగాధంలోకి పడిపోయారు.

ముగ్గురికీ దెబ్బలు తగిలినై. శరీరమంతా రాళ్ళ మధ్య పడటంతో గీచుకుపోయింది. కాని, వాళ్ళ కత్తులూ, విల్లంబులూ వాళ్ళతో పాటు కింది అగాధంలోకి పడిపోయినై. ముగ్గురూ ఒళ్ళు దులుపుకుంటూ లేచి నిలబడ్డారు. ఇంత ప్రమాదంలో చిక్కినా, ఏకాలో చెయ్యో విరగనందుకు, సంతోషించారు.

“మనం గొప్ప అదృష్టవంతులం!” అన్నాడు కేశవుడు.

“అందుకేం సందేహం! కాని, ఈ చీకటి కోనలోంచి బయటపడటం ఎలా? అదీ ఇప్పటి సమస్య!” అన్నాడు జయమల్లు.

కోయగోమాంగ్, అగాధం వెంట కొంచెం దూరం మోకాళ్ళ మీద పాకిపోయి, ఒక మలుపు తిరిగి, “కేశవా, జయా! మనకు వచ్చిన ప్రమాదం ఏమీ లేదు. మనం కొండ పొట్టలోని గుహకందరాల్లో చిక్కుకు పోయాం. కాని, ఎక్కడినుంచో కొంచెం వెలుగు వచ్చి పడుతున్నది. మనం సురక్షితంగా ఇక్కణ్ణించి బయటపడొచ్చు,” అన్నాడు. గోమాంగ్ మాటలు వింటూనే కేశవుడూ, జయమల్లూ

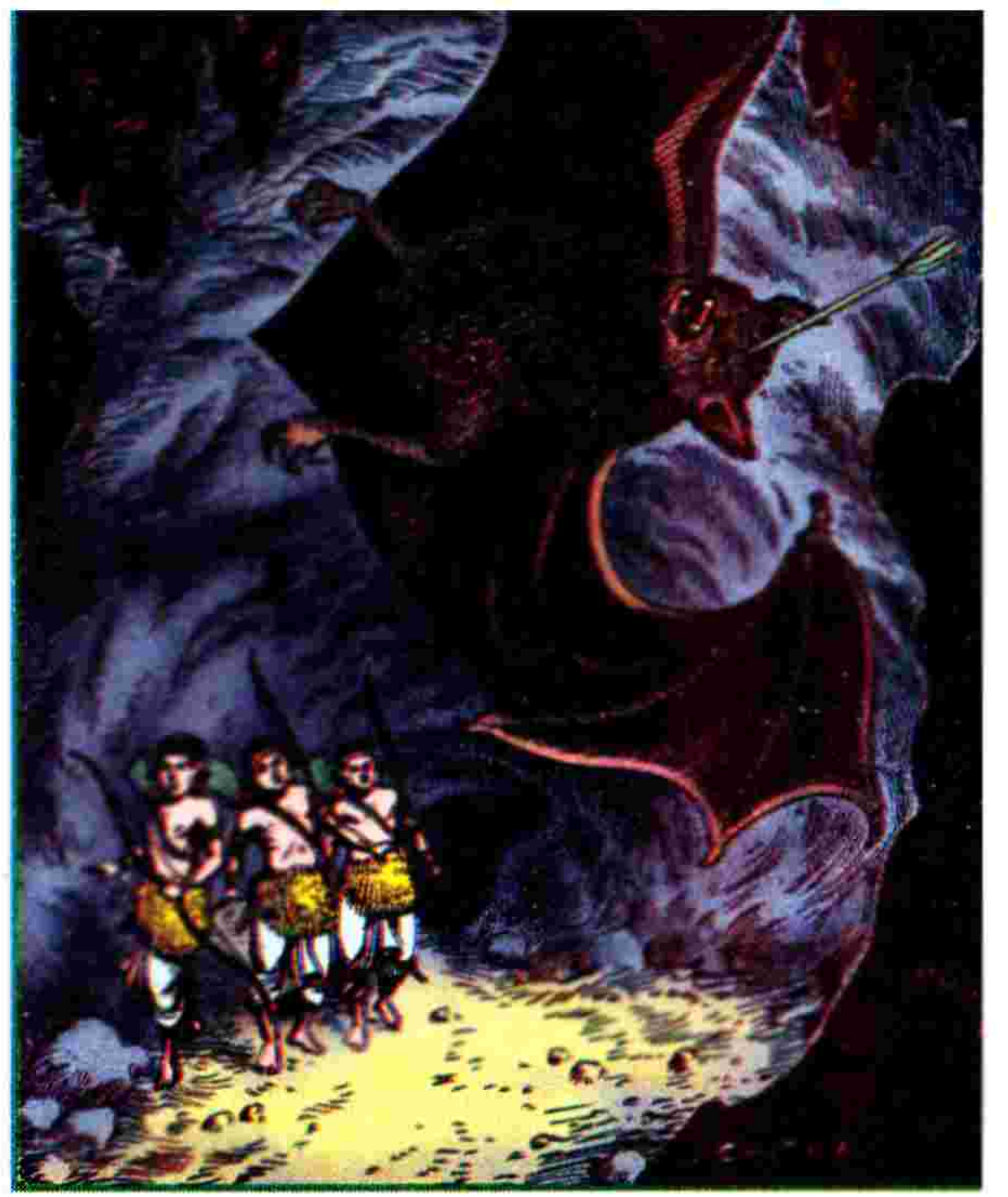
అత్రంగా అతడున్న చోటుకు పరిగెత్తారు. వాళ్ళకూ అంత దూరానవున్న సొరంగంలో కొద్ది పాటి వెలుగు కనిపించింది. కాని, అది ఎటునుంచి వస్తున్నదో మాత్రం అర్థం కాలేదు.

“సరే, ఇక మనం బయలుదేరుదాం. ఇక్కడ ఎటు చూసినా గుహా మార్గాలు కనిపిస్తున్నవి. దేని వెంట వెళితే, మనం బయలు ప్రదేశాన్ని చేరగలమో అర్థం కావటంలేదు,” అన్నాడు జయమల్లు.

కేశవుడు మౌనంగా ముందుండి దారి తీశాడు. అతడికి తన ముసలితండ్రిని గురించిన దిగులుతోపాటు, ఇప్పటి తన స్థితి కూడా దిగులు పుట్టిస్తున్నది. బహుశా, ఇక్కడ అడ్డదిడ్డంగా వున్న సొరంగ మార్గాల్లో చిక్కుకుని, తనూ, తన స్నేహితులిద్దరూ మరణించ వచ్చని కూడా అతడు భావించాడు.

ముందు నడుస్తున్న కేశవుడికి కొంత దూరం పోయిన తరవాత, హఠాత్తుగా మార్గం రెండు మూడు వైపులకు చీలిపోవటం కనిపించింది. తను వాటిల్లో దేని వెంట వెళ్ళాలి? అన్న ప్రశ్న అతడికి ఎదురయింది. అతడి తటపటాయింపు గ్రహించిన వాడిలా వెనక వున్న జయమల్లు, “కేశవా! ఆలోచించేందు కేముంది? ముక్కుకు సూటిగా నడువు. ఈ కాస్త గుడ్డి వెలుగు వున్నంతవరకూ, మనం నిరాశ చెందనవసరంలేదు,” అన్నాడు.

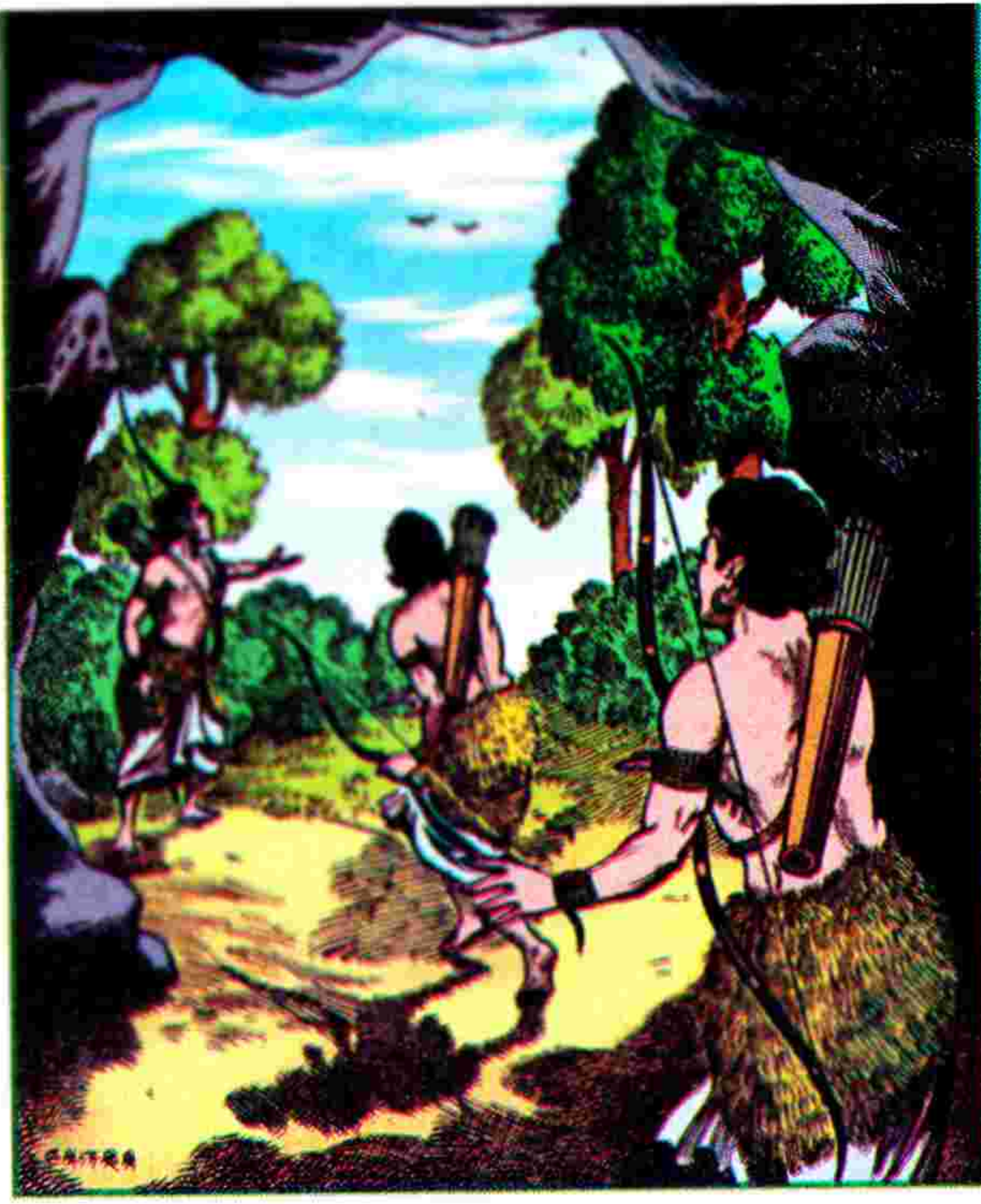
జయమల్లు మాట ముగించేలోపల, ఎడమవైపునున్న సొరంగ మార్గాన్నుంచి కీచుమన్న వికృత ధ్వని వినిపించింది. ఆ వెంటనే రెక్కలల్లాడినప్పుడయ్యే తపతపమనే ధ్వనిలాటి శబ్దం వినబడింది. కేశవుడు చప్పున

కత్తి దూసి మార్గం మలుపు తిరిగి నిశ్చేష్టు డయిపోయాడు. అతడి వెనకవున్న జయ మల్లుకు కలిగిన ఆశ్చర్యం అంతా ఇంతా కాదు. కోయగోమాంగ్ ‘దయ్యం’ అంటూ కీచుమన్నాడు. జయమల్లు బిగ్గరగా నవ్వాడు. కేశవుడు తన అంబుల పొది కేసి చేయి పోనిచ్చాడు. గోమాంగ్, ఆ సరికే బాణం ఎక్కుపెట్టి వున్నాడు.

సొరంగ మార్గంపైన ఎగుడుదిగుడుగా వున్న రాళ్ళమీద నిలువెత్తునవున్న ఒక నల్లని ఆకారం తారట్లాడుతున్నది. ఆ గుడ్డి వెలుగులో కూడా ఆ ఆకారం నోటిపళ్ళు తళతళ మెరుస్తున్నవి.

“గోమాంగ్, అది దయ్యం కాదు, దయ్యపు గబ్బిలం! బాణం ఎక్కుపెట్టావు గదా, గురిగా దాని తలమీద తగిలేలాకొట్టు!” అన్నాడు జయమల్లు. అదే క్షణంలో గోమాంగ్

వదిలిన బాణం రివ్వమంటూ వెళ్ళి, దయ్యపు గబ్బిలం తలను తాకింది. గబ్బిలం కీచు మంటూ అరిచి పల్లటీలు కొడుతూ కిందపడి పోయింది.

గోమాంగ్ ముందుకు వెళ్ళి గిలాగిలా కొట్టుకుంటున్న గబ్బిలాన్ని ఒక అంబుతో పొడిచి చూస్తూ, “అడవిలో పుట్టి అడవిలో పెరిగిన వాణ్ణయినా, ఇంత పెద్ద గబ్బిలాన్ని నే నెన్నడూ చూడలేదు,” అన్నాడు.

“ఆ మాట కొస్తే, నేనూ చూడలేదు. మన మేదో ఒక వింత ప్రపంచంలోకి వెళుతున్నామని నా అనుమానం,” అన్నాడు జయమల్లు.

“బహుశా, ఇదే రాకాసిలోయకు వెళ్ళే మార్గమేమో!” అన్నాడు కేశవుడు.

“మీకేమైనా అరుపులు... తోడేళ్ళ అరుపు ల్లాంటివి, వినబడుతున్నవా?” అని ప్రశ్నించాడు కోయగోమాంగ్.

కేశవుడూ, జయమల్లు ఓ క్షణకాలం ఆగి, “అవును, ఏవో జంతువులు మొరుగు తున్న ధ్వని అస్పష్టంగా వినబడుతున్నది,” అన్నారు ఆశ్చర్యంగా.

“అయితే ఇక మనం బతికి బయట పడ్డట్టే. తోడేళ్ళున్నచోట, కావలసినంత వేట వుంటుంది. తినేందుకు కొల్లలు కొల్లలు!” అన్నాడు గోమాంగ్ ఉత్సాహంగా.

“ముందు మనం గజిబిజిగా వున్న, ఈ సొరంగమార్గాల నుంచి బయటపడ్డప్పుడు గదా, తిండి మాట,” అన్నాడు కేశవుడు.

“నావి పాము చెవులు! నన్ను దారి తీయ నీయండి. సూటిగా ఆ తోడేళ్ళ మందమధ్యకు తీసుకుపోతాను,” అంటూ గోమాంగ్ చెవులు రిక్కించి, తోడేళ్ళ అరుపులు ఏవైపు నుంచి వస్తున్నవో పసిగడుతూ ముందు నడవసాగాడు. నాలుగైదు నిమిషాల కాలం సొరంగమార్గాల్లో నడిచిన తరవాత, వాళ్ళకు హఠాత్తుగా ఒక గుహవైపు నుంచి కళ్ళు మిరుమిట్లు కొలిపే వెలుగు కనిపించింది. ముగ్గురూ ఉత్సాహంతో ఎగిరి గంతులేశారు. గుహబయట చిన్నచిన్న పొదలూ, కొంచెం దూరంలో పెద్దపెద్ద చెట్లూ వాళ్ళ కంట బడినై. తోడేళ్ళ అరుపులు కూడా మరింత దగ్గరగా వినిపించసాగినై.

కేశవుడూ, అతడి అనుచరులూ వెలుగు వస్తున్న గుహద్వారం నుంచి బయటికి వచ్చారు. గుహముందు ఒక పక్కగా సమతలంగా వున్న ప్రదేశంలో, పదే పన్నెండు జింకలూ, కొన్ని లేళ్ళూ మందగా నిలబడి వున్నవి. వాటి చుట్టూ గుండ్రంగా తిరుగుతూ నాలుగు తోడేళ్ళు పెద్దగా అరుస్తున్నవి. తమను సమీ

పించవచ్చే తోడేళ్ళను, మెలితిరిగిన కొమ్ములు
గల జింకలు కొన్ని తలలు వంచి పొడిచేం
దుకు ప్రయత్నిస్తున్నవి.

“తోడేళ్ళను ఎదిరించే జింకలను, నేనె
క్కడా చూడలేదు,” అన్నాడు జయమల్లు.

“అది నీ దురదృష్టం. ప్రాణరక్షణకు,
తోడేలును చంపిన కొండ గొర్రెను నేను
చూశాను,” అన్నాడు కోయగోమాంగ్.

వాళ్ళీ విధంగా మాట్లాడుకునేంతలో
తోడేళ్ళ దృష్టి వాళ్ళమీద పడింది. అవి చప్పున
జింకల చుట్టూ తిరిగేవల్లా ఆగి, కోరలు
చాస్తూ, ఆ ముగ్గురికేసీ వేగంగా రాసాగినై.
కేశవుడు బాణం ఎక్కుపెట్టి ఒక తోడేలును
కొట్టాడు. బాణం గుండెల్లో తగలగానే, తోడేలు
పెద్ద పెట్టున అరిచి, ఎగిరి అంత దూరాన
పడింది. మిగతా తోడేళ్ళు భయంకరంగా
మొరుగుతూ కేశవుడూ వాళ్ళున్న చోటుకు
పరిగెత్తిరాసాగాయి. గోమాంగ్, జయమల్లు
కూడా బాణాలు ఎక్కుపెట్టి వదిలారు.
గోమాంగ్ దెబ్బకు మరొక తోడేలు కింద
పడింది. తతిమ్మా తోడేళ్ళు రెండూ ఒక్క క్షణం
నిలబడి, తరవాత పెద్దగా మొరిగి, బండరాళ్ళ
మీది నుంచి దూకుతూ అడవిలోకి పారి
పోసాగినై.

కోయ గోమాంగ్ పెద్దగా నవ్వి, “అరె,
జింకలూ, లేళ్ళూ ఎక్కడ?” అంటూ ఆశ్చర్య
పడ్డాడు.

“నువ్వు చూడలేదా? అవి ఎప్పుడో పారి
పోయినై. తోడేళ్ళ బారినుంచి తప్పుకుని, మన
బారిన పడేందుకవేమీ తెలివితక్కువవి
కావు,” అన్నాడు కేశవుడు.

“నాకు చచ్చే ఆకలేస్తున్నది. దొరికితే ఒక
లేడిని తినేయగలను,” అన్నాడు గోమాంగ్.

“అందరికీ ఆకలిగానే వుంది. కాని, మనం
మండ్నాకుడూ, బ్రహ్మదండి అనుచరు
ల్నుంచి ప్రమాదం రాకుండా చూసుకోవాలి.
వాళ్ళు మనకోసం కొండలూ, గుట్టలూ గాలి
స్తున్నారు,” అన్నాడు జయమల్లు.

కోయగోమాంగ్ చుట్టూ ఓమారు కలయ
చూసి, “నన్నడిగితే, అసలిది నరభక్షకుల
లంకే కాదంటాను. ఇక్కడి చెట్లూ చేమలూ,
ఈ కొండ తీరూ అంతా భిన్నంగా వున్నది.
ఏమంటావ్, కేశవా?” అన్నాడు.

కేశవుడు కూడా చుట్టూ పరీక్షగా చూసి,
“మనం బహుశా, కొండ గుహల్లో కందరాల్లో
పడి, మరో లంకకో, దేశానికో చేరినా చేరి
వుండొచ్చు. అయినా, మన జాగ్రత్తలో మనం

వుండాలి,” అంటూ జయమల్లు కేసి తిరిగి, “మల్లా, మా అయ్య నరభక్షకులకు దొర క్కుండా పారిపోయి వుంటాడంటావా?” అని ప్రశ్నించాడు.

“ఓ, అందుకు సందేహమా? మీ అయ్య కన్న జిత్తులమారిని నేనెక్కడా చూడలేదు. చెట్ల మీద వుండి, అంతమంది నరభక్షకుల్ని ఎలా హడలగొట్టాడో చూశావు గదా? ఆ వెంట వున్న చిన్న గడజంగ్ దైర్యసాహసాల్లో సింహం అంటే నమ్ము,” అన్నాడు జయమల్లు.

జయమల్లు మాటలతో కేశవుడికి కాస్త ఉత్సాహం కలిగింది. అతడు అడవి కేసి చూస్తూ, “మనం ముందు ఏదైనా ఆహారం సంపాదించాలి. నాకు దాహంకూడా అవుతున్నది. ఈ దగ్గిర్లో ఎక్కడో నీరుండక పోదు,” అంటూ ముందుకు నడిచాడు.

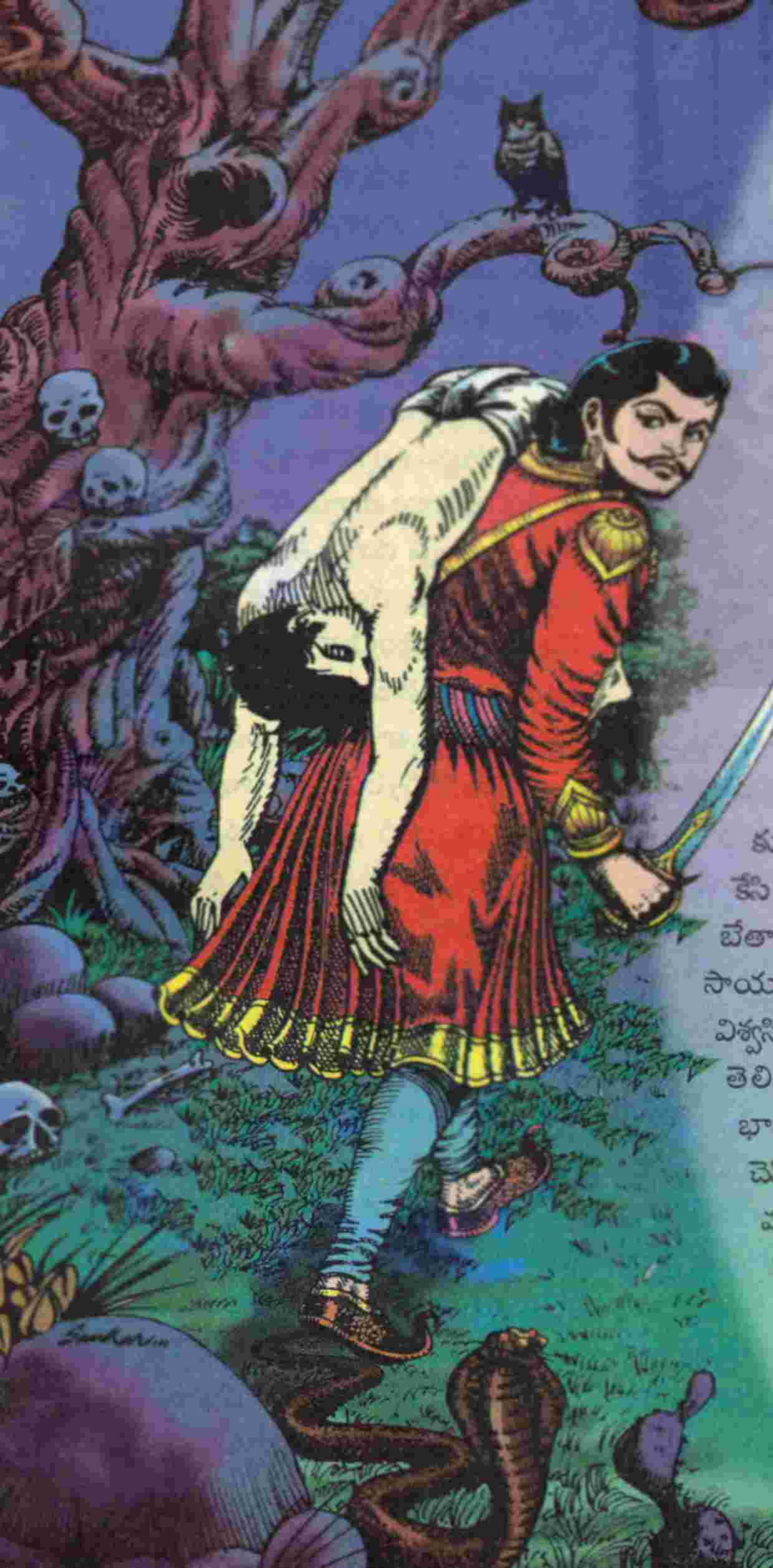
ముగ్గురూ కొండ సమీపాన్నుంచి, అడవి లోకి నడవసాగారు. అప్పటికి సూర్యుడు పడమటి దిక్కుకు వాలాడు. ముగ్గుర్ని ఆకలి బాధిస్తున్నది. చెట్లనేమైనా పళ్ళుగాని, తేనె తుట్టెలుగాని దొరుకుతేమో అని గోమాంగ్ తల ఎత్తి చూస్తూ నడవసాగాడు. అట్లా నడు

స్తున్న గోమాంగ్ హఠాత్తుగా ఒక కాలు భూమి లోకి గుచ్చుకుపోవటంతో కేక పెట్టాడు. పక్కనే వున్న జయమల్లు అతడి జబ్బు పుచ్చుకుని వెనక్కు లాగాడు.

చూడటానికి సమతలంగా వున్న ఆ ప్రదేశంలో, ఏ కారణంవల్ల గోమాంగ్ ఊబిలో చిక్కుకున్నవాడిలా ముందుకు పడబోయాడో వాళ్ళకు అర్థంకాలేదు. కేశవుడు అక్కడ అడ్డదిడ్డంగా పడివున్న చెట్ల కొమ్మల్ని, రెమ్మల్ని తొలిగించాడు. దిగువను వాళ్ళకు ఒక గొయ్యి కనిపించింది. అందులో నిలువునా పాతివున్న గొర్రె కర్రల మీద ఒక పులి కొనవూపిరితో కొట్టుమిట్టాడుతున్నది.

“ఇది, మనుషుల కోసమో, జంతువుల కోసమో ఎవరో పెట్టిన మాటు. కాస్తలో ప్రమాదం తప్పకున్నా,” అన్నాడు కేశవుడు. అదే సమయంలో అన్ని వైపులనుంచీ, రాళ్ళూ, కర్రలూ వాళ్ళ మీదకు జడివానలా వచ్చి పడసాగినై. కేశవుడూ, అతడి అనుచరులూ విల్లంబులు పైకెత్తి, భూమిమీద బోర్లా పడుకుని, చుట్టూ కలయ చూడసాగారు. ఎక్కడా మనిషిజాడ లేదు. - (ఇంకావుంది)

బేతాళ
కథలు

విధి విలాసం!

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టువద్దకు తిరిగివెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని దించి భుజానమేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా తృశానం కేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, “రాజా, నువ్వు ఎవరికి సాయంచేయడానికి, ఎవరి మాటలను విశ్వసించి ఇలా శ్రమపడుతున్నావో నాకు తెలియదు. అయితే, విజ్ఞులమని భావించే కొందరు, మొదట తాము చెప్పిన మాటను వెంటవెంటనే తామే మార్చుకుంటూ, దానికి విరుద్ధమైన సలహాలు ఇస్తూ మేధావులను సైతం తికమక పెడుతూ, తప్పు దారి పట్టిస్తూ ఉంటారు. పరస్పర విరుద్ధమైన సలహాలతో వివేకి అయిన తన పూర్వ

శిష్యుణ్ణి సంశయానికి గురి చేసిన ఒక సుప్రసిద్ధ గురువు కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా, విను,” అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

ఆరావళీ పర్వత పాదతలంలో గురుకులా శ్రమం నెలకొల్పి నడుపుతూన్న గురువు జ్ఞాన భాస్కరుడికి ఐదేళ్ళకోసారి ఒంటరిగా దేశాటన చేస్తూ, తన పూర్వశిష్యుల మంచి చెడ్డలనూ, దేశస్థితిగతులనూ ప్రత్యక్షంగా చూసి రావడం అలవాటు. అలా ఆయన ఒకసారి దేశాటనకు వెళ్ళి, తిరిగి వస్తూ మార్గమధ్యంలో పశువులు కాస్తున్న ఒక పన్నెండేళ్ళ కుర్రవాణ్ణి చూశాడు. చిట్టడవిని అనుకుని వున్న మైదానంలో పశువులు మేస్తున్నాయి. ఆ కుర్రవాడు తాడిచెట్టు కింది నీడలో కూర్చుని, తాళ పత్రంలోని పద్యాన్ని వల్లవేస్తూ కనిపించాడు. ఆ దృశ్యాన్ని చూసి ఆశ్చర్యపోయిన గురువు,

అడుగు ముందుకు వేయలేక అక్కడే నిలబడ్డాడు.

అంతలో, “ఒరే భద్రయ్యా, మీ అమ్మ గంజి తెచ్చింది. రా తాగి వెళుదువు,” అన్న కేక వినిపించడంతో, ఆ కుర్రవాడు తాళ పత్రాన్ని, కూర్చున్న బండకింద దాచి, చెంగున లేచి పిలుపు వినిపించిన దిక్కుకేసి పరిగెత్తాడు. గురువు వాణ్ణి అనుసరించి వెళ్ళాడు.

బావిగట్టున కుర్రవాడి తల్లి పోసిన గంజిని తండ్రి కొడుకులు ఐదారు దోసిళ్ళు తాగారు. అంతలో తండ్రి చూపు గురువు మీద పడడంతో, “అరే, గంజి తాగేశామే. కొంచెం ముందు వచ్చివుంటే బావుండేది. ఇప్పుడూ మించిపోయింది లేదులే,” అంటూ అతడు దాపులనున్న తాటిగెలనుంచి, నాలుగు ముంజెలు కొట్టి గురువుకు అందించాడు.

గురువు తాటి ముంజెలను తింటూ, “సరస్వతీ కటాక్షం వున్న మీ అబ్బాయికి పశువులుకాచే పని అప్పగించావేమిటి?” అని అడిగాడు.

“నాకూ వాణ్ణి చదివించాలనే ఉన్నది స్వామీ. అయినా మట్టిపిసుక్కుంటూ, గొడ్డాగోదా మేపుకుంటూ బతికే మా కులంలో పుట్టిన వాణ్ణి శిష్యుడిగా తీసుకుని విద్యనేర్పే గురువులు లేరుకదా,” అన్నాడు తండ్రి విచారంగా నిట్టూరుస్తూ.

ఆ మాట విన్న గురువు, తాను నడుపుతూన్న గురుకులాశ్రమం గురించి వివరించి, “మీ అబ్బాయిని నాతో పంపుతావా, నేను వాడికి ఉచితంగా విద్యనేర్పుతాను,” అన్నాడు.

“అంతకన్నా కావలసిందేమున్నది స్వామీ? తప్పుకుండా పంపిస్తాను,” అంటూ తండ్రి కొడుకు భద్రయ్యకేసి చూశాడు.

భద్రయ్య ముఖం ఆనందంతో విప్పి రింది. మరునాడు సూర్యోదయమవుతూం డగా అతడు గురువు వెంట బయలుదేరాడు.

గురుకులాశ్రమం చేరాక, భద్రయ్య వినయ విధేయతలతో, భక్తిశ్రద్ధలతో నిరంతర అభ్యాసంతో యుక్తవయస్కుడయ్యేసరికి అన్ని విద్యలలోనూ ఆరితేరాడు. ముఖ్యంగా అతడు గణితశాస్త్రం మీద, వ్యాపార విష యాల పట్ల అమిత ఆసక్తి కనబరచేవాడు.

విద్యాభ్యాసం పూర్తి చేసుకుని బయలు దేరే ముందు గురువు అతనితో, “భద్రయ్యా, ఎక్కడో మారుమూల గ్రామంలో పుట్టిన నువ్వు, ఈ రోజు ఇంతటి విద్యావంతుడు

కావడం నాకెంతో సంతోషంగా ఉన్నది. దీని కంతటికీ కారణం నీ తెలివితేటలు, నిరంతర శ్రమ మాత్రమే అన్న సంగతి ఎన్నటికీ మరు వకు. ప్రతి మనిషి ప్రగతికీ, పతనానికీ అతడి ఆలోచనలూ, చేతలే కారణం. ప్రపంచంలో పుట్టే ప్రతి ఒక్కరికీ పంచ భూతాలూ, పరి సరాలూ ఒకే విధంగానే ఉంటాయి. అయితే, కొందరు మాత్రమే వాటిని సద్వినియోగం చేసుకుని ప్రగతి శిఖరాలను అధిరోహించ డానికి కారణం ఏమిటి? వారి కృషి, పట్టు దల! ఈ సత్యం గుర్తుంచుకుని నువ్వు స్వయం కృషితో, శోధించి సాధిస్తూ, వెలుగు బాటలో పయనిస్తూ పదిమందికీ దారి చూపాలి. అప్పు డప్పుడూ వచ్చి నీ జీవితంలో సాధించే ప్రగ తిని తెలియజేస్తే సంతోషిస్తాను,” అని చెప్పి ఆశీర్వదించాడు.

స్వగ్రామం చేరిన భద్రయ్య, తాను నేర్చుకున్న విద్యను ఉపయోగించడానికి అక్కడ ఏమాత్రం అవకాశాలు లేవని గ్రహించాడు. తండ్రిని ఒప్పించి కొంత పొలం అమ్మి, చిన్న మొత్తంతో పట్నం చేరాడు. అక్కడ వస్త్రాలకు గిరాకీ ఉంటుందని తెలుసుకుని బట్టల దుకాణం పెట్టాడు. వ్యాపారమయితే సాగుతున్నదిగానీ, నిలదొక్కుకోలేక పోయాడు.

గురువు వద్దకు వెళ్ళి సంగతి చెబితే ఆయన, “ధనార్జనకు వ్యాపారం రాజమార్గమే. అందుకు తగిన పెట్టుబడి, మందీ మార్బలం కావాలి కదా? అది ఒంటరివాడివల్ల సాధ్యం కాదు. నమ్మకస్థులైన మిత్రులు ఒకరిద్దరిని భాగస్వాములుగా చేసుకుంటే, వాళ్ళ సహకారంతో సత్వర అభివృద్ధి సాధించగలవు,” అని సలహా ఇచ్చాడు.

పట్నానికి తిరిగి వచ్చిన భద్రయ్య, నిదానంగా ఆలోచించి, ఇద్దరు మిత్రులతో మాట్లాడి, తన వ్యాపారంలో వారిని భాగస్వాములుగా చేర్చుకున్నాడు. కొత్తగా పట్నంలోనే మరి రెండు దుకాణాలు తెరిచాడు. వ్యాపారం బాగా పుంజుకున్నది. సుప్రసిద్ధ నగల వర్తకుడు ధనశేఖరుడు తన కుమార్తె కనకవల్లిని భద్రయ్యకిచ్చి పెళ్ళిచేశాడు. వివాహానికి విచ్చేసిన గురువు జ్ఞానభాస్కరుడు నూతన దంపతులను మనసారా ఆశీర్వదించి వెళ్ళాడు.

రోజులు గడవసాగాయి. భద్రయ్యకు కూతురు పుట్టింది. బిడ్డకు అన్నపూర్ణ అని పేరుపెట్టి అల్లారు ముద్దుగా పెంచసాగారు.

వ్యాపారాభివృద్ధి కోసం భద్రయ్య భాగస్వాములతో కలిసి తీవ్రంగా ఆలోచించాడు. తమ దేశంలోని నాణ్యమైన వస్త్రాలను విదేశాలకు ఎగుమతి చేస్తే అధికలాభాలు గడించవచ్చని నిర్ణయించాడు. మరుసటి నెలనుంచే వస్త్రాల ఎగుమతి ఆరంభమయింది.

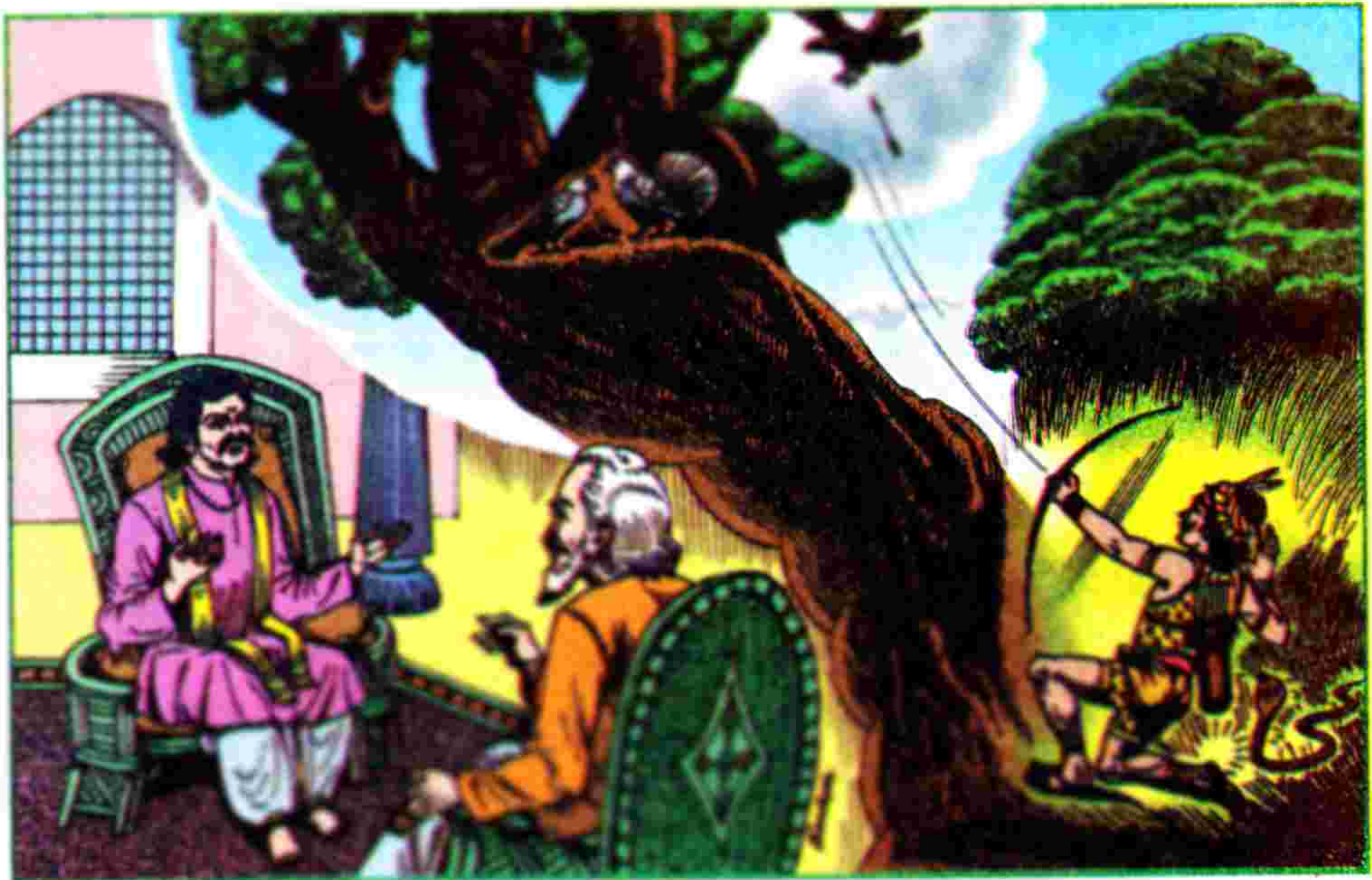
మూడునెలలు గడిచాక, తమ వస్త్రాలకు సువర్ణద్వీపంలో గిరాకీ ఉన్నదని తెలియడంతో, తమ వద్ద వున్న విలువైన వస్త్రాలను ఓడలోకి ఎక్కించారు. గుమాస్తాలతో ఓడ బయలుదేరింది. అది సువర్ణద్వీపాన్ని సమీపిస్తూండగా అక్కడ పెద్ద భూకంపం వచ్చింది. ఆ ప్రకంపనానికి ఉవ్వెత్తుగా లేచిన సముద్ర తరంగాలకు ఓడ తల్లకిందులై ఉన్నచోటు తెలియకుండా పోయింది.

ఆ వార్త తెలిసిన భద్రయ్యకు తలపై పిడుగు పడ్డట్టయింది. ఆ క్షణం వరకు ఎంతో

స్నేహం పాటించిన భాగస్వాములు ఆగర్భ శత్రువుల్లా ప్రవర్తించ సాగారు. భద్రయ్యకు ఇంటా, బయటా మనశ్శాంతి కరువయింది.

ఆ సమయంలో దేశాటన చేస్తూన్న గురువు జ్ఞానభాస్కరుడు, భద్రయ్యను చూడడానికి వచ్చి, అతని పరిస్థితిని గ్రహించి జాలి పడ్డాడు. అతన్ని ఓదారుస్తూ, “భద్రయ్యా, ఇలాంటప్పుడే ధైర్యం కావాలి. జీవితంలో జయాపజయాలు సహజం. ఒకానొకప్పుడు ఒక బోయవాడు వృక్షం కొమ్మ మీద కూర్చున్న పావురాల జంటను కొట్టడానికి బాణం గురి పెట్టాడట. దానిని గమనించిన ఆడపావురం, ఎగిరి పోదామని మగపావురాన్ని పిలిచింది. అయితే, మగపావురం తమను తన్నుకు పోవడానికి ఆకాశంలో వృత్తాకారంలో ఎగురు తూన్న డేగను చూపించి, ‘వద్దు, ధైర్యంగా

వుండు. ఇప్పుడు మనం చేయగలిగిందల్లా ఈ గండంనుంచి కాపాడమని దేవుణ్ణి ప్రార్థించడం ఒక్కటే!’ అన్నది. అంతలో బోయ వాడు బాణం వదులుతూ పాముపై కాలువేసి దాని కాటుకు గురవడంతో, బాణం గురి తప్పి, పావురాలమీదుగా ఎగురుతూన్న డేగకు తగిలి అది నేలకు ఒరిగింది. పావురాలు బతికిపోయాయి. చూశావా, మరణ గండం గుప్పిటలో చిక్కుకున్నప్పటికీ, మగ పావురం గుండెనిబ్బరమే వాటిని కాపాడింది. అందువల్ల నువ్వు ధైర్యంగా ఓర్పువహించు. కాలం మారుతుంది. నీ పరిస్థితి తప్పక మెరుగుపడుతుంది. ప్రతికూల పవనాలు వీచేప్పుడు రెల్లులా తలవంచక తప్పదు. సర్వం కాలాధీనం; మనం కేవలం నిమిత్త మాత్రులమే,” అన్నాడు.

బేతాళుడు ఇంతవరకు చెప్పి, “రాజా, మొదట స్వయంకృషి, పట్టుదల అవసరమని భద్రయ్యకు ఉపదేశించిన గురువు జ్ఞాన భాస్కరుడు, అఖరికి ఒకపిట్టకథ సాయంతో సర్వం కాలాధీనం, విధిబలీయం అంటూ మెట్టవేదాంతం వల్లించడం విచిత్రంగానూ, పరస్పర విరుద్ధంగానూ లేదా? ఇది ఆయనకు అనుభవం నేర్పిన పాఠమా? లేక వృద్ధాప్యంలో నిస్సహాయత కారణంగా కలిగే నిరాశానిస్పృహల పర్యవసానమా? ఆయన రెండు అభిప్రాయాలలో ఏది సత్యం? ఏది అసత్యం? నా సందేహాలకు సమాధానం తెలిసికూడా చెప్పకపోయావో, నీ తల పగిలి పోతుంది,” అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, “గురువు జ్ఞాన భాస్కరుడి మాటల్లో ఎలాంటి వైరుధ్యమూ లేదు. ఆయన భద్రయ్యకు మొదట, చివర చెప్పిన రెండు విషయాలూ అక్షర సత్యాలే. మనిషి ప్రయత్నం, కృషి లేనిదే ఎలాంటి ప్రగతీ, అభ్యుదయమూ సాధ్యం కాదు. సర్వం విధిలిఖితం అని కూర్చుంటే మనిషి

బతుకు ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే అన్న చందంగానే కాకుండా మరింత దారిద్ర్యానికి దారి తీస్తుంది. అందువల్ల యువహృదయా లకు ప్రాణశక్తిలాంటి ప్రయత్నం, కృషి ప్రాముఖ్యతలను మొదట ఉపదేశించాడు. అదే విధంగా జీవిత పయనంలో అనుకోని అవాంతరాలూ, అటంకాలూ, ప్రమాదాలూ ఎదురైనప్పుడు గుండె నిబ్బరంతో ఓర్పు వహించక తప్పదు. ఎందుకంటే - సర్వం, సర్వవేళలా మనిషి అధీనంలో ఉండవు. అలా ఓర్పు వహించేప్పుడు కాలాన్నీ, దైవాన్నీ నమ్మడం మనిషికి మరింత ఆత్మస్థైర్యాన్ని కలిగిస్తుంది. ఆ సంగతే ఆయన చివర చెప్పాడు. రెండూ సత్యాలే. అయితే, ఎప్పుడు దేనిని ఉపయోగించుకోవాలి, అన్న విజ్ఞత లోనే మనిషి వివేకం ఇమిడి ఉన్నది,” అన్నాడు.

రాజుకు ఈవిధంగా మౌనభంగం కలగ గానే, బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. - (కల్పితం)

[ఆధారం : దాసరి మంజుభారతి రచన]

మైసూరు రాకెట్

దీపావళి అనగానే పిల్లలకు టపాకాయలు గుర్తుకువస్తాయి. ఈ టపాకాయలలో నిప్పు రవ్వల పువ్వులు చిమ్ముకుంటూ జుయ్ మంటూ ఆకాశంలోకి దూసుకు పోయే రాకెట్ చాలా ప్రాచుర్యం కలది. మన 'ఇస్రో', అమెరికాలోని 'నాసా' నుంచి రాకెట్ల సాయంతో శాటలైట్లను అంతరిక్షంలోకి పంపారని మనం వింటూ ఉంటాం. చదువుతూ ఉంటాం. అయితే, రాకెట్లను శతాబ్దాల క్రితం ఆయుధాలుగానూ ఉపయోగించేవారు.

ఇలాంటి రాకెట్లు ప్రయోగించడంలో మనదేశం అగ్రగామి అనీ, మైసూరు టిప్పుసుల్తాన్ 18వ శతాబ్దం చివరి దశకాలలో వీటిని తయారుచేశాడనీ మీకు తెలుసా? మైసూరు సైన్యంలో 5000 మంది సైనికులతో 'రాకెట్ విభాగం' ఉండేది. రాకెట్ల పరిమాణం, ఎగరవలసిన ఎత్తు, వెళ్ళవలసిన దూరం, చేదించవలసిన గమ్యం మొదలైన అంశాల ఆధారంగా వాటిని అమర్చే సాంకేతిక పరిజ్ఞానం సైనికులకు అందించేవారు. 'మైసూరు రాకెట్' సగటున 2.4 కి.మీ. దూరం వెళ్ళగలిగేదని చెబుతారు. అదే కాలఘట్టంలో ఇంగ్లాండు రాకెట్ వెళ్ళగలిగిన గరిష్ట దూర పరిమితి 1 కి.మీ. మాత్రమే. అందువల్ల తెలివైన ఆంగ్లేయులు మైసూరు యుద్ధాలలో తమపై ప్రయోగించబడిన రాకెట్లను సేకరించి వాటిని పరిశోధించడానికి ఇంగ్లాండుకు పంపేవారు. తమ రాకెట్లను మరింత శక్తివంతంగా తయారుచేయడానికి అవి ఉపయోగపడగలవని వారు భావించారు. ఉపయోగపడ్డాయి కూడా.

మేకల హనుమంతు

రంగాపురంలోని హనుమంతు తన ఇరవై యవ యేట ఒక పడవ ప్రమాదంలో తల్లిదండ్రులను పోగొట్టుకున్నాడు. బతుకు తెరువుకు దిక్కుతోచక నిలబడ్డ హనుమంతును, అతడి తండ్రి స్నేహితుడు నాగయ్య చేరదీసి ఆదరించాడు.

నాగయ్య సలహా ప్రకారం ఆయన దగ్గరే అప్పతీసుకుని హనుమంతు నాలుగు మేకపిల్లల్ని కొన్నాడు. వాటికి బాగా తిండిపెట్టి మేపాడు. అవి పెద్దయ్యాక వాటిని అమ్మగా వచ్చిన డబ్బుతో నాగయ్య అప్ప తీర్చేయడమే గాక, మరొక పది మేకపిల్లల్ని కొని మేపడం మొదలు పెట్టాడు. తిండికీ, బట్టకూ ఎలాంటి లోటూ లేకుండా రోజులు గడవసాగాయి. కొన్నాళ్ళకు హనుమంతు పేరు మేకల హనుమంతుగా మారిపోయింది.

రెండు మూడేళ్ళలో అతని వ్యాపారం మరింత అభివృద్ధి చెందింది. ఒక పేదంటి

అమ్మాయి మంగమ్మను పెళ్ళిచేసుకున్నాడు. ఆమెకు జంతువులన్నా, పక్షులన్నా ప్రాణం. భర్త చేస్తూన్న మేకల వ్యాపారం ఆమెకు అసలు నచ్చలేదు. కొత్త కాబట్టి భర్తను ఏమీ అనలేక, తనూ సర్దుకుపోలేక సతమతమ వుతూ చాలా ఇబ్బంది పడసాగింది.

కొన్ని రోజులు గడిచాక ఒకనాడు ధైర్యం చేసి, భర్తతో వ్యాపార విషయం మెల్లగా ప్రస్తావించింది. అయితే అతడు, “ఇది వ్యాపారం, తప్పదు,” అని ముక్తసరిగా జవాబివ్వడంతో మరేమీ మాట్లాడలేకపోయింది.

ఒకనాడు సంతకువెళ్ళి వచ్చిన భర్త స్నానానికి నీళ్ళు తోడి, అన్నం వడ్డిస్తూ, “అంత ప్రేమగా పెంచిన ఆ మేకను కసాయివాడికి ఎలా అప్పగించావయ్యా? నీకు మనసెలా ఒప్పింది?” అని అడిగింది మంగమ్మ.

“అది అంత లావుగా, బొద్దుగా ఉంది గనకే మంచి ధర పలికింది,” అన్న భర్త

మాటకు అడ్డు తగులుతూ, “ఇలాంటి కసాయిపని చేస్తున్నావు గనకే, ఇంకా మనకు పిల్లలు పుట్టలేదు. అయినా బతకడానికి ఎన్ని మార్గాలు లేవు? రెండేకరాల పొలం కౌలుకు తీసుకుందాం. దాంతో పాటు రెండు గేదెలు కొనుక్కుంటే, పొలవ్యాపారం చేసుకుంటూ హాయిగా బతకవచ్చు,” అన్నది మంగమ్మ.

“చాలు నీ బోడిసలహా. సంపాదించి తెచ్చి ఇస్తున్నాను కదా. ఇంట్లో కూర్చుని ఎన్నయినా చెప్పగలవు. నోరు మూసుకుని వెళ్ళి పడుకో,” అంటూ ఇంత తిని వెళ్ళి పడుకున్నాడు హనుమంతు.

మరునాడు నిద్రలేస్తూనే హనుమంతు భార్యతో, “గంగాపురం భూస్వామి కొడుక్కి రేపు పుట్టేంటుకలు తీస్తున్నారట. గ్రామ దేవతకు బలి ఇవ్వడానికి మేకపిల్ల కావాలని కబురు చేశారు. తెల్లవారేసరికి బలి ఇవ్వాలట. రాత్రికి రాత్రే తోలుకు రమ్మన్నారు. మంచి బేరం. కొట్టంలో సరైన మేకపిల్ల లేదు. నువ్వు మేపుతున్నావు కదా. దాన్ని సాయంకాలం తోలుకుపోతాను,” అన్నాడు.

ఆ మాట వినగానే మంగమ్మ మనసు విలవిలలాడింది. ఒక కంటి చూపు సరిగా లేదని ఆ మేకపిల్లపై కనికరంతో మంగమ్మ దాన్ని బిడ్డలా పెంచుతున్నది. ఇప్పుడు దాన్ని అమ్ముతానంటున్నాడు భర్త. వద్దని బతిమలాడింది. కానీ హనుమంతు ఏమాత్రం పట్టించుకోలేదు. “కావాలంటే నువ్వు మరొక మేకపిల్లను పట్టి సాకు,” అంటూ ఆ సాయం

కాలం మేకపిల్లను తోలుకుని గంగాపురం బయలుదేరాడు.

ఇంతకు ముందు ఇలా రాత్రి వేళరెండు మూడుసార్లు మాత్రమే వెళ్ళాడు. మామూలుగా ఉదయమే వెళుతూ ఉంటాడు. ఆ రోజునగా హఠాత్తుగా ఉరుములు మెరుపులతో మబ్బులు పట్టడంతో మరీ చీకటిగా ఉంది. మామూలు దారిగుండా వెళితే, ఎక్కువ సమయం పడుతుందని అడ్డుదారి గుండా నడవసాగాడు. అంత చీకటి దారిలో నడుస్తూన్న అతడికి మొదటిసారిగా భయం వేసింది. అడుగుల వేగం పెంచాడు.

మార్గమధ్యంలో దారి పక్కన గట్టులేని ఒక నేలబావి ఉంది. తొందరగా వెళ్ళాలన్న ఆదుర్దాలో, హనుమంతు ఆ బావి సంగతి మరిచాడు. దాని పక్కగా వెళుతూ కాలుజారి ఆ

బావిలో పడిపోయాడు. భయంతో కేకలు వేశాడు. లోతుబావి కావడంతో అతడి గొంతు దాటిన కేకలు బయటకు వినిపించలేదు.

హనుమంతు వెంట అంతదూరం వచ్చిన మేకపిల్ల దీనంగా బావి చుట్టూ తిరుగుతూ, బావిలోకి తొంగి చూస్తూ, తన యజమాని కోసం అరవసాగింది. తన కోసం మేకపిల్ల పడుతూన్న ఆరాటం గమనించిన హనుమంతు మనసు కలుక్కుమన్నది. బావి లోపల ఏదో పట్టు దొరికితే, దాన్ని పట్టుకుని బిక్కు బిక్కుమంటూ గడిపాడు.

తెలతెలవారుతూండగా మేకపిల్ల అరుస్తూ అటూ ఇటూ పరిగెత్తి, ఇద్దరు ముగ్గుర్ని వెంటబెట్టుకు వచ్చి బావిలోకి తొంగి చూస్తూ అరిచింది. దాన్ని చూసి మరికొందరు పోగయ్యారు. పరిస్థితిని గ్రహించి, వాళ్ళందరూ కలిసి హనుమంతును బయటకు తీశారు.

బయటకు వచ్చి రాగానే హనుమంతు మేకపిల్లను కౌగిలించుకుని భోరున ఏడ్చాడు. తనని అలాగే వదిలేసి మేకపిల్ల వెళ్ళిపోయి దాని ప్రాణాలు కాపాడుకుని వుండవచ్చు.

అయినా, అది అలా చేయలేదు. తనను కాపాడాలనుకున్నది. దాన్ని గురించి ఆలోచిస్తూంటే హనుమంతుకు కన్నీళ్ళు ఆగలేదు. తనను బావి నుంచి బయటకు తీసినవారికి కృతజ్ఞతతో చేతులెత్తి మొక్కి, మేకపిల్లను ప్రేమగా నిమిరి వెనుదిరిగి ఇంటిదారి పట్టాడు.

మేకపిల్లతో తిరిగి వచ్చిన భర్తను ఆశ్చర్యంగా చూసింది మంగమ్మ.

“ఎప్పటినుంచో పొరుగుూరు వెంకటసామి వీటన్నిటినీ అమ్మమంటున్నాడు. అతడు ఈ మేకల వ్యాపారం చేసుకుంటాడట. రేపే వీటిని అమ్మేస్తున్నాను. నువ్వు చెప్పినట్టే పొలం కౌలుకు తీసుకుందాం. పొల వ్యాపారు చేసుకుందాం. దీన్ని మాత్రం నాతోపాటే ఉంచుకుంటాను. ఇప్పటికి ఇదే నా సంతానం,” అంటూ హనుమంతు మేకపిల్లను దగ్గరికి తీసుకున్నాడు. మంగమ్మకు ఏదీ అంతు బట్టక, “ఇంతకూ ఏం జరిగింది?” అని భర్తను విస్మయంతో అడిగింది. మేకనే కళ్ళ నిండా చూసుకుంటూ రాత్రి జరిగిన విషయం భార్యకు వివరించాడు హనుమంతు.

అమ్మ

చలపతికి ఐదేళ్ళ వయసులో తండ్రి చనిపోతే, తల్లి అలివేలమ్మ విద్యాబుద్ధులు నేర్చి పెంచి పెద్ద చేసింది. కొడుక్కు జమీందారు దివాణంలో ఉద్యోగం రాగానే, వనజ అనే చక్కని అమ్మాయిని చూసి పెళ్ళి చేసింది. చలపతి కొద్ది కొద్దిగా డబ్బు చేర్చి కొన్నాళ్ళకు ఒక ముచ్చటయిన ఇల్లు కట్టాడు. ఆ ఇంటికి తన తల్లి అలివేలమ్మ పేరు పెట్టాలని నిర్ణయించి, ఆ మాట భార్యకు చెప్పాడు. అయితే, ఆ ఇంటికి తన పేరు పెడితే బావుంటుందని భార్య వనజ ఆశతో సూచించింది.

అష్ట కష్టాలు పడి తనను పెంచి ప్రయోజకుణ్ణి చేసిన తన తల్లి పేరు పెట్టాలా? తనను పంచప్రాణాలుగా భావిస్తూన్న భార్య కోరికను మన్నించి ఆమె పేరు పెట్టడమా? అన్న సందిగ్ధంలో పడ్డాడు చలపతి. ఎటూ తేల్చుకో లేక తన స్నేహితుడు రాఘవుణ్ణి చూసి, తన సమస్యను చెప్పాడు.

“దీనికింత బాధ ఎందుకు? నీ తల్లి ప్రేమ నాకు తెలియనిదా? మీ ఇంటి గోడమీద మీ అమ్మ పేరుకు బదులు కేవలం ‘అమ్మ’ అని రాయించు. అది నీకు నీ తల్లిని గుర్తు చేస్తుంది. నీ పిల్లలు దాన్ని చూసి వాళ్ళ అమ్మ ఇల్లు అనుకుంటారు. దాంతో నీ భార్య కూడా సంతోషిస్తుంది,” అన్నాడు రాఘవుడు.

“మంచి సలహా ఇచ్చావు రాఘవా. ‘అమ్మ’కు మించిన పేరు లేదు,” అంటూ చలపతి ఇంటికేసి నడిచాడు.

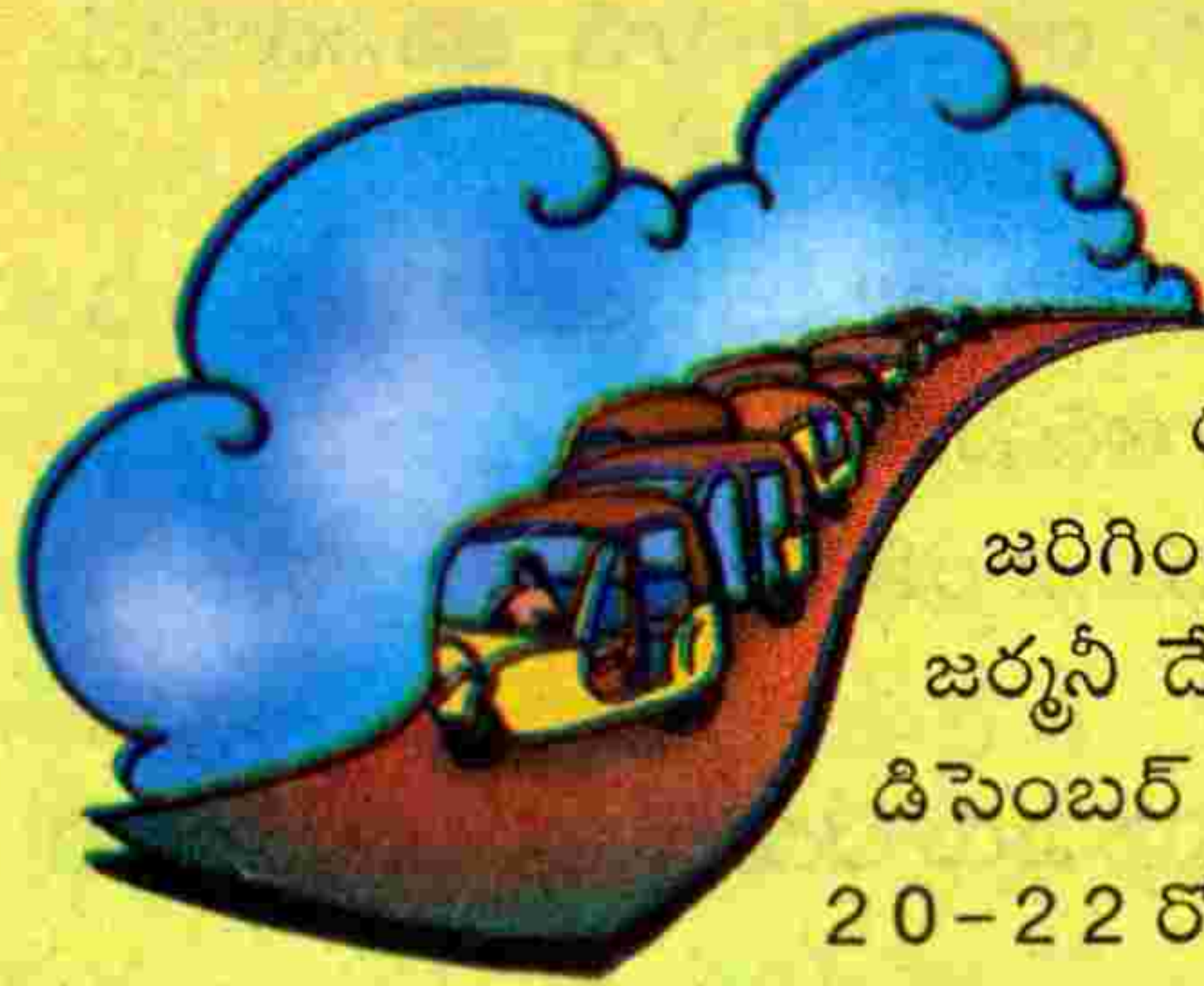
ఇప్పుడు అతడి కొత్త ఇంటి పేరు ‘అమ్మ’. ఆ పేరును చూసి చలపతి ఇంట్లో వాళ్ళే కాకుండా, ఆ వీధిలోని వాళ్ళందరూ సంతోషించారు. - కంచమర్రి వేంకట కృష్ణారావు

చందమామ కబుర్లు

నిరంతరాయంగా గానం

గత నవంబర్లో ఇండూర్కు చెందిన ఆకాంక్ష జాచక్ తన 16వ జన్మదినంనాడు పాడడం ప్రారంభించి నిరంతరాయంగా 61 గంటలసేపు పాడి గిన్నిస్ బుక్ ఆఫ్ వరల్డ్ రికార్డ్స్లో స్థానం సంపాదించింది. ఆ అమ్మాయి మరాఠీ, హిందీ పాటలు పాడింది. నలుగురు సంగీతకారులు ఆమెకు గాత్ర సహకారం అందించారు. ఆమె తల్లిదండ్రులు, బంధు మిత్రులు, శ్రేయోభిలాషులు మూడు పగళ్ళూ, రాత్రులూ ఆమె దగ్గరేవుండి ఉత్సాహం కలిగించారు. నిర్ణీత సమయా

లలో ఆమెను పరీక్షిస్తూ డాక్టర్లు కూడా అక్కడే ఉన్నారు. ఆమె మూడు రోజులపాటు ఘనాహారం తీసుకోకుండా, నిమ్మరసం తాగుతూ గడిపింది.

ఆటోరిక్వాల ఊరేగింపు

కేరళరాష్ట్రం కొచ్చిన్ మాట్టన్చేరి నుంచి పశ్చిమ బెంగాల్ డార్జిలింగ్ వరకు ముప్పై అయిదు ఆటోరిక్వాల ఊరేగింపు జరిగింది. ఆటో డ్రైవర్లందరూ అమెరికా, ఇంగ్లాండ్, స్పెయిన్, జర్మనీ దేశాలకు చెందినవారే. వాళ్ళందరూ కొత్త ఆటోలలో గత డిసెంబర్ 28వ తేదీ బయలుదేరి 3000 కి.మీ. దూరాన్ని, 20-22 రోజులలో ప్రయాణంచేసి గమ్యాన్ని చేరుకున్నారు. ఊరేగింపు చివరి రోజున ఆటోరిక్వాలను డార్జిలింగ్లోని నిరుద్యోగ యువకులకు కానుకగా ఇచ్చారు!

శాంతి కోసం

విక్యరాజ్య సమితి అభ్యర్థన మేరకు భారతీయ సైన్యానికి చెందిన నూటముగ్గురు మహిళా సైనికులు గత ఫిబ్రవరిలో శాంతి చర్యల కోసం లైబీరియాకు వెళ్ళారు. వారికి కమాండర్ సీమా ధుండీ నాయకత్వం వహించగా వారి వెంట ఇరవై రెండు మంది పురుష సైనికులు కూడా వెళ్ళారు. వారి కార్యకలాపాలలో లైబీరియన్ నేషనల్ పోలీస్కు చెందిన పురుషులు కూడా చేతులు కలిపారు. ఇండియా నుంచి మహిళా పోలీసులు రావడం చూసిన స్థానిక మహిళలు పోలీసు శాఖలో చేరడానికి ఉత్సాహం కనబరచారు.

పందిరిమంచం సైనిక భటులు!

పేరుమోసిన వడ్రంగి పీయారాం అచారి ఒక్కగా నొక్క కొడుకు సీతారాం. వాడు చాలా తెలివైన కుర్రవాడు. తండ్రి పనిచేయడం వాడు ఎంతో ఆసక్తితో గమనించేవాడు. తన బిడ్డ బాగా చదువు కుని, గొప్ప పండితుడు కావాలన్నది పీయారాం ఆశ. అయితే, సీతారాం బడికి వెళ్ళకుండా ఇంటిపట్టునే ఉంటూ తండ్రి చేసే అందమైన బొమ్మలు, కుర్చీలు, మంచాలు, తలుపులు, కిటికీలు మొదలైనవాటిని పరిశీలనగా చూస్తూ గడపడానికే ఇష్టపడేవాడు.

పీయారాం తయారుచేసే వస్తువులకు మంచి గిరాకీ ఉండేది. వాటిని అమ్మగా వచ్చిన డబ్బుతో ముగ్గురే వున్న పరిమిత కుటుంబాన్ని ఒకరకంగా నెట్టుకు రాసాగాడు. అందువల్ల పీయారాం, అతని భార్య పిల్లవాణ్ణి గురించి పెద్దగా పట్టించు కోలేదు. తండ్రి పనిచేసే చోటు నుంచి కొంచెం సేపు ఎటైనా వెళితే చాలు, సీతారాం ఉలి, సుత్తి లాంటి పనిముట్లను తీసుకుని అక్కడ పడివున్న కొయ్యముక్కలతో బొమ్మలు చెక్కడానికీ, వస్తు వులు తయారు చేయడానికీ ప్రయత్నించేవాడు. అలాగే వాడు పెరిగి యౌవనంలో అడుగుపెట్టాడు.

ఇలా వుండగా పీయారాంకు హఠాత్తుగా జబ్బు చేసి మరణించాడు. కుటుంబంలో పెద్ద దిక్కు లేకపోయింది. ఇంటి నుంచి వడ్రంగం పనులు చేసే శబ్దం నిలిచి పోయింది. ఆదాయం లేక పోవడంతో పూట గడవడమే దుర్భరమై పోయింది. మూడో రోజు ఉదయం కొడుకును నిద్రలేపిన తల్లి, “మనం, ఇకపై ఎలా బత

కడు?” అని అడిగింది. సీతారాం లేచి కూర్చుంటూ, “నేను మా నాన్నలాగే వడ్రంగం పనిచేసి డబ్బులు సంపాదిస్తాను, విచారపడకమ్మా,” అన్నాడు.

“మంచిదే. కాని నువ్వు వడ్రంగం నేర్చుకో లేదే,” అన్నది తల్లి.

“మానాన్న అన్నేసి రకాల వస్తువులు చేస్తూంటే అన్నాళ్ళు చూస్తూ వచ్చాను కదా? ప్రయత్నిస్తే వాటిలో కొన్నింటినైనా చేయగలననుకుంటు న్నాను,” అన్నాడు సీతారాం ఎంతో ఆత్మవిశ్వాసంతో.

ఆరోజు నుంచే అతడు పీటలు, తలుపులు, కిటికీలు చేయడం మొదలు పెట్టాడు. ఇంటి నుంచి మళ్ళీ కొయ్యపనిచేసే శబ్దాలు వినిపించడం ఆరంభమయింది. అటుగా వచ్చే పోయే వాళ్ళు ఆ శబ్దాలు విని తమకు కావలసిన వస్తువులను సీతారాంతో చెప్పి చేయించుకోసాగారు. అతని పనితనం చూసి అబ్బురపడసాగారు. అతడు తయారు చేసే వస్తువులను అమ్మగా వచ్చే డబ్బుతో తల్లీకొడుకులు తిండికీ, బట్టకూ కష్టంలేకుండా రోజులు గడపసాగారు.

ఊళ్ళో వాళ్ళు చెప్పే వస్తువులను తయారు చేయడానికి పోను, సీతారాంకు చాలా తీరిక ఉండేది. అలాంటి సమయాల్లో అతడు ఒక కొత్తరకం పందిరిమంచం తయారుచేయడానికి ఆలోచించడం ప్రారంభించాడు. అతని మనసులో కొన్ని అద్భుతమైన ఆలోచనలు తోచాయి. దాన్ని మామూలు పందిరిమంచంలా తయారు చేయకూడదు. పందిరిమంచానికి నాలుగు వైపులా తెరలు వేలాడదీయడానికి నాలుగు స్తంభాలను ఉంచకుండా సైనికుల్లా కనిపించే మానవరూపాలను చెక్కి నిలబెట్టాలనుకున్నాడు. అలాంటి మంచాన్ని రాజువంటి గొప్పవాళ్ళు

తప్పక ఇష్టపడతారు. ఇలా ఆలోచించిందే తడవుగా ఆ మంచాన్ని తయారు చేయడంలో నిమగ్నుడయ్యాడు. కొన్నాళ్ళకు అతడు అనుకున్న రీతిలో అద్భుతమైన మంచం తయారయింది. తన మిత్రులకూ, పరిచయస్థులకూ దానిని చూపుతూ, “ఈ మంచం మీద పడుకునే వ్యక్తి చాలా అదృష్టవంతుడు!” అని చెప్పసాగాడు.

ఆ మాట ఈనోట ఆనోట పడి రాజు

పరేషనాథుడి వరకు వెళ్ళింది. రాజోద్యోగులలో ఒకడు, రాజుకు దానిని గురించి చెప్పి, “ఆ మంచం మీద పడుకుని నిద్రించేవారిని నాలుగు వైపులనున్న నలుగురు సైనిక భటులు కాపలా కాస్తారు, ప్రభూ!” అన్నాడు.

ఆ సమయంలోనే రాజు రకరకాల సమస్యలతో సతమతమవుతున్నాడు. ఒకసారి ఏదో రాక్షసి తనను చంపుతున్నట్టు రాజుకు కలవచ్చింది. అప్పటినుంచి ఆయనకు సరిగా నిద్ర పట్టడం లేదు. మరో మూడు రోజుల తరవాత ఆస్థాన జ్యోతిష్కుడు వచ్చి, రాజగృహంలోకి కాల సర్పం జొరబడింది; రాజుకు సర్పగండం ఉందని చెప్పి వెళ్ళాడు. తమ రాజ్యం మీదికి దండెత్తడానికి పొరుగురాజు ఆయత్తమవుతున్నట్టు గూఢచారులు వార్తను తీసుకువచ్చారు. ఒకనాటి అపరాత్రి సమయంలో, ఖజానా సమీపంలో కొందరు దొంగలు తచ్చాడుతూ ఉండడం కాపలా భటులు గమనించారు.

ఒక్కసారిగా ఇన్ని సమస్యలు వచ్చి పడడంతో రాజుకు మనశ్శాంతి కరువయింది. మంత్రిని సంప్రదించాడు. “నాలుగు వైపులా కొయ్య సైనిక భటులున్న ఆ మంచం నాకు కొంత మనశ్శాంతి కలిగించగలదని ఆశిస్తున్నాను.

నువ్వు సీతారాంను రహస్యంగా కలుసుకుని దాని ధర ఎంతో తెలుసుకుని రా,” అని చెప్పి మంత్రిని పంపాడు.

మంత్రి తన వద్దకు రాగానే, సీతారాం ఆశ్చర్యపోయాడు. తాను ఆ మంచాన్ని అమ్మననీ, రాజుకు కానుకగా ఇస్తాననీ; దానిని ఉపయోగించాక కావాలంటే రాజు తనకు ఏదైనా పారితోషకంగా ఇవ్వవచ్చుననీ చెప్పాడు. అయినా, రాజు గారికి ఆ మంచంతో వున్న అవసరం గురించి మంత్రి అతనితో చెప్పలేదు.

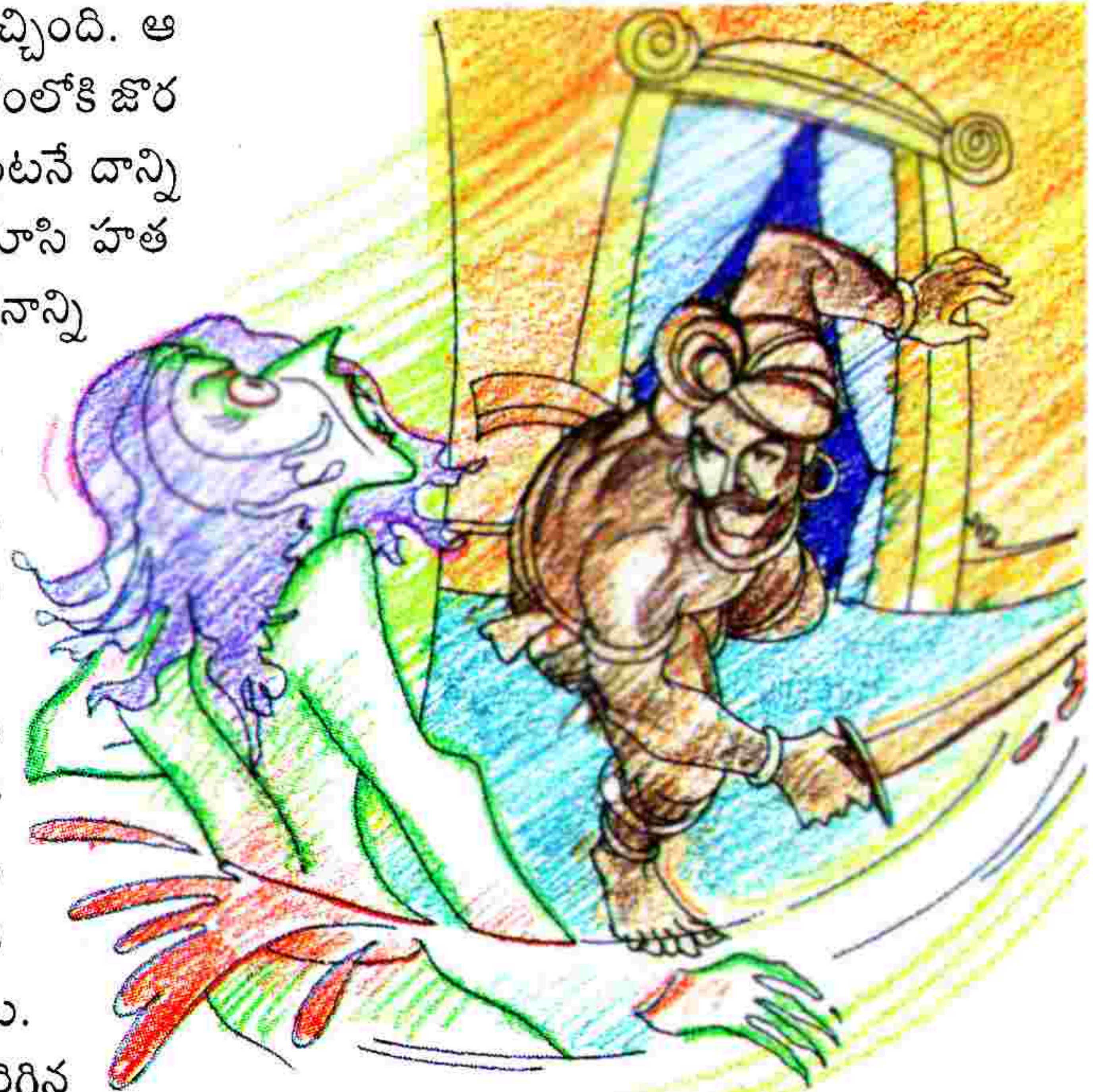
మంత్రి ఆ మంచం రాత్రికే రాజభవనానికి చేరే ఏర్పాట్లు చేశాడు. ఆ మంచాన్నీ, నాలుగు వైపులా అందంగా చెక్కబడిన భటుల బొమ్మలనూ చూసి రాజు పరమానంద భరితుడయ్యాడు. రాజు దాని మీద సక్రమంగా పడుకునేంతవరకు మంత్రి శయనమందిరంలోనే ఉండి వెళ్ళాడు. రాజుకు త్వరలోనే సుఖంగా నిద్రపట్టింది.

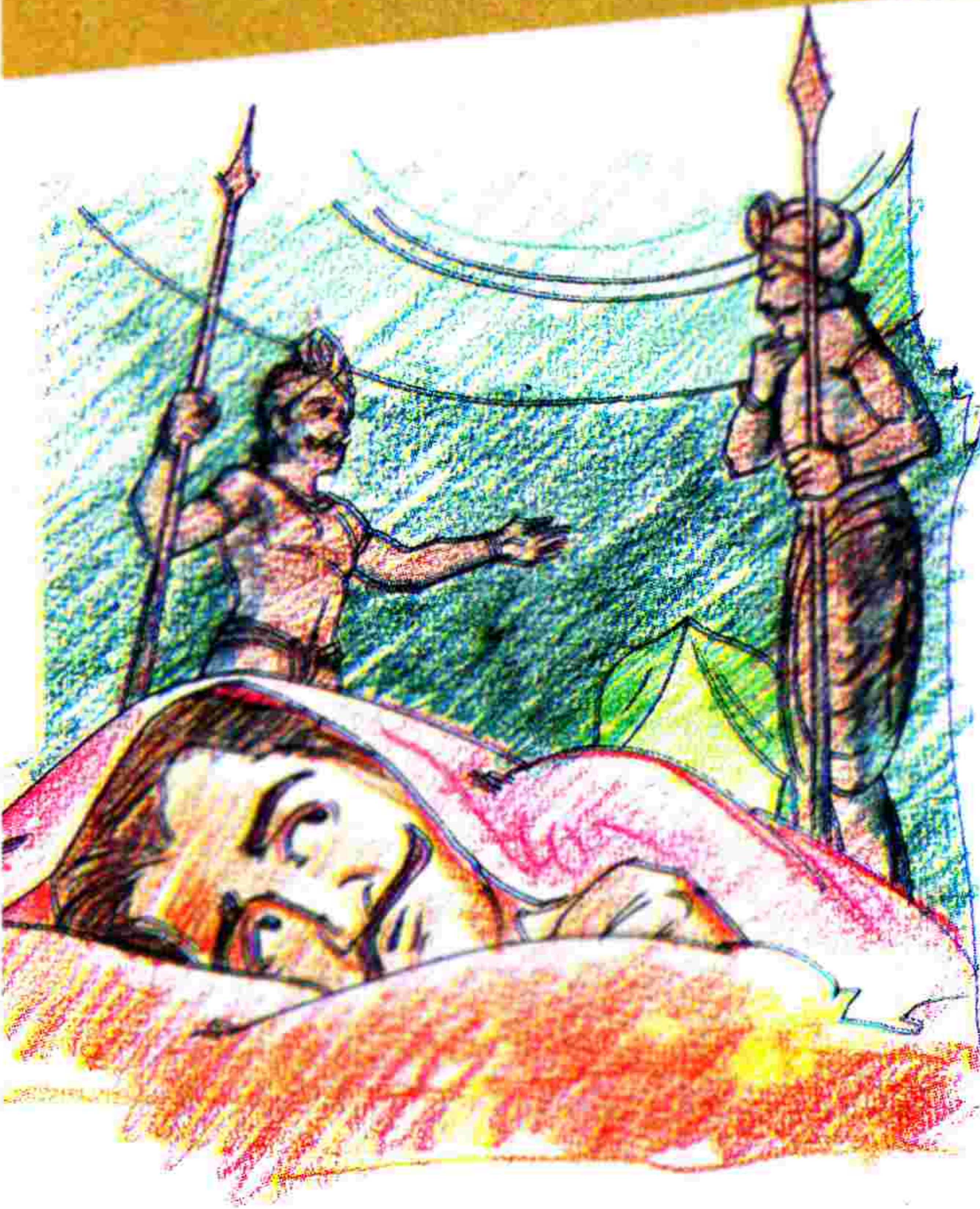
అర్ధరాత్రి సమయంలో, నాలుగు భటుల బొమ్మలలో ఒక దానికి ప్రాణం వచ్చింది. ఆ భటుడు రాజుగారి శయన మందిరంలోకి జొరబడుతూన్న రాక్షసిని చూశాడు. వెంటనే దాన్ని వెలుపలికి లాక్కుపోయి కత్తి దూసి హతమార్చాడు. ఆ తరువాత తన యధాస్థానాన్ని చేరుకుని తాను చేసిన సాహస కృత్యాన్ని మిగిలిన ముగ్గురికీ తెలియజేశాడు. ఆ సమయంలో రాజుకు మెలకువ వచ్చి ఆ భటుడి మాటలు విని అలాగే పడుకున్నాడు. తెల్లవారాక భవనానికి వెలుపల రాక్షసి శవం పడివున్నట్టు రాజుగారికి సమాచారం అందింది. ఆ రాక్షసిని ఎవరు ఎప్పుడు ఎలా హతమార్చారన్న సంగతి రాజుకు తప్ప మరెవ్వరికీ తెలియదు. అతడు మంత్రిని పిలిపించి రాత్రి జరిగిన

సంగతి వివరించాడు. ఒక సంచీ నిండుగా బంగారు నాణాలు ఇచ్చి సీతారాంకు అందజేయమన్నాడు.

కొన్నిరోజులు గడిచాయి. ఒకనాటి అర్ధరాత్రి సమయంలో మరొక బొమ్మభటుడు సజీవుడై కాపలా కాస్తున్నప్పుడు పాము బుసకొట్టడం విన్నాడు. రాజు మంచం కేసి వస్తూన్న భయంకర మైన సర్పాన్ని చూడగానే, దాని తోకపట్టుకుని చరచరా భవనం వెలుపలికి లాక్కుపోయి చంపి విసిరి కొట్టాడు. అతడు తిరిగివచ్చి తాను చేసిన పనిని మిగిలిన భటులకు వివరిస్తూండగా రాజు నిద్రనటిస్తూ ఆ మాటలు విన్నాడు.

తెల్లవారాక రాజును చూడవచ్చిన మంత్రి, రాజభవనం ద్వారానికి అవతల ఒక చచ్చిన పాము పడివుందని కాపలాభటులు చెప్పిన విషయం తెలియజేశాడు. ఆరోజు మధ్యాహ్నం రాజు, ఆస్థాన జ్యోతిష్ముణ్ణి పిలిపించాడు. అతడు ఏవో లెక్కలు గణించి, రాజుగారికి సర్పగండం

వచ్చి, ఖజానా దొంగతనాన్ని తాను ఎలా అడ్డుకున్నదీ మిగిలిన ముగ్గురు భటులకు వివరించాడు. రాజువాళ్ళ సంభాషణ విని శయన గృహం నుంచి వెలుపలికి వచ్చి భటులను పిలిచి ఖజానా వద్దకు వెళ్ళి చూడ మన్నాడు. భటులు వెళ్ళి, తిరిగి వచ్చి అక్కడ ఇద్దరు దొంగలు కాళ్ళు చేతులు బంధించబడి ఉన్నారని చెప్పారు. రాజు దొంగలకు కారాగార శిక్ష విధించాడు. తెల్లవారాక మంత్రి తనను చూడడానికి వచ్చినప్పుడు మంచం భటుడు ఖజానా దొంగతనాన్ని అడ్డుకున్న వైనం గురించి రాజు ఆయనకు వివరించి, సీతారాంకు మరొక సంచి నాణాలు పంపాడు.

తొలగిపోయిందనీ, ఇన్నాళ్ళు రాజభవనంలో దాక్కునివున్న సర్పం ప్రస్తుతం అక్కడ లేదనీ చెప్పాడు. ఆ తరువాతే రాజు అతడికి రాజభవన ద్వారం వద్ద పడివున్న చచ్చిన పామును గురించి చెప్పాడు. రాజు మంత్రి ద్వారా సీతారాంకు మరో సంచి నిండుగా బంగారు నాణాలు పంపాడు.

మరికొన్ని రోజుల తరువాత మూడవ మంచం భటుడు ప్రాణాలతో లేచి శయన మందిరాన్ని వదిలి వెలుపలికి వచ్చాడు. రాజుగారి ఖజానా సమీపంలో ఏవో వింత ధ్వనులు రావడం గమనించాడు. దగ్గరకి వెళ్ళి చూస్తే ఇద్దరు దొంగలు ఖజానా తాళాలు పగలగొట్టడానికి ప్రయత్నించడం కనిపించింది. భటుడు వాళ్ళను ఒడుపుగా పట్టుకుని కాళ్ళుచేతులు బంధించి కిందపడతోశాడు.

భటుడు రాజుగారి శయన గృహానికి తిరిగి

పొరుగురాజు తమ రాజ్యం మీద దాడి చేయ గలడన్న వదంతులు ఎక్కువయ్యాయి. పొరుగు రాజ్యం సైనికులు మారువేషాల్లో రాజ్యంలో ప్రవేశించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారన్న సమాచారాన్ని గూఢచారులు తీసుకువచ్చారు. అవన్నీ రాజుకు విచారం కలిగించినప్పటికీ తన మంచం మీది భటులు ఈ సమస్యకు కూడా ఏదైనా పరిష్కారం చూపి సాయపడగలరన్న ఆశ ఆయనలో చిగురించింది. అందువల్ల రాజ్య రక్షణ గురించి అంతగా దిగులుపడకుండా హాయిగా నిద్రపోసాగాడు.

ఒకనాటి రాత్రి ఏమి జరుగుతున్నదీ రాజుకు తెలియదు. మంచం మీది నాలుగవ భటుడు ప్రాణాలతో లేచి, శయనగృహం నుంచి వెలుపలికి వచ్చి, మంత్రి భవనం కేసి నడిచాడు. అనుమానాస్పద స్థితిలో అక్కడ ఒక వ్యక్తి తచ్చాడుతూ

ఉండడం చూశాడు. అతడు పొరుగు దేశపు గూఢచారి. మంత్రిని హతమార్చినట్టయితే, రాజ్యం అల్లకల్లోలమవుతుంది. ఆ సమయంలో దండెత్తి వచ్చినట్టయితే, సులభంగా జయించ వచ్చన్న పథకంతో పొరుగురాజు ఆ గూఢచారిని పంపాడు. మంచం భటుడు ఆ గూఢచారిని సమీపించడంతో గొడవ ఆరంభమయింది. ఒకరినొకరు కొట్టుకుంటూ పెనుగులాడసాగారు. ఆ శబ్దం విని మంత్రి లేచి వెలుపలికి వచ్చాడు. మంత్రి అంగరక్షకులు వారిని విడదీశారు. అక్కడి భటుడు తమ సైన్యంలోని వాడుకాడని గ్రహించి, మంత్రి ఆశ్చర్యపోయాడు. అతడు రాజుగారి శయనగృహం మంచం మీది కొయ్య భటుడి పోలికతో కనిపించడంతో, “నువ్వు....” అని మంత్రి అర్థోక్తిగా అగాడు.

“అవును నేను పందిరి మంచం సైనిక భటు లలో ఒకణ్ణి. పట్టుబడ్డ వీడు శత్రుదేశపు గూఢ చారి. మిమ్మల్ని హతమార్చడానికి వచ్చాడు. నేను నా స్థానానికి తిరిగి వెళతాను. మేము సదా సర్వ వేళలా రాజుగారి సేవకు సంసిద్ధులమై ఉన్నాం,” అంటూ వెనుదిరిగి భటుడు మాయమై పోయాడు.

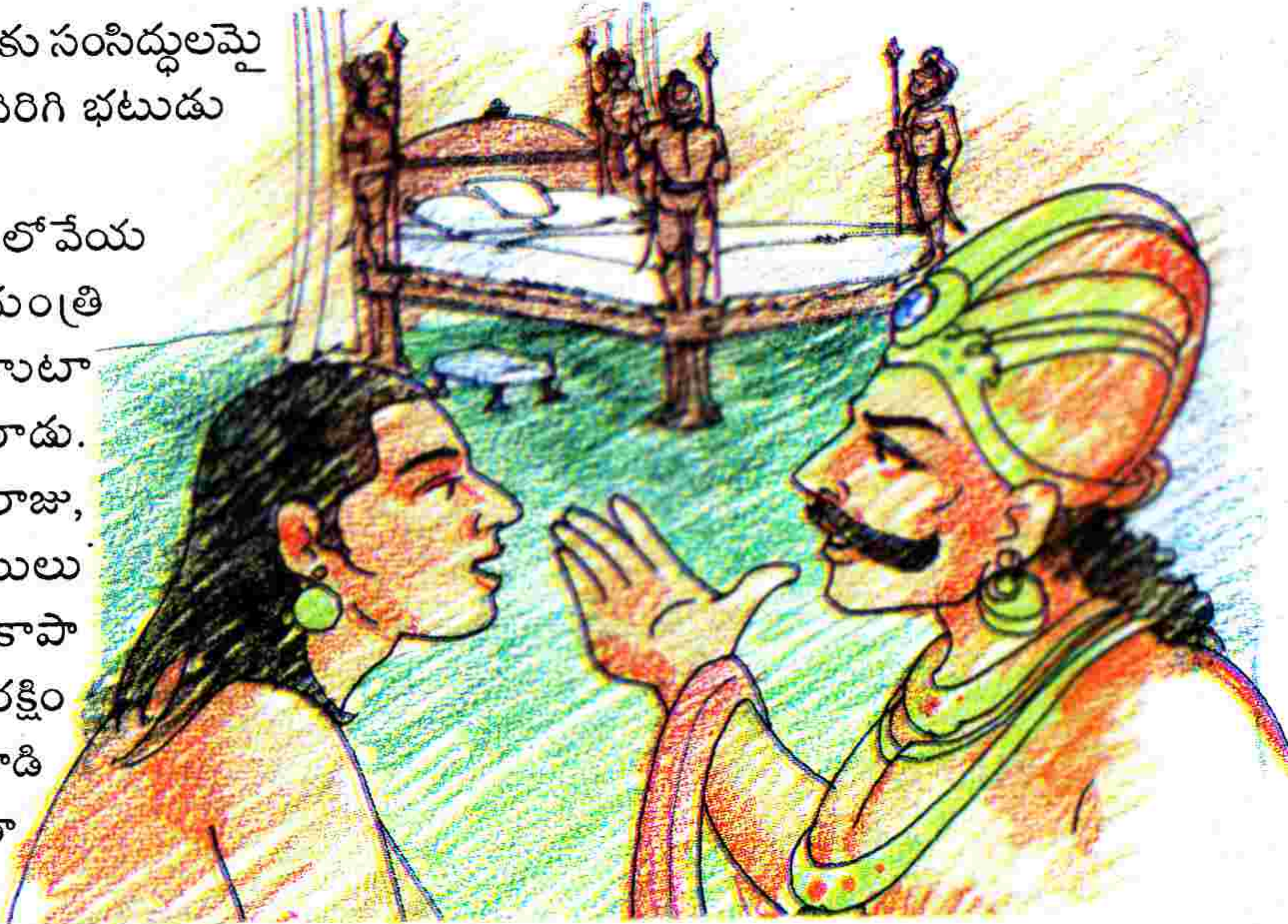
గూఢచారిని కారాగారంలో వేయ మని ఆజ్ఞాపించి, మంత్రి రాజును చూడడానికి హుటా హుటిగా బయలుదేరాడు. మంత్రి చెప్పినదంతా విన్న రాజు, “మంచం మీది సైనిక భటులు మన ఇద్దరి ప్రాణాలూ కాపా డారు. మన ఖజానాను రక్షిం చారు. పొరుగు రాజ్యం దాడి నుంచి మన రాజ్యాన్ని కూడా కాపాడారు. అలాంటి వారి

సాయం వుంటే మన కెలాంటి ప్రమాదమూ రాదు. కావాలంటే మనమే పొరుగు రాజ్యాల మీదికి దండెత్తవచ్చు. అయినా, అంతకు ముందు ఆ మంచాన్ని తయారు చేసిన వడ్రంగిని నేను చూడాలి,” అన్నాడు.

మంత్రి సీతారాంను పిలిపించాడు. రాజు సంతోషంగా అతన్ని కౌగిలించుకుని సభికులకు అతడు తయారుచేసిన మంచం గురించి వివ రించి, “నేను ఇతన్ని మన ఆస్థాన వడ్రంగిగా నియమిస్తున్నాను, ఇకపై ఇతడు సీతారామా చారిగా పిలవబడతాడు,” అన్నాడు.

ఆ మాటకు సభికులు అమితోత్సాహంతో హర్షధ్వనాలు చేశారు.

విలువైన కానుకలతో, భటుల రక్షణతో ఇంటికి వచ్చిన సీతారామాచారిని చూసిన తల్లి ఆనందానికి అవధులు లేకుండా పోయాయి. “అంటే, నువ్వు ఇప్పుడు ఆచారివయ్యావన్న మాట!” అన్నది ఆనందబాష్పాలతో.

చందమామ ఇండియా క్విజ్ - 5

Co-sponsored by
Infosys FOUNDATION, Bangalore

నెలపుల్లో వివిధ ప్రాంతాలు పర్యటించి తిరిగి వచ్చినా, ఇంకా కొన్ని ప్రాంతాలు మాసివుంటే బావుండేది అనుకుంటున్నారు కదూ.

నెలపులు ముగిసే ముగియకుండా ఉన్న ఈ తరుణంలో ఈ నెల క్విజ్ లో పాల్గొనండి.

అన్నీ సరైన సమాధానాలు రాసిన ఒకరికి బహుమతి రూ. 250లు.*

*సరైన సమాధానాలు రాసినవారు ఒకరికన్నా ఎక్కువ మంది ఉన్నట్లయితే బహుమతి మొత్తం దా ద్వారా తీసిన ఐదుగురికి సమానంగా పంచబడుతుంది.

మీరు చేయవలసినదేమంటే : 1. సమాధానాలు రాయండి. 2. మీ పేరు, వయసు (16 ఏళ్ళలోపు ఉండాలి) పిన్ కోడ్ తో సహా పూర్తి చిరునామా రాయండి. 3. చందాదారు అయితే, ఆ నంబర్ రాయండి. 4. కవరు మీద చందమామ ఇండియా క్విజ్ - 5 అని రాసి, చందమామ పూర్తి చిరునామా రాసి మాకు పంపండి. 5. జూన్ నెలాఖరులోగా మీ ఎంట్రి మాకు అందాలి. 6. ఆగస్ట్ 2007 నెల సంచికలో ఫలితాలు వెలువడతాయి.

1. సంతానం లేని అక్బర్ చక్రవర్తి ఒక సూఫీ సాధువు దీవెనలు అర్థించాడు. కొడుకు పుట్టాక అక్బర్ ఆ సాధువుకు ఒక స్మారకచిహ్నం నిర్మించాడు. అది ఎక్కడ ఉన్నది?
2. అధునాతన టెలిస్కోప్ వంటి పరికరాలు లేవుగాని, రెండు నగరాలు అబ్బర్వేటరీల కారణంగా ప్రసిద్ధిగాంచాయి. అవి ఏవి?
3. జాతక కథలు కుడ్యచిత్రాలుగా ఎక్కడ చిత్రించబడ్డాయి?
4. ఒక జాతీయ నాయకుణ్ణి జైల్లో పెట్టడానికి ఒక భవనం జైలుగా మార్చబడింది. ఆ భవనం ఏది? నాయకుడు ఎవరు?
5. చాలా ఎత్తయిన ప్రదేశంలో ఉన్న హిందువుల యాత్రాస్థలం ఏది?
6. గౌతమబుద్ధుడు ప్రప్రథమంగా తన బోధనలను ప్రసంగించిన స్థలం ఏది?
7. బిందుసాగర్ ఎక్కడ ఉన్నది?
8. క్రైస్తవ మత ప్రచారకుడు సెయింట్ థామస్ ప్రాణత్యాగం చేసిన క్రైస్తవ యాత్రాస్థలం ఎక్కడ ఉన్నది?

అంతఃపుర రహస్యం

ధర్మపురి రాజ్యం రాజు శివనాగసేనుడికి పట్టమహిషి మణిచంద్రిక అంటే పంచ ప్రాణాలు. ఎన్నో మంచి లక్షణాలున్న మణిచంద్రికకు ఒకటే బలహీనత. మనసులో ఏ రహస్యమూ దాచుకోజాలదు.

వివాహమైన కొత్తలో ఆ విషయం గ్రహించిన శివనాగసేనుడు మణిచంద్రికతో, “నమ్మకస్థురాలైన ఒక అంతరంగిక చెలికత్తెతో నీ రహస్యాలు చెప్పుకో. నీ మనసు తేలికవుతుంది. రహస్యం బయటకు పొక్కుకుండానూ ఉంటుంది,” అని సలహా ఇచ్చాడు.

అప్పుడు మణిచంద్రిక, “అటువంటి నమ్మకస్థురాలు ఎవరో కూడా మీరే ఎంపిక చేస్తే బావుంటుంది కదా,” అంటూ కొంత మంది చెలికత్తెల పేర్లు చెప్పింది. వారి మీద నిఘా ఏర్పాటు చేసిన శివనాగసేనుడు, మణిచంద్రిక పుట్టింటి నుంచి వచ్చిన దాసి మంజరిని ఎంపిక చేశాడు.

అప్పటినుంచి మహారాణి తన మనసు లోని భావాలను మంజరితో పంచుకునేది. వాటిలో అంతఃపుర రహస్యాలు కూడా ఉండేవి. అయితే, మంజరి మహారాణి తనతో చెప్పిన అంతఃపుర రహస్యాలను ఏనాడూ, ఎవరి దగ్గరా వెల్లడించేది కాదు. ఆ విషయం ఎరిగిన మహారాణి, మంజరిని విలువైన కానుకలతో సత్కరించేది. తమ ఎంపికలో పొరబాటు దొర్లనందుకు మహారాజు కూడా ఎంతో సంతోషించేవాడు.

ఇలా కొన్ని సంవత్సరాలు గడిచాయి. వృద్ధాప్యంలో అడుగు పెడుతూన్న మంజరికి ఒక సారి ఆరోగ్యం చెడింది. రాజవైద్యులు వైద్యం చేసినా ఎలాంటి ఫలితం కనిపించలేదు. హఠాత్తుగా కన్ను మూసింది. మంజరి మరణానికి మహారాణి కలత చెందింది. అంతరంగిక విషయాలు చర్చించడానికి మనిషి దొరక్క, అమె మరింత దిగులు చెందింది. ఆ విషయం

గ్రహించిన మహారాజు, “మనసులోని మాట చెప్పుకోడానికి మరొకరు దొరికేంతవరకు నీకీ బాధ తప్పదు,” అన్నాడు.

“అవును, వివాహమైన కొత్తలో మనసులోని మాట చెప్పుకోవడానికి, మంజరిని మీరే ఎంపిక చేశారు. అలాంటివారు మరొకరు దొరకరు,” అని బాధపడింది మహారాణి.

“ప్రయత్నిస్తే దొరక్క పోరు. నీ మనసులో ఎవరైనా ఉంటే చెప్పు,” అన్నాడు మహారాజు.

“మంజరికి ఒక కూతురున్నది. దాన్ని దాసిగా పెట్టుకుంటే మంజరికి మేలు చేసిన దాన్నవుతాను,” అన్నది మహారాణి.

రాజు మంజరి కూతురు చంద్రిక గురించి ఆరాతీయించాడు. చంద్రిక మనిషి మంచిదే కాని, దాని నోట్లో ఏ చిన్న విషయమూ

దాగదు. తనకు తెలిసిన విషయం పదిమందినీ పోగేసి చెప్పందే దానికి నిద్రపట్టదు.

ఆ విషయం తెలుసుకున్న మహారాజు, మహారాణికి చెప్పేలోగా ఆమె చంద్రికను పిలిపించి, “నిన్ను మీ అమ్మస్థానంలో దాసిగా నియమిస్తున్నాను,” అని చెప్పి తన దగ్గర ఉండేలా ఏర్పాటు చేసుకున్నది.

చంద్రిక నోట్లో ఏ విషయమూ దాగదన్న నిజం రాణికి చెప్పి, ఆమె మనసు నొప్పించడం ఇష్టంలేని మహారాజు, చంద్రిక చర్యల మీద నిఘా వేయడానికి, ఒక గూఢచారిని ఏర్పాటు చేశాడు.

ఒకనాటి రాత్రి మహారాజు, మహారాణితో మాటల సందర్భంలో, “నీ ఆంతరంగిక చెలికత్తె చంద్రికతో ఇవాళ ఏం రహస్యాలు చెప్పావేమిటి?” అని అడిగాడు.

“జయపురి రాజు మన మీద దాడికి సన్నద్ధమవుతున్న విషయం చెప్పాను. నాకు తెలిసిన రహస్యం ఎవరో ఒకరికి చెప్పకుండా నేను ఉండలేనని తమకు తెలియనిది కాదు కదా,” అన్నది మహారాణి.

చంద్రిక నోరు జారితే యుద్ధం విషయం పదిమందికీ తెలిసి, ప్రజలు ముందే భయభ్రాంతులవుతారేమోనని రాజు కలవరపడ్డాడు. అయినా మహారాణి వద్ద తన కలవర పాటును కనబరచలేదు. మరునాటి ఉదయం మహారాజు, చంద్రిక విషయమై వాకబు చేయడానికి గూఢచారిని పిలిపించి, చంద్రిక ఎవరెవరిని కలిసిందో ఆరాతీశాడు.

“మహారాజా, చంద్రిక ఇంట్లోని వాళ్ళం దరూ పెళ్ళికని లక్ష్మీపురం వెళ్ళారు. చంద్రిక రాత్రంతా నిద్రపట్టక సతమతమవుతూ గడిపింది. ఉదయాన్నే మొదట తన తల్లి సమాధి వద్దకూ, ఆ తరవాత అన్నపూర్ణా దేవి ఆలయానికి వెళ్ళి చాలాసేపు ధ్యానంలో గడిపింది,” అని చెప్పి వెళ్ళాడు గూఢచారి.

కొంతసేపయ్యాక అంతఃపురానికి వచ్చిన చంద్రిక మహారాణితో, “దేవాలయానికి వెళ్ళి వచ్చాను. ప్రసాదం స్వీకరించండి,” అని ప్రసాదం అందించింది.

అప్పుడే అక్కడికివస్తూ దానిని చూసిన మహారాజు, “దేవిని ఏం కోరుకున్నావు, చంద్రికా?” అని అడిగాడు.

చంద్రిక మహారాజుకు వినయంగా నమస్కరించి, “మహారాజా నానోట్లో ఏ విషయమూ దాగదు. అది నా బలహీనత. ఇంతకు ముందు నేను ఏ విషయం ఎవరికి చెప్పినా ప్రమాదం లేదు. ఇప్పుడు నేను అంతఃపురదాసిని. అంతఃపుర రహస్యం బయటకు పొక్కితే ఎంత ప్రమాదమో, చనిపోయిన మా అమ్మ నాతో

తరచూ చెప్పేది. ఒకవేళ ఆమె తరవాత నేను మహారాణి వద్ద దాసిగా చేరితే, ఎంత జాగ్రత్తగా మసలుకోవాలో నేర్పేది. అందుకే రానున్న యుద్ధం గురించి, మహారాణిగారు నా చెవిన వేసిన విషయం, బయటివారికి చెప్పుకోలేక మౌనంగా మా అమ్మ సమాధికి, గుడిలోని దేవతకూ చెప్పుకున్నాను. అంతేకాదు. యుద్ధం రాకుండా చూడమని ప్రార్థించాను,” అని చెప్పింది.

ఆ మాటలు విని మహారాజు చంద్రికను సంతోషంతో అభినందించి, తన చేతి వ్రేలి కున్న ఉంగరాన్ని బహుమతిగా ఇచ్చి, మహారాణి కేసి తిరిగి, “దేవీ, నీ మనసులోని మాట చెప్పుకోవడానికి మంచి చెలికత్తై దొరికింది. మరేం భయం లేదు,” అన్నాడు.

ఆ తరవాత, “మహారాజావారు నీకెందుకు ఉంగరం బహుమతిగా ఇచ్చారు?” అని ఎందరడిగినా చంద్రిక, “అది అంతఃపుర రహస్యం,” అని చెప్పి తప్పుకునేదేగాని, అసలు విషయం మాత్రం ఎప్పుడూ బయట పెట్టలేదు.

ఒక తల్లి దృక్పథం

రష్యాను జార్లనే రాజులు పరిపాలించారు. 1917లో జరిగిన విప్లవంతో రాచరిక వ్యవస్థ అంతమై, ఆ తరువాత ఏర్పడిన నూతన ప్రభుత్వానికి లెనిన్ నాయకుడయ్యాడు. రష్యా మరో పద్నాలుగు రిపబ్లిక్లతో కలిసి ప్రపంచంలోనే అతి పెద్ద దేశం సోవియట్ రష్యా ఆవిర్భవించింది.

సోవియట్ రష్యాను పాలించిన కమ్యూనిస్టు పార్టీ మొదటి మహానాయకుడు లెనిన్. 1924లో లెనిన్ మరణించడానికి రెండేళ్ళ ముందు జోసెఫ్ స్టాలిన్ (1879-1953) కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యదర్శి అయ్యాడు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యదర్శిగా ఉన్నవారే, ప్రధానికి గల సర్వ అధికారాలతో దేశపాలకుడు కావాలన్నది అక్కడి రాజ్యాంగ శాసనం. నిజానికి లెనిన్ మరణానంతరం స్టాలిన్ ఆ దేశనియంత అయ్యాడు. ఏ జార్ చక్రవర్తి చెలాయించని అధికారాలు ఆయనకు ఉండేవి.

అయితే, మనం ఇప్పుడు ముచ్చటించనున్న చిన్న ఉదంతం స్టాలిన్ జీవితం తొలిదశలో జరిగినది. ఆయన జార్జియా రాష్ట్రంలోని పేద చర్మకారుల కుటుంబంలో జన్మించాడు. అయినప్పటికీ తల్లిదండ్రులు అతన్ని కష్టపడి టిఫ్లిస్ లోని పాఠశాలలో చేర్పించారు. ఆ పాఠశాల పిల్లలకు క్రైస్తవ మతాన్ని బోధించి వారిని మత ప్రచారకులుగా తయారుచేసేది.

స్టాలిన్ విద్యార్థిగా ఎలా చదివేవాడో తెలియదుగాని, జార్ల పాలనకు వ్యతిరేకంగా ఆయుధాలు చేపట్టి పోరాడుతూన్న విప్లవ కారులలో చేరిపోవడం వల్ల, ఆయన విద్యాభ్యాసం అర్ధంతరంగా ఆగిపోయింది. ఆయన 1913వ సం.లో అజ్ఞాతంలోకి వెళ్ళి 1917 తిరిగి వచ్చి విప్లవకారులలో మితవాదులకూ, తీవ్రవాదులకూ మధ్య జరిగిన అంతర్యుద్ధంలో పాల్గొన్నాడు. అలజడితో నిండిన ఆ సమయంలో పాత ఇంటినీ, కుటుంబాన్నీ

చందమామ ఇండియా క్విజ్-3 (ఏప్రిల్ 2007) సమాధానాలు

1. బాలగంగాధర తిలక్, లాలా లజ్పత్ రాయ్, బిపిన్ చంద్ర పాల్. (బాల్-లాల్-పాల్)
2. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్; ఆలన్ ఆక్టేవియన్ హ్యూమ్. విశ్రాంత ఐసిఎస్ అధికారి.
3. “స్వాతంత్ర్యం నా జన్మహక్కు, దానిని సాధించి తీరుతాను.”
4. లాహోర్. జవహర్ లాల్ నెహ్రూ. 1930 జనవరి 26న సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యదినం జరపడం.
5. సరోజినీ నాయుడు. 1925లో కాన్పూర్లో జరిగిన మహాసభకు.

గురించి ఆలోచించే వెసులుబాటు ఆయనకు లేకపోయింది.

పార్టీలో తిరుగులేని నాయకుడుగా, సోవియట్ యూనియన్ పాలకుడుగా అధికారంలో స్థిరపడ్డాక స్టాలిన్ తల్లిని చూడాలనుకుని స్వస్థలానికి వెళ్ళాడు. వృద్ధురాలైన ఆ తల్లి తనయుణ్ణి నఖశిఖ పర్యంతం తేరిపార చూసి, అతన్ని గురించి ప్రజలు రకరకాలుగా చెప్పుకునే విషయాలను ప్రస్తావించి, అవేవీ తనకు ఓ పట్టాన అంతు బట్టడం లేదని చెప్పింది. ఆఖరికి, “ఇంతకూ, అసలు నువ్వేం చేస్తున్నావో చెప్పు నాయనా. నువ్వు నిజంగానే ఏదైనా ఉద్యోగం, పదవి వహిస్తున్నావా? ఉంటే, అది ఎంత ఉపయోగకరం?” అని అడిగింది.

“అమ్మా నేను సోవియట్ యూనియన్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యదర్శిని,” అన్నాడు స్టాలిన్.

“అందరిలాగే నువ్వు నన్ను తికమక పెడుతున్నావు. అయినా నీకు నువ్వుగా చూసుకున్న ఆ పదవి, పరిస్థితులు ఎలా ఉన్నాయో ఏమో నాకు తెలియదు. ఫరవాలేదు. నీ ఉద్యోగంలో నువ్వు సంతోషంగా ఉన్నట్టున్నావు. నాకు అది చాలు,” అంటూ నిట్టూర్చింది.

తల్లి కొడుకులు ఒకరినొకరు చూస్తూ నవ్వుకున్నారు. దేశాధినేత తరవాతి ఇతర ముఖ్యమైన పనులు చూడడానికి అక్కడి నుంచి బయలుదేరవలసి వచ్చింది.

“అమ్మా నేను ఇక బయలుదేరుతాను,” అంటూ స్టాలిన్ లేచి నిలబడ్డాడు.

ఆ తల్లి మళ్ళీ ఒకసారి కొడుకును ఆప్యాయంగా తేరిపార చూస్తూ నిట్టూర్చి, ఇలా అన్నది: “మంచిది, వెళ్ళిరా నాయనా. మరీ కష్టపడి పనిచేస్తూ నీ ఆరోగ్యం పాడుచేసుకోవద్దు. జాగ్రత్తగా చూసుకో. నిన్ను గురించి ఎవరు ఏమన్నా అనుకోనీ, నువ్వు చిన్నప్పుడు నా మాటవిని బుద్ధిగా చదువుకుని ఉంటే ఈపాటికి మంచి బోధకుడివి అయ్యుండేవాడివి. ఇక్కడున్న ఈ చర్చిలో బిషప్ స్థానానికి ఎదిగివున్నా ఆశ్చర్యపడడానికి లేదు. అవును నాయనా నిజం. నువ్వు ఉన్నతమైన బిషప్ స్థానానికి వచ్చి ఉండేవాడివి. నీకు అంత సామర్థ్యం ఉండేది. అయితే...”

స్టాలిన్ తల్లి వద్ద సెలవు పుచ్చుకుని బయలుదేరాడు.

-(ఎం.డి)

గురువు - శిష్యుడు - మిత్రుడు

భూమేశం గురుకులంలో విద్యాభ్యాసం పూర్తి చేసి సొంత ఊరికి తిరిగి వచ్చాడు. వివిధ శాస్త్రాలలో అతడికున్న పాండిత్యాన్ని గమనించిన అతడి తండ్రి పరమేశం ఎంతో సంతోషించాడు. వ్యవసాయంలో తనకు తెలిసిన కిటుకులు చెప్పి, తనకున్న పదెకరాల పొలాన్ని కొడుక్కు అప్పగించాడు.

భూమేశం ఆ కిటుకులకు తన తెలివితేటలు జోడించి కొత్త పంటలు వేశాడు. కొత్త ప్రయోగాలు చేశాడు. మొదటి సంవత్సరం అతనికి కొద్దిపాటి లాభమే వచ్చింది. ఆ తరువాతి సంవత్సరం మంచి లాభాలు వచ్చాయి. అప్పటి నుంచి అతడికి లాభాలే లాభాలు. దానిని చూసి తండ్రి పరమానందం చెందాడు. ఊరివాళ్ళు భూమేశం ప్రతిభను ఎంతో మెచ్చుకుని అతన్ని సలహాలడిగి బాగుపడ్డారు.

భూమేశం వ్యవసాయరంగంలో సాధించిన ఘనవిజయాల గురించి గ్రామాధికారి

ఆ దేశపు రాజుకు తెలియజేశాడు. రాజు భూమేశాన్ని తన కొలువుకు రప్పించి ఘనంగా సత్కరించి పంపాడు. తమ ఊరికి పేరు తెచ్చిన భూమేశం గురించి అందరికీ తెలియాలని, ఆ ఊరివాళ్ళు పెద్ద వేడుక ఏర్పాటు చేసి, దానికి చుట్టుపక్కల ఊరి పెద్దలందరినీ ఆహ్వానించారు. అలా పిలుపును అందుకున్న వారిలో కామేశం, రామేశం కూడా ఉన్నారు.

ఆ యేడాది కామేశం పొలంలో ఊరి వారందరికన్నా ఎక్కువ పంట దిగుబడి వచ్చింది. దాంతో వ్యవసాయంలో తనను మించినవాడు లేడని గొప్పలు చెప్పుకోసాగాడాయన. భూమేశానికి జరిగిన రాజసన్మానం మింగుడు పడక, పొరుగుూరు వేడుకలకు వెళ్ళినప్పుడాయన భూమేశాన్ని కలుసుకుని, “వ్యవసాయంలో ఎన్నో ఏళ్ళ అనుభవం ఉన్నవాణ్ణి. కిటుకులు చెప్పమని ఎక్కడెక్కడి రైతులూ నా దగ్గరికి వస్తూ ఉంటారు. నీకు అనుభవం లేదు. నా

సలహా తీసుకోలేదు. నీకింత పేరు రావడం ఆశ్చర్యంగా ఉంది,” అన్నాడు.

భూమేశం వినయంగా, “అనుభవంలేక మొదట్లో ఆశించినంత పంట పండించలేక పోయాను. అప్పుడే తమబోటి అనుభవజ్ఞుల దర్శనభాగ్యం కలిగివుంటే అలా జరిగేది కాదు. ఇప్పుడు కూడా మించి పోయిందిలేదు. మీ అనుభవాలు చెప్పి పుణ్యం కట్టుకోండి. మీ పేరు కలకాలం చెప్పుకుంటాను,” అన్నాడు.

కామేశం ఉబ్బిపోయి, భూమేశానికి బోలెడు వ్యవసాయపు కిటుకులు చెప్పాడు. శ్రద్ధగా విన్న భూమేశం, “అయ్యా, వ్యవసాయంలో మీకు మీరే సాటి. మీరు నాకు గురుతులులు. మిమ్మల్ని కలవడం నా అదృష్టం,” అంటూ ఆయనకు పాదాభివందనం చేశాడు.

కామేశం మరింత పొంగిపోతూ పక్కనే వున్న రామేశం వంక గర్వంగా చూశాడు. రామేశం చిన్నగా నవ్వుతూ భూమేశంతో, “నీకు అభ్యంతరం లేదంటే మనం మంచి మిత్రులుగా ఉందా,” అన్నాడు.

భూమేశం అందుకు అంగీకరించడంతో, ఆ ఊరిపెద్దలు మరికొందరు అతని స్నేహం కోరారు.

మరుసటి యేడు వారందరూ కూడా కామేశం కంటే ఎక్కువ పంట పండించారు. దాన్ని చూసి కామేశం ఉక్రోశపడగలడని అందరూ అనుకున్నారు. కానీ అతడు, “నా శిష్యుడైన భూమేశం సలహాలు పాటించి మీరు ఈ యేడాది ఎక్కువ పంట పండించారు. అది నాకు గర్వకారణమే కదా?” అన్నాడు ఎంతో గొప్పగా.

అందుకు కొందరు, “భూమేశం నిన్ను గౌరవిస్తే అది అతడి వినయం. అంతే తప్ప, అతడు నీ శిష్యుడంటే ఒప్పుకోలేం,” అన్నారు.

అయితే, రామేశం వారితో ఏకీభవించ కుండా, “మనతో స్నేహానికి ఒప్పుకున్న భూమేశం మన కామేశాన్ని గురువుగా స్వీకరించాడు. కాబట్టి భూమేశం కామేశం శిష్యుడే. అంతేకాదు, ఈ రోజు నుంచి కామేశం నాక్కూడా మిత్రుడు కాదు; గురువే,” అన్నాడు.

ఈ మాటలకు ఊరిపెద్దలు తెల్లబోయారు. కామేశం, “చూశారా, మన రామేశానికి రాజసన్మానం మీద ఆశపుట్టింది. కానీ అందుకు కేవలం నా శిష్యుడైతే మాత్రం చాలదు. భూమేశానికున్న తెలివితేటలు కూడా కావాలి,” అన్నాడు ఊరిపెద్దలతో.

అప్పుడు రామేశం గంభీరంగా, “గురువు నేర్పేవాడే కానీ, నేర్చుకునేవాడు కాదు. శిష్యుడు నేర్చుకునేవాడేగాని నేర్పేవాడు కాదు. మిత్రుడైతే నేర్పడు, నేర్చుకోడు. అతడు తెలివిని పంచుకుంటాడు. కాబట్టి మన

కంటే తెలివి తక్కువవాణ్ణి మిత్రుడిగా కంటే గురువుగా భావించడమే లాభం. అప్పుడు అతడికి తెలిసిన కాస్త మనం నేర్చుకుని బాగుపడవచ్చు. మనకు తెలిసిందేమీ అతడికి నేర్పనక్కరలేదు. భూమేశం తెలివైన వాడని గ్రహించి మనమతణ్ణి మిత్రుడిగా భావించాం. ఎన్నో కొత్త విషయాలు తెలుసుకుని బాగుపడ్డాం. కామేశం తెలివి ఏపాటిదో భూమేశం ఎప్పుడో అంచనా వేశాడు. అందుకే అతణ్ణి గురువుగా స్వీకరించి తను బాగుపడ్డాడు. తనవల్ల కామేశం బాగుపడే అవకాశం లేకుండా చేశాడు. నేనూ భూమేశం పద్ధతిలోనే కామేశాన్ని గురువుగా భావిస్తున్నాను,” అన్నాడు.

నేర్చుకోవలసిన చోట నేర్చుకునేందుకు బదులు ప్రగల్భాలు పలికినందుకే కామేశాన్ని రామేశం గురువని ఎకసక్కెం చేశాడని గ్రహించిన ఊరిపెద్దలు ఘక్కున నవ్వారు.

కామేశం రామేశం చేతిలో మరోసారి భంగ పడ్డాడు.

కృతఘ్నుడైన రాజు

కౌశీరాజ్యాన్ని పాలించే బ్రహ్మదత్తుడికి ఒక కుమారుడుండేవాడు. అతడు చిన్నతనం నుంచీ బహుక్రూరస్వభావుడు. ఏ కారణమూ లేకుండానే దారేపోయే వాళ్ళను భటులచేత పట్టించి, నానా హింసలపాలుచేసి ఆనందించే వాడు. వృద్ధులపట్లా, పండితులపట్లా చిన్న మెత్తు గౌరవభావం లేకపోగా, అనవసరంగా వాళ్ళను అవమానిస్తూండేవాడు. ఈ కారణాల వల్ల, యువరాజున్న గౌరవభావం అతడి పైన ఎవరికీ వుండేది కాదు. అందరూ అతణ్ణి అసహ్యించుకునేవారు.

అతడు ఇరవై ఏళ్ళ వయసువాడైవుండగా, కొందరు స్నేహితులతో కలిసి నదికి స్నానానికి వెళ్ళాడు. అతడికి ఈతరాదు. అందువల్ల గజ ఈతగాళ్ళయిన కొందరు నౌకర్లను వెంట తీసుకుపోయాడు.

యువరాజూ, అతడి స్నేహితులూ నదిలో స్నానం చేస్తూండగా, హఠాత్తుగా ఆకాశాన్ని మేఘాలు కప్పి వేసిన్నై. భయంకరమైన

ఉరుములూ, మెరుపులతో జడివాన ప్రారంభమయింది. అది చూసి యువరాజు పట్ట లేని ఆనందంతో చప్పట్లు చరిచి నౌకర్లతో, “ఇలాంటి సమయంలో నది మధ్య స్నానం చేయడం చాలా బావుంటుంది. నన్ను అక్కడికి తీసుకుపోండి,” అన్నాడు.

నౌకర్లు ఈ ఆజ్ఞ వింటూనే నదిలోకి దిగి, యువరాజును నది మధ్యకు తీసుకుపోయారు. అతడి స్నేహితులు మాత్రం జాగ్రత్త కొద్దీ గట్టు దగ్గర అంతగా లోతులేని నీళ్ళలో వుండిపోయారు. ఉన్నకొందికీ వాన అధికం కాసాగింది. దానికితోడు కొద్దిగజాల దూరంలో ఏమున్నదీ కానరాకుండా, అంతటా చీకటి అలముకున్నది.

నౌకర్లకు పరమ దుష్టుడైన యువరాజు మీద పగతీర్చుకునేందుకు, ఇది మంచి సమయంగా తోచింది. వాళ్ళు అతణ్ణి నది మధ్య అలాగే వదిలి, వేగంగా ఒడ్డుకు ఈడుకు వచ్చేశారు.

“యువరాజేమయ్యాడు?” అని అతడి స్నేహితులు నౌకర్లను అడిగారు.

“ఆయన, మా చేతుల పట్టు వదిలించు కుని, ఈదుతూ వెళ్ళాడు. బహుశా, వెంటనే రాజభవనానికి వెళ్ళాలన్న కోర్కె కలిగి వుంటుంది,” అని జవాబు చెప్పారు నౌకర్లు.

అందరూ తిరిగి వచ్చాక, రాజు తన కొడు కును గురించి నౌకర్లను అడిగాడు. వాళ్ళు, అతడి స్నేహితులకు ఇచ్చిన జవాబే ఇచ్చారు. వెంటనే రాజు సైనికులను పిలిచి, నదీ ప్రాంతా లన్నీ యువరాజు కోసం వెతకమన్నాడు. వాళ్ళు నడిరేయి వరకూ అంతా గాలించి, యువరాజు జాడలేదని రాజుకు చెప్పారు.

అయితే, యువరాజు మరణించలేదు. ప్రవాహ వేగానికి అతడు మునుగుతూ, తేలుతూ కొట్టుకుపోతూండగా, అదృష్ట

వశాత్తూ అతడికి నీటివాలున పడి తేలుతూ వస్తున్న ఒక చెట్టు కొమ్మ దొరికింది. దాని ఆధారంతో అతడు ప్రాణరక్షణ చేసుకు న్నాడు. అయితే, ఆ కొమ్మ మీద అప్పటికే మూడు ప్రాణులున్నవి; అవి ఒక పామూ, ఎలుకా, చిలుకా.

యువరాజు అంత తుఫాను హోరులోనూ మధ్య, మధ్య పెద్దగా గొంతెత్తి, “రక్షించండి! రక్షించండి!” అని కేకలు పెట్టసాగాడు.

ఈ విధంగా, కొమ్మతోపాటు యువరాజు నదీ జలంలో కొట్టుకుపోతూండగా సూర్యాస్త మయకాలం అయింది. ఆ సమయంలో నది ఒక అరణ్యంగుండా ప్రవహిస్తున్నది. సాధువుగా జన్మించి, నది ఒడ్డున ఆశ్రమంలో తపస్సు చేసుకుంటున్న బోధిసత్వుడు, యువరాజు కేకలు విన్నాడు.

ఆయన దృఢకాయుడు; ధైర్యశాలి. వెంటనే అంత తుఫాను మధ్య బోధిసత్వుడు నదిలో దిగి, ఈదుకుంటూ పోయి, కొమ్మను తీరానికి లాక్కువచ్చాడు. తరవాత యువ రాజుతోపాటు వున్న మూడు ప్రాణుల్నీ తన కుటీరానికి తీసుకుపోయి, చలిమంట వేసి, భోజనం తయారుచేశాడు. ఆయనముందుగా అల్పజీవులైన పామూ, ఎలుకా, చిలుకలకు ఆహారం పెట్టి, యువరాజు భోజనం ముగిం చాక పక్క ఏర్పాటుచేశాడు.

ఈ విధంగా వాళ్ళు రెండు రోజులు బోధి సత్వుడికి అతిథులుగా వున్నారు. ఈ లోపల తుఫాను తగ్గిపోయింది. యువరాజుతోపాటు, మూడు ప్రాణులూ తిరిగి స్వస్థత చెందాయి.

చిలుక అక్కడినుంచి తన నివాసానికి బయలుదేరుతూ బోధిసత్వుడితో, “అయ్యా, తమరు నా ప్రాణదాతలు. నది పక్కన వున్న ఒక చెట్టుతొర్ర, నా నివాసస్థానం. తుఫాను తాకిడికి అది నదిలో పడిపోయింది. నేను ఎగరలేకపోయాను. నాకు హిమాలయాల్లో చాలా మంది మిత్రులున్నారు. మీకు ఏనాడైనా అవసరం కలిగితే, నదికి ఆవలనున్న పర్వతపాదం దగ్గర నిలబడి, నన్ను పిలవండి. నా మిత్రులచేత మీకు అపూర్వమైన ధాన్యాలూ, ఫలాలూ తెప్పించి ఇవ్వగలను,” అన్నది..

“నీ వాగ్దానం గుర్తుంచుకుంటాను!” అన్నాడు బోధిసత్వుడు.

పాము, బోధిసత్వుడితో, “నేను పూర్వ జన్మలో ఒక వర్తకుణ్ణి. కొన్ని కోట్ల బంగారు నాణేలను నది గట్టున ఒక చోట గుప్తపరిచాను. ఆ బంగారం మీది వ్యామోహం వల్ల, ఈ జన్మలో ఇలా పామునై పుట్టాను. నా జీవితం ఆ నిధిని కాపాడడంతో గడిచిపోతున్నది. ఆ బంగారాన్ని తమరు ఏదైనా నలుగురికీ ప్రయోజనకరంగా ఉపయోగించగలిగితే, దాన్ని తమపరం చేస్తాను,” అన్నది.

ఆ తరవాత ఎలుక కూడా తనను గురించి చెప్పుకున్నది. బోధిసత్వుడు ఆ మూడింటినీ భవిష్యత్తులో తిరిగి కలుసుకుంటానన్నాడు.

యువరాజు బోధిసత్వుడితో, “ఏదో ఒక నాడు నా తండ్రి తరవాత నేను కాశీరాజ్యానికి రాజునవుతాను. అప్పుడు మీరు నగరానికి రండి. తమను సకల మర్యాదలతో ఆహ్వానించగలను,” అన్నాడు.

కొన్ని సంవత్సరాల తరవాత బోధిసత్వుడు కాశీకి వెళ్ళాడు. అప్పటికి బ్రహ్మదత్తుడు చనిపోయి యువరాజు సింహాసనానికి వచ్చాడు.

బోధిసత్వుడు నగరం చేరి, రాజవీధిన నడుస్తూండగా, ఏనుగు అంబారీలో షికారు పోతున్న అతడు, బోధిసత్వుణ్ణి చూస్తూనే, తన అంగరక్షకులతో, “ఆ సాధువును వెంటనే పట్టుకుని స్తంభానికి కట్టి, కొరడాలతో గట్టిగా కొట్టండి. ఆపైన వధ్యస్థానానికి తీసుకుపోయి, తల నరకండి. వీడికి ఎంత పొగరంటే- అప్పట్లో యువరాజైన నన్ను కాదని, నా కంటే ఎక్కువగా ఒక పాముకూ, ఎలుకకూ, చిలుకకూ సేవలు చేశాడు,” అన్నాడు.

ఇలా రాజాజ్ఞ కాగానే అంగరక్షకులు బోధిసత్వుణ్ణి పట్టుకుని కొరడాలతో కొట్టసాగారు. అది చూసిన ప్రజలు బోధిసత్వుణ్ణి, “అయ్యా,

తమరేనాడైనా, ఈ రాజుకు ఉపకారు చేశారా?” అని అడిగారు.

“అవును, చేశాను!” అని బోధిసత్వుడు జరిగినదంతా చెప్పాడు.

కాశీరాజ్య ప్రజలు ఈ కొత్త రాజుపాలనలో నానా హింసలకూ, అవమానాలకూ గురవుతున్నారు. ఇంతకాలంగా రాజుపట్ల వాళ్ళకున్న మితిమీరిన ద్వేషం, బోధిసత్వుణ్ణి అతడి అంగరక్షకులు హింసించడం చూసేసరికి భగ్గుమన్నది. వాళ్ళు చేతికందిన ఆయుధాలు తీసుకుని అంగరక్షకులపైబడి, వాళ్ళను తరిమివేసి, బోధిసత్వుణ్ణి బంధవిముక్తుణ్ణి చేశారు.

దుష్టుడైన రాజు ప్రజల ఆగ్రహం చూసి, అక్కడి నుంచి పారిపోవాలని ప్రయత్నించాడు. కాని, ప్రజలు అతణ్ణి తరిమి ఏనుగుపై నుంచి కిందికి పడదోసి చంపివేశారు.

ప్రజల కోరికపై బోధిసత్వుడు, వాళ్ళకు రాజైధర్యం తప్పకుండా రాజ్యపాలన చేశాడు. ఆయన పామునూ, ఎలుకనూ, చిలుకనూ మరిచిపోలేదు. ఒకసారి అరణ్యానికి పోయి

అక్కడ పామునూ, ఎలుకనూ కలుసుకున్నాడు. అవి తమ నిధి నిక్షేపాలను స్వీకరించవలసిందిగా ఆయన్ను కోరినై.

బోధిసత్వుడు ఆ కోర్కెను కాదనలేక ధనంతోపాటు వాటిని కూడా నగరానికి తీసుకు వచ్చాడు. చిలుకను కూడా కలుసుకుని, దాన్ని కూడా తన వెంట రావలసిందిగా ఆహ్వానించాడు.

ఆయన ప్రజల క్షేమం కోసం నిధిని ఖర్చు పెట్టటమే గాక, పాము నివసించేందుకు రాజప్రాసాదం పైన ఒకచోట బంగారంతో చిన్న సొరంగం ఏర్పాటు చేశాడు. దానితోపాటు ఎలుక వుండేందుకు మణిమాణిక్యాలు తాపడం చేసిన ఒక పెద్ద కలుగూ, చిలుకకు అందమైన ఒక బంగారు పంజరం తయారు చేయించాడు.

ఈ విధంగా కృతఘ్నుడూ, దుష్టుడూ అయిన రాజు పోయి, కాశీరాజ్య ప్రజలకు ధర్మస్వరూపుడైన బోధిసత్వుడు రాజుగా దొరకడంతో, వాళ్ళు ఎంతోకాలం, సుఖంగా జీవించారు.

రామాయణం

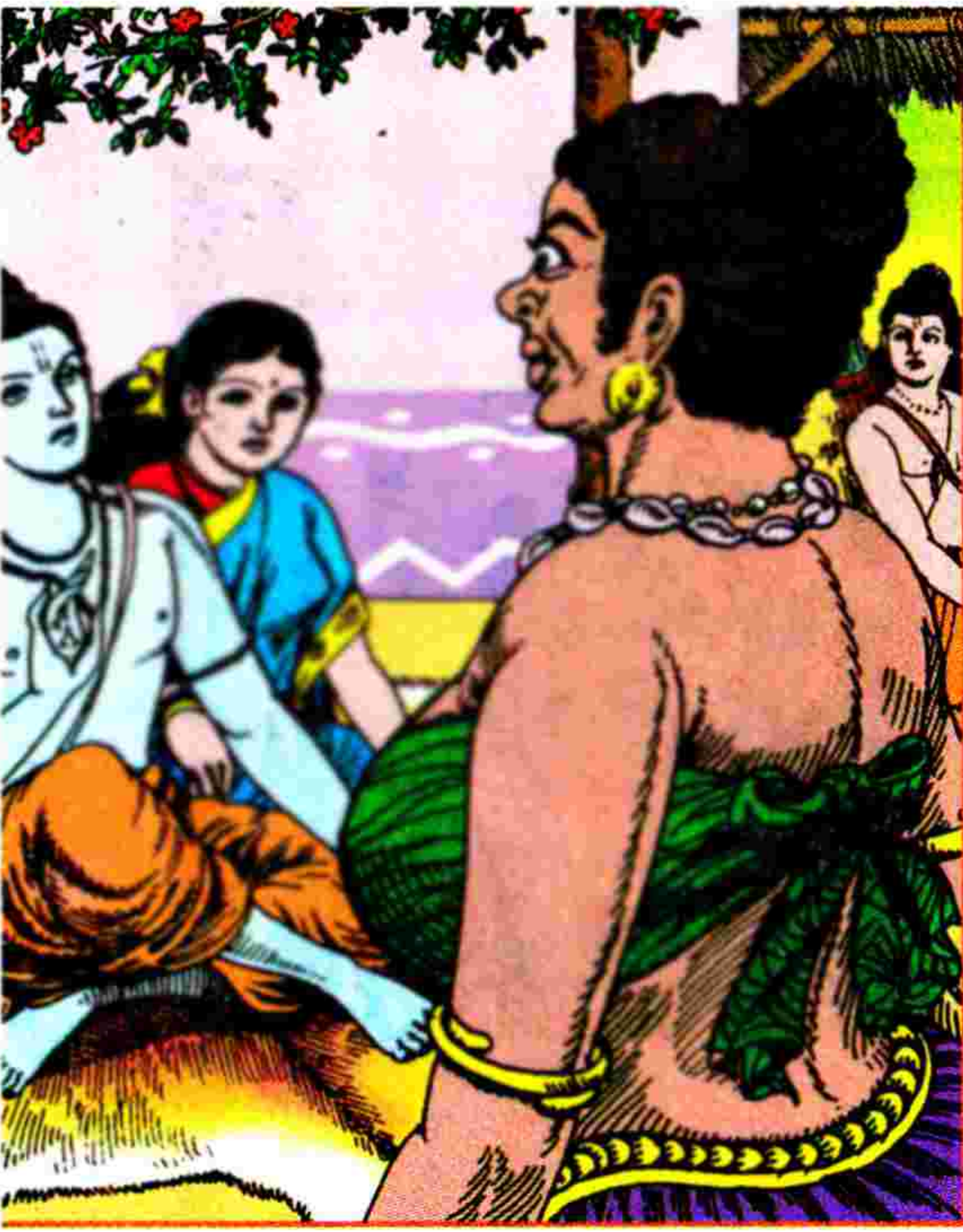
పంచవటిలో ఆశ్రమం కల్పించుకుని తమ పర్ణశాలలో సీతారామలక్ష్మణులు సుఖంగా ఉంటున్నారు. హేమంత ఋతువు వచ్చింది. ఒకనాటి తెల్లవారుఝామున వారు ముగ్గురూ స్నానం చెయ్యటానికి గోదావరి వద్దకు పోతూ ఆ కబుర్లూ, ఈ కబుర్లూ చెప్పకోవటంలో లక్ష్మణుడు భరతుణ్ణి మెచ్చుకుని, అటు వంటి వాడికి తల్లి అయికూడా దుర్మార్గురాలయినందుకు కైకేయిని నిందించాడు. రాముడు అడ్డం వచ్చి, “కైకేయిని తిట్టటం మానేసి భరతుణ్ణి గురించే మాట్లాడు,” అన్నాడు. తాను భరతలక్ష్మణశత్రుఘ్నులతోనూ సీతతోనూ కలిసి ఎప్పుడు రాజ్యం చేస్తానో గదా అని రాముడు విచారించాడు.

వారు ముగ్గురూ గోదావరిలో స్నానాలు చేసి, ఆశ్రమానికి తిరిగి వచ్చి, ఉదయం

చేయవలసిన కర్మకాండ అంతా ముగించుకుని పర్ణశాలలో కూచుని ఉండగా అటుగా ఒక రాక్షస స్త్రీ వచ్చింది. ఆమె రావణుడి చెల్లెలైన శూర్పణఖ. దాని ముఖం వికారం. దాని కొక పెద్ద పొట్టా, ఎర్రని జుట్టూ, భయం కరమైన గొంతు ఉన్నాయి. వయసు మళ్ళీ నది. ఆ అనాకారి రాముణ్ణి చూస్తూనే మోహించింది. ఆమె రాముణ్ణి పలకరిస్తూ, “వేషం చూడబోతే మునివి. వెంట ఆయుధాలున్నాయి, భార్య ఉన్నది. నువ్వు మా రాక్షసుల దేశానికెలా వచ్చావు?” అన్నది.

రాముడు మంచిగా ఆమెకు తనవృత్తాంతం సీత సంగతి చెప్పి, “ఇంతకూ నువ్వెవరు? ఎవరి కుమార్తెవు?” అని అడిగాడు.

“నా పేరు శూర్పణఖ. కామరూపినిని. ఒంటరిగా అరణ్యమంతా తిరుగుతూంటాను.

నువ్వు రావణుడి పేరు వినే ఉంటావు. గొప్ప బలపరాక్రమాలు గలవాడు; విశ్వవసుడి కుమారుడు; రాక్షసరాజు. అతడు నా అన్న. ఎప్పుడూ నిద్రపోయే కుంభకర్ణుడు కూడా నా సోదరుడే. విభీషణుడు నా సోదరుడే గాని, అతడికి రాక్షస లక్షణాలు లేవు. పరాక్రమ వంతులు ఖర దూషణులు నా సోదరులు. నిన్ను చూస్తుంటే ఈ నావారందరినీ వదిలేసి నీకు భార్యగా ఉండిపోవాలనిపిస్తున్నది. ఈ సీతను విడిచి పెట్టి నన్ను కట్టుకో. ఈమె వికారంగా ఉంది; కురూపి; నీకు తగదు. మనిద్దరికీ ఈడూ జోడుగా ఉంటుంది. మనం హాయిగా ఈ దండకారణ్యమంతా విహరించుదాం,” అన్నది శూర్పణఖ.

రాముడు శూర్పణఖతో, “నాకొక భార్య ఉండనే ఉన్నది. నా భార్య అంటే నాకు చాలా

ఇష్టంకూడానూ. నువ్వు చూడబోతే గొప్ప వంశానికి చెందినదానివి. నీకు సవతి ఉండటం ఉచితం కాదు. ఇతను చూడు, నా తమ్ముడు. అందగాడు, పరాక్రమవంతుడు; భార్యను వెంటపెట్టుకు రాకుండా వచ్చి, బ్రహ్మచారిగా ఉంటున్నాడు. ఇతన్ని కట్టుకున్నావంటే నీకు సవతిపోరు తప్పుతుంది,” అన్నాడు.

శూర్పణఖ వెంటనే రాముణ్ణి వదిలి లక్ష్మణుడి వద్దకు వెళ్ళి, తనను భార్యగా చేసుకోమన్నది.

లక్ష్మణుడు నవ్వుతూ, “అయ్యో, ఎంతో సుకుమారివి. నేనే సేవకుడిలాగా జీవిస్తున్నాను. నన్ను పెళ్ళాడితే నువ్వు కూడా దాసీదానివై పోతావు. నా యజమాని రాముడు. అతనికేరెండవ భార్యవుగా ఉండటం మంచిది. నీ వంటిసుందరాంగిని పెళ్ళాడినాక రాముడు తన మొదటి భార్యను వదిలేస్తాడు. ఎందుకంటే, ఆమె వికారంగా ఉంటుంది, అంతేకాక ముసలిది,” అన్నాడు.

రామలక్ష్మణులు తనను వేళాకోళం పట్టిస్తున్నారని శూర్పణఖ గ్రహించలేక పోయింది. ఆమె రాముడి దగ్గిరికి పోయి, “ఈ ముసలి కురూపిని కట్టుకుని నా అందాన్ని కాలదన్నుతున్నావు. దీన్నిప్పుడే తినేస్తాను. ఆ తరవాత సవతి బెడద లేకుండా మనిద్దరమూ సుఖంగా ఉండవచ్చు,” అని చెప్పి సీత మీదికి వెళ్ళింది. సీత భయపడి పరిగెత్తితే శూర్పణఖ ఆమె వెంటపడింది.

రాముడు లక్ష్మణుడితో, “దుష్టులతో పరిహాసం ఎంత చెడ్డదో చూశావా? సీతకు

అపాయం రాకుండా చూడు. ఈ శూర్పణఖను అంగహీనగా చెయ్యి,” అన్నాడు.

లక్ష్మణుడు వెంటనే రాముడి పక్కనే ఉన్న కత్తి తీసుకుని శూర్పణఖ ముక్కు, చెవులూ కోసేశాడు.

శూర్పణఖ బాధతో పెద్దపెట్టున అరిచి, తాను వచ్చిన దారినే మహారణ్యంలోపడి పారి పోయింది.

జనస్థానంలో ఖరుడు అనేకమంది ఇతర రాక్షసులతో సహా కూచుని ఉన్న చోటికి, రక్తం కారుతూ శూర్పణఖ వచ్చి చేరి నేల మీద పడిపోయింది. నెత్తురు వరదలు కారుతూ వికార రూపంలో తన చెంత వచ్చి పడిన శూర్పణఖను చూసి ఖరుడు, “నన్ను చూసి మూడు లోకాలవారూ భయపడతారు గదా, నిన్నీవిధంగా చేసి తన ప్రాణాల మీదికి తెచ్చుకున్న వాడెవడు?” అని అడిగాడు.

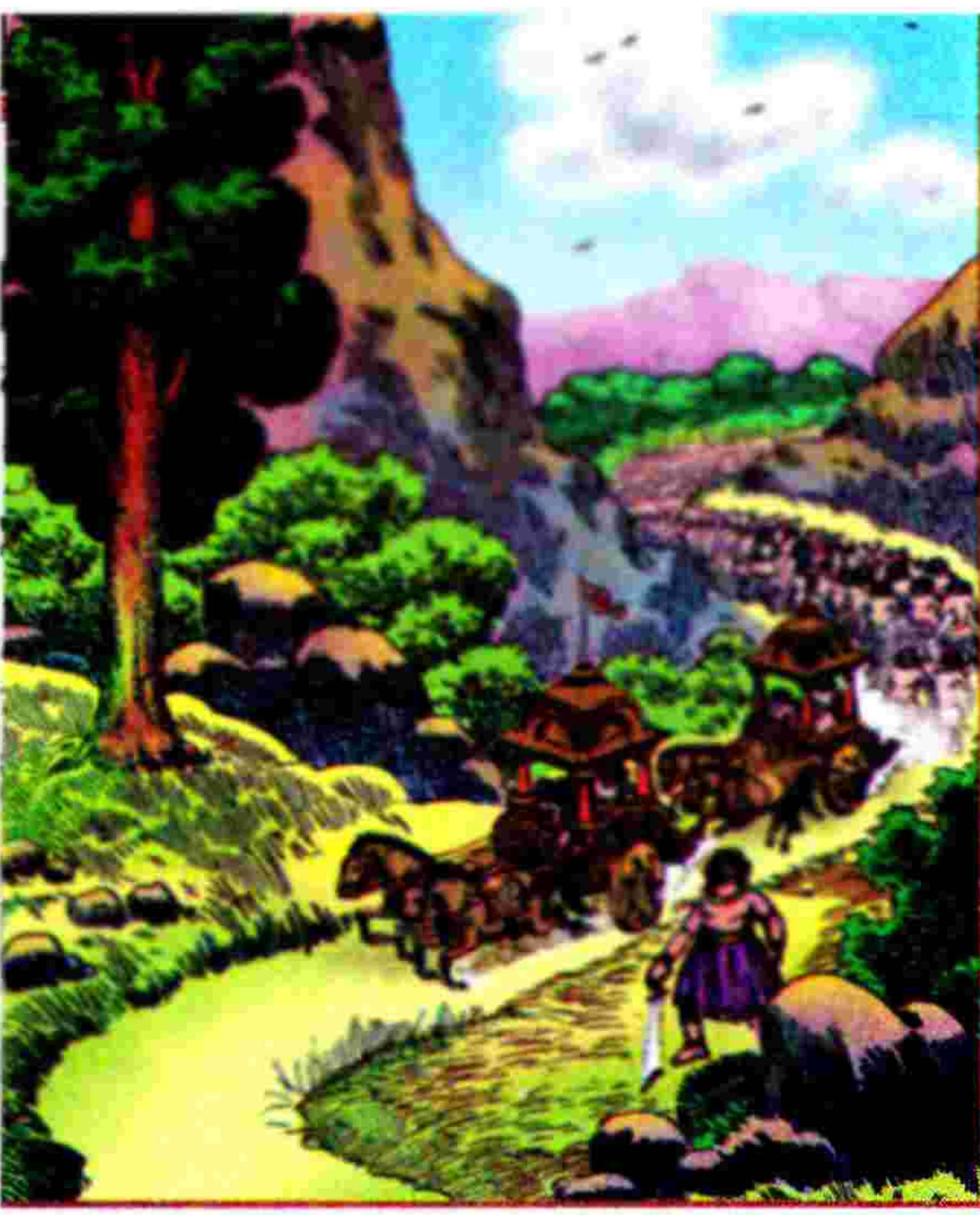
శూర్పణఖ అతనితో సీతా రామ లక్ష్మణులను గురించి, వారు తనకు చేసిన పరాభవం గురించి చెప్పి, “నువ్వు వారి ముగ్గురినీ చంపి వారి రక్తం తెప్పిస్తే తాగేస్తాను. ఇదే నా కోరిక,” అన్నది.

ఖరుడు తన అనుచరులలో పద్నాలుగు మందిని ఏరి, “మీరు వెళ్ళి, శూర్పణఖ చెప్పే ముగ్గురినీ చంపి, వాళ్ళ రక్తం శూర్పణఖ కివ్వండి,” అని ఆజ్ఞాపించాడు. వారు పద్నాలుగురూ శూర్పణఖను వెంట బెట్టుకుని రాముడిపర్ణశాలకు వచ్చారు. శూర్పణఖ సీతా రామ లక్ష్మణులను వారికి చూపి, “ఆ ముగ్గుర్నీ వెంటనే చంపేయండి,” అన్నది.

వారంతా ఆయుధాలతో సహా రావటం గమనించి రాముడు, లక్ష్మణుడితో, “వాళ్ళ సంగతి నేను చూస్తాను. నువ్వు సీత వెంట ఉండు,” అని చెప్పి, రాక్షసుల కెదురు వెళ్ళి, “మీరంతా ఏమని నా మీదికి దండెత్తి వచ్చారు? ఇక్కడి మునులను రాక్షస బాధ నుంచి కాపాడతానని మాట ఇచ్చి ఈ ధనుర్పాణాలు వెంటపెట్టుకుని ఉన్నాను. నా చేతిలో చావాలని లేనట్టయితే వెంటనే పారిపోండి,” అని చెప్పాడు.

రాక్షసులూ మాటలు విని మండిపడి, “నువ్వు మా దొర అయిన ఖరుడికి కోపం తెప్పించావు. నిన్ను చంపి పోవటానికే వచ్చాం. మేము చాలా మందిమి; నువ్వు ఒక్కడివి. నీకు చావు తప్పదు,” అంటూ పద్నాలుగు మందీ తమ చేతుల్లో ఉన్న శూలాలు రాముడి

పైన విసిరారు. రాముడు పద్నాలుగు బాణాలతో ఆ శూలాలన్నిటినీ ఖండించి, వాటినే మళ్ళీ తీసుకుని వింటితో ఎక్కుపెట్టి పద్నాలుగు మంది రాక్షసులనూ కొట్టాడు. అందరూ పడిపోయి ప్రాణాలు వదిలారు.

ఇది చూసిన శూర్పణఖ కంగారుపడి, పెద్దపెట్టున అరుస్తూ, పరిగెత్తి పోయి మళ్ళీ ఖరుడి సమీపాన కుప్పకూలిపోయింది. ఖరుడామెను చూసి చిరాకు పడుతూ, “ఇంకా ఎందుకు ఏడ్చి, పొర్లిగింతలు పెడుతున్నావు? ఇప్పుడే గద నీ పని చేసుకు రమ్మని పద్నాలుగు మంది మెరికలలాటి వాళ్ళను పంపాను? వాళ్ళు అజేయులు. ఇక ఊరడిల్లు!” అన్నాడు.

“నువ్వు పంపనూ పంపావు, వారంతా ఆ రాముడి చేత చావనూ చచ్చారు. నేను ఏడు

స్తున్నానంటే, నాకు భయం ముంచుకొచ్చింది. ఆ రాముడు సామాన్యుడు కాడు. అతనూ, లక్ష్మణుడూ మహా పరాక్రమవంతులు. నా పగా, చచ్చినవాళ్ళ పగా తీర్చదలిస్తే నువ్వే వచ్చి ఆ రాముణ్ణి చంపు. ఆ పని చెయ్యక పోయావో నీ శూరత్వం కేవలం దంభమే; అసలు నువ్వీ జనస్థానంలో ఉండటానికి కూడా అర్హుడవు కావన్న మాట. ఎందుకంటే ఎప్పటికైనా ఆ రాముడు వచ్చి నీ ప్రాణాలు తీసితీరుతాడు. కాదు, రాముడంతటి బలం నీకూ ఉన్నదంటావా, వెంటనే వచ్చి వాణ్ణి చంపు. చంపలేకపోతే వాడి చేతిలో చావనన్నా చావు!” అంటూ శూర్పణఖ భోరున ఏడ్చింది.

శూర్పణఖ అందరు రాక్షసుల మధ్య తనను ఇలా అవమానించే సరికి ఖరుడికి పొరుషం వచ్చింది. “రాముడి పరాక్రమం నేను లెక్కచేస్తానా? నీకు జరిగిన అవమానం తలుచుకుంటే నాకు పట్టరాని కోపం వచ్చేస్తున్నది. ఆ రాముణ్ణి, లక్ష్మణుణ్ణి నేనే స్వయంగా నరికేస్తాను. నువ్వు వారి రక్తం తాగు,” అన్నాడు ఖరుడు.

ఖరుడి వద్ద పద్నాలుగు వేల మందితో కూడిన రాక్షస సేన ఉన్నది. దానికి నాయకుడు దూషణుడు. దూషణుడు ఆ సేనను ఆయత్తపరిచాడు. ఖరుడు రథమెక్కి, సేనతో సహా అట్టహాసంగా రాముడిపైకి యుద్ధానికి బయలుదేరాడు.

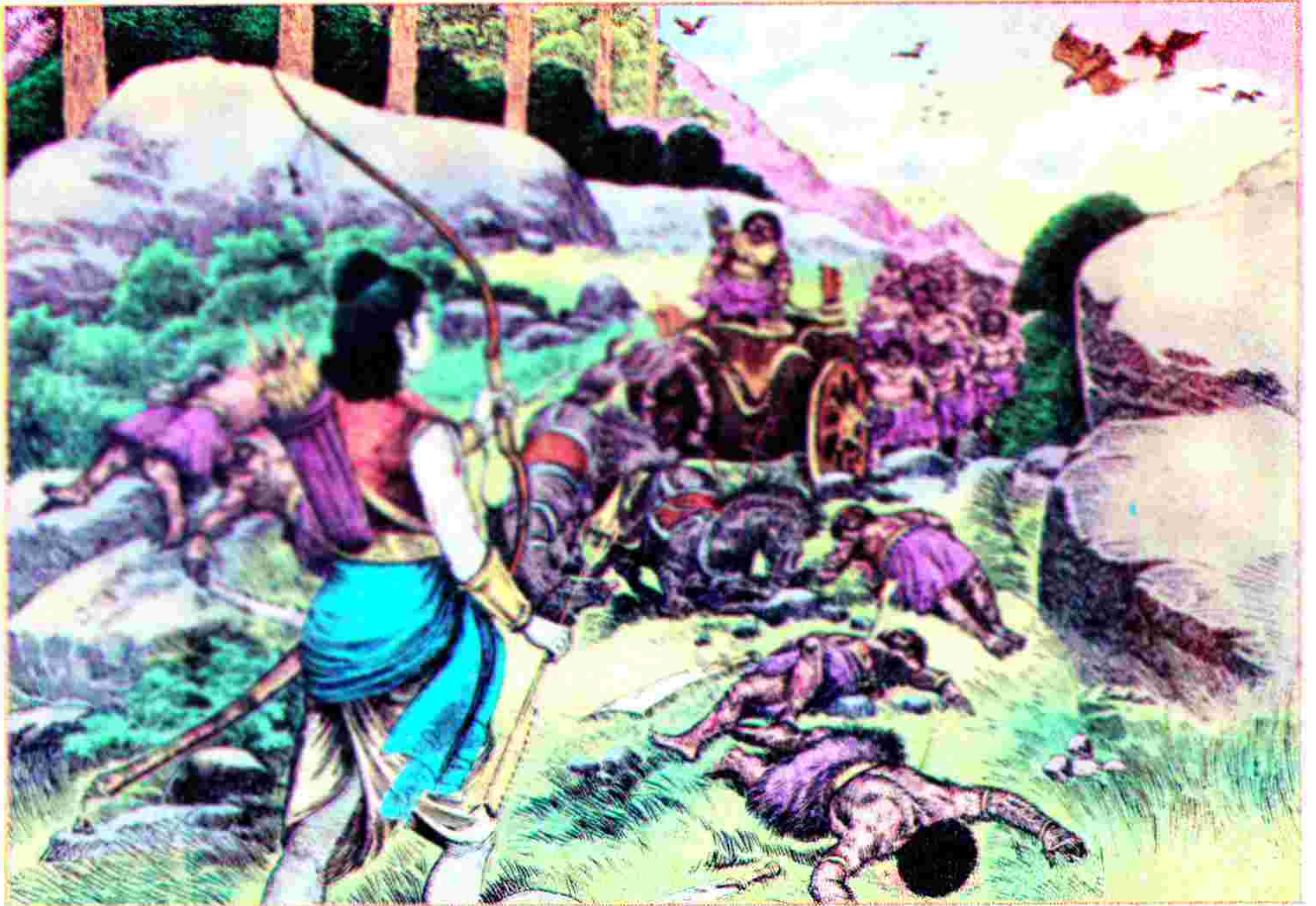
ఖరుడి వెంట పన్నెండు మంది రాక్షస ప్రముఖులూ, దూషణుడి వెంట మరి నలుగురు సేనాపతులూ ఉన్నారు.

తన పైకి ఒక పెద్ద రాక్షససేన వస్తున్నట్టు గ్రహించి, రాముడు సీతను లక్ష్మణుడి వెంట ఒక రహస్యమైన గుహకు పంపాడు. వారు వెళ్ళాక రాముడు దృఢమైన తన కవచం ధరించి నిల్లంబులతో రాక్షసుల రాకను ఎదురుచూడసాగాడు.

ఇంతలో కోలాహలంగా అరుస్తూ, భేరులు మోగిస్తూ, అరణ్యమంతా మారుమోతలు వస్తూండగా, రాక్షస సైన్యం రానే వచ్చింది. రాముడికి ఎటు చూసినా రాక్షసులు కాన వచ్చారు. ఖరుడి రథం రాముడి వద్దకు, పల్ల శాల సమీపానికి వచ్చింది. రాక్షసులు రాముడి మీద బాణవర్షం కురిపించారు. వాటిలో కొన్ని టిని రాముడు తన బాణాలతో కొట్టేశాడు. కాని రాక్షసులు ప్రయోగించిన ఆయుధాలు

కొన్ని రాముణ్ణి గాయపరిచాయి. అయినా అతను పర్వతంలాగా ఏమాత్రం చలించక నిలబడ్డాడు. అయితే, రాముడు ప్రయోగించిన తీవ్రమైన బాణాలకు రాక్షసులు చావ నారంభించారు.

అనేకమంది రాక్షసులు రాముడి చేత చావగా కొందరు భయపడి ఖరుణ్ణి శరణు జొచ్చారు. దూషణుడు వారికి ధైర్యం చెప్పి తాను రాముడి పైకి వచ్చాడు. అలా వచ్చిన దూషణుడి పైనా, అతని వెంట వచ్చిన రాక్షసుల పైనా రాముడు గాంధర్వాస్త్రం ప్రయోగించాడు. వేలకు వేలు బాణాలు వచ్చి రాక్షసులకు తగిలి వారి ప్రాణాలు హరించాయి. రాముడికి దూషణుడికి యుద్ధమయింది. ఈ యుద్ధంలో రాముడు దూషణుడి సారథినీ,

గుర్రాలనూ, చివరకు దూషణుడి రెండు చేతులనూ బాణాలతో నరికేశాడు; దూషణుడి వెంట వచ్చిన అయిదు వేల మంది రాక్షసులనూ చంపేశాడు.

క్రమంగా రాముడు, తాను ఒంటరిగాడై ఉండికూడా, పద్నాలుగు వేల మంది రాక్షసులనూ చంపేశాడు. వారిలో ఖరుడూ, త్రిశిరుడనీ వాడూ మాత్రమే మిగిలారు. ఖరుడి ఆగ్రహానికి అంతు లేదు. అతడు రాముడి పైకి పోతూండటం చూసి త్రిశిరుడు అడ్డుపడి, “రాముణ్ణినేను చంపుతాను. నువ్వు చూస్తూ ఉండు. ఒకవేళ రాముడే నన్ను చంపితే తరవాత నువ్వు అతన్ని చంపవచ్చు,” అని బతిమాలాడు. ఖరుడు సరేనన్నాడు.

త్రిశిరుడికీ రాముడికీ చాలాసేపు భయంకరమైన యుద్ధం జరిగింది. ఈ యుద్ధంలో త్రిశిరుడు తన గుర్రాలనూ, సారథినీ, ధ్వజాన్నీ పోగొట్టుకుని, రొమ్మున బాణాలు తగిలి మూర్ఛపోయాడు. ఆ స్థితిలో రాముడు మూడు బాణాలు వేసి త్రిశిరుడి తల నరికేశాడు.

తరవాత రాముడికి ఖరుడితో యుద్ధం జరిగింది. ఖరుడు రాముడి చేతి బాణాన్ని విరగొట్టటమే గాక, అతని కుచాన్ని ముక్కలు ముక్కలు చేసి, తన బాణాలతో ఛేదించాడు. రాముడు నిలువునా రక్తం కారుతూ, అగస్త్యుడిచ్చిన విల్లు తీసుకుని భయంకరమైన బాణాలు ప్రయోగించి ఖరుణ్ణి విరధుణ్ణి చేశాడు. ఖరుడు తన గదను రాముడి పైకి విసిరివేశాడు. అది రాముడి బాణాలతో తుత్తునియలు కాగా, సమీపంలో ఉన్న చెట్టును పెరికి, దాన్ని రాముడిపై వేశాడు. రాముడు దాన్ని కూడా తన బాణాలతో ఖండించి, ఖరుణ్ణి ఒక్క క్షణంలో చంపేశాడు.

రాముడిలా ఖర దూషణులనూ, పద్నాలుగు వేల మంది రాక్షసులనూ చంపెయ్యటంతో దండకారణ్యానికి రాక్షస భయం తీరి పోయింది.

యుద్ధం అయిపోయినట్టు గ్రహించి, సీత గుహలో నుంచి బయటికి వచ్చి, రాముణ్ణి గట్టిగా ఆలింగనం చేసుకుని ఎంతో సంతోషం పొందింది.

బంగారుమురుగులు

ఒక ఊళ్లో రామయ్య అనే ఆయన ఉన్నాడు. ఆయనకు అరవై యేళ్ళు నిండాయి. ఆయన కొడుకు సుబ్బారాయుడు. అతని భార్య దుర్గాంబ. దుర్గాంబకు ఆంజనేయులు అనే తమ్ముడు ఒకడు ఉన్నాడు. వీరంతా ఒకే కుటుంబంగా జీవిస్తున్నారు.

రామయ్య చేతులకు నాలుగయిదు వందల విలువ చేసే బంగారు మురుగులు ఉన్నాయి. దుర్గాంబ ఎప్పుడూ వాటి వంక ఆశగా చూస్తూండేది. వాటి కోసమైనా తన కోడలు తన కింత గంజి పోస్తుంది లెమ్మని రామయ్య అనుకునేవాడు.

తండ్రి చనిపోయినాక వాటిని చెడగొట్టి, తన పెళ్ళాం ఇష్ట ప్రకారం నగలు చేయించాలని సుబ్బారాయుడు కూడా ఎదురు చూస్తున్నాడు.

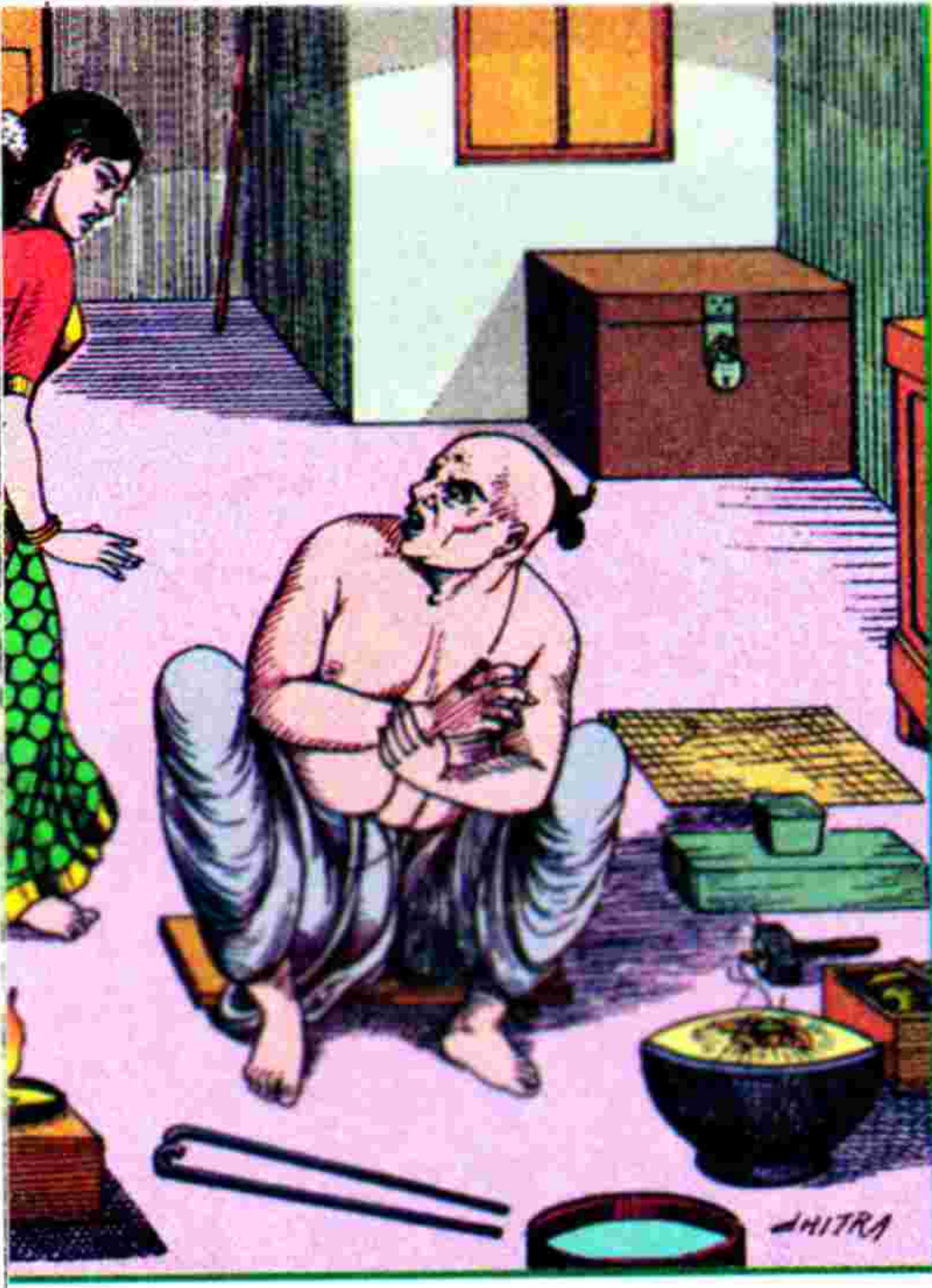
ఒకనాడు రామయ్య మామూలు ప్రకారం సాయంత్రంవేళ పొలంలోని మామిడిచెట్టు

కింద కూర్చుని, ఏదో ఆలోచనలో పడిపోయి చీకటి పడినదాకా ఇంటికి రావటం ఏమా రాడు. చీకటి పడితే ఆయనకు బొత్తిగా చూపు ఆనదు. ఆలోచన కట్టిపెట్టి ఆయన చుట్టూ కలయజూసి కంగారుపడ్డాడు.

“ఎవర్రా? దగ్గిరలో ఎవరన్నా ఉన్నారా?” అని ఆయన కేకపెట్టాడు, ఎవరైనా సాయంగా వచ్చి తనను ఇంటికి చేరుస్తారని.

కొంచెం దూరంగా పొలంలో పని చేసు కుంటున్న ఆంజనేయులు ముసలాయన పెట్టిన కేక విని, ఆయన పరిస్థితి అర్థం చేసుకుని, దగ్గిరికి వచ్చి, కొడవలి ఆయన పీకకు పెట్టి, మారు గొంతుకతో, “మురు గులు ఇచ్చెయ్యి!” అన్నాడు.

చేసేది లేక, రామయ్య తన మురుగులు తీసి ఆంజనేయులుకు ఇచ్చాడు. వాటిని తీసుకుని ఆంజనేయులు వెళ్ళిపోయాడు. తరవాత ఎలాగో రామయ్య ఇంటికి చేరాడు.

రామయ్య వద్ద నుంచి మురుగులు కాజేసిన ఆంజనేయులు స్వర్ణకారుడు కనకరాజు దగ్గరికి వెళ్ళి, “నీకు సగం వాటా ఇస్తాను. ఈ బంగారం అమ్మి పెట్టు,” అన్నాడు. అతడు సరేనన్నాడు.

పొద్దుపోయి ఇల్లు చేరిన మామగారి చేతులు బోడిగా ఉండటం చూసి, దుర్గాంబ ఉండబట్టలేక, మురుగులు ఏవీ అని అడిగింది.

“నీకు నగలు చెయ్యమని స్వర్ణకారుడికి ఇచ్చాను,” అన్నాడు రామయ్య సమయ స్ఫూర్తితో. దుర్గాంబ సంతోషపడి, తమ కోసం ప్రత్యేకంగా చేసుకున్న వంటకాలు కూడా ఆ రాత్రి మామగారికి వడ్డించింది.

కనకరాజు అర్ధరాత్రి అయినా ఏదో పని చేస్తూండటం గమనించి, అతని భార్య మీనాక్షి

లేచి వచ్చి, ఇంత పొద్దుపోయి ఏం చేస్తున్నావని అడిగింది. భార్యను చూసి కంగారుపడి కనకరాజు చెయ్యి కాల్చుకుని, పోయి పడుకోమని ఆమెను కోరాడు. ఆమెకు అనుమానం వేసింది, అయినా వెళ్ళి పడుకున్నది.

దుర్గాంబ కోడికూయక ముందే లేచి కనకరాజు ఇంటికి పరుగు తీసింది. కనకరాజు ఇంట్లో లేడు, కాలవగట్టుకు వెళ్ళాడు.

“మా మామగారు బంగారు మురుగులు చెడగొట్టి నాకు నగలు చెయ్యమని ఇచ్చారట. నాకు ఫలానా ఫలానా నగలు కావాలి. మీ ఆయన రాగానే ఒకసారి వచ్చి, నాతో మాట్లాడమని చెప్ప,” అని మీనాక్షికి చెప్పి, దుర్గాంబ ఇంటికి తిరిగి వచ్చింది.

కనకరాజు ఇంటికి రాగానే మీనాక్షి అతనితో దుర్గాంబ చెప్పమన్నట్టు చెప్పింది. అతను మొదట ఆశ్చర్యపడి, “ఆ సరుకు వారిది కాదులే,” అని తన భార్యకు నచ్చ చెప్పాడు.

తాను స్వర్ణకారుడి ఇంటికి వెళ్ళివచ్చిన సంగతి ఇంట్లో అందరి ముందూ దుర్గాంబ చెప్పింది. రామయ్య కూడా ఎంతగానో ఆశ్చర్యపోయాడు. కాని, ఇద్దరూ బయట పడలేదు.

ఆతరవాత వీలు చూసుకుని ఆంజనేయులు కనకరాజు వద్దకు వెళ్ళి, మురుగుల ప్రసక్తి తెచ్చాడు. గుడినీ, గుళ్ళో లింగాన్నీ కూడా మింగగల కనకరాజు, “ఏం మురుగులు? నువ్వు నా కేమీ ఇయ్యలేదు. కావలిస్తే న్యాయస్థానానికి వెళ్ళు,” అన్నాడు.

అప్పటికి అతనికి ఆ మురుగులు రామయ్య వన్న సంగతి కూడా తెలిసింది.

ఈ మాటకు ఆంజనేయులు తెల్లబోయి, తాను దొంగ అన్న సంగతి రుజువు చేసుకోలేక, చేసిన దానికి పశ్చాత్తాపపడుతూ, ఇంటి దారి పట్టాడు.

రామయ్య మాత్రం రహస్యంగా తన కొడుకుతో, తన మురుగులు క్రితం సాయం కాలం ఎవరో బలాత్కారంగా తీసుకున్నారనీ, చూపు ఆనక తాను ఆ మనిషిని గుర్తుపట్టలేక పోయినాననీ చెప్పాడు.

ఈ మాట చెవిని పడిన అనంతరం సుబ్బారాయుడు, తన బావమరిది ఆంజనేయులు స్వర్ణకారుడి ఇంటికి వెళ్ళి రావటం ఒక కంట కనిపెట్టాడు.

ఆంజనేయులు వచ్చి కనకరాజుతో మాట్లాడేటప్పుడు తలుపు చాటున పొంచి ఉండి, కనకరాజు భార్య మీనాక్షి అంతా విని, సంగతి గ్రహించింది. పుట్టింటి వారు మీనాక్షికి ఏమీ పెట్టలేదని కనకరాజు ఎప్పుడూ సాధించేవాడు. ఆ సాధింపులు వినలేకపోయేది మీనాక్షి. కిందటి రాత్రి తన భర్త కరిగించిన బంగారం తాను కాజేసి, తన పుట్టింటి వారికిచ్చి నగలు చేయించి తెచ్చుకుంటే తన భర్త సాధింపులు కట్టుపడతాయని ఆమె అనుకున్నది. భర్త అలా బయటికి వెళ్ళగానే మీనాక్షి బంగారం సంగ్రహించి తన బొడ్డులో దాచుకున్నది.

బయటి పని ముగించుకుని ఇంటికి తిరిగి వచ్చి, కనకరాజు, బంగారం కనపడక పోయేసరికి, తన పెళ్ళాం మీద ఎగిరిపడ్డాడు.

తనకు దాని ఊసే తెలియదని ప్రమాణాలు చేసింది మీనాక్షి.

కనకరాజు తనకు చేసిన మోసానికి, అతన్ని చంపి కసి తీర్చుకోవాలని ఆంజనేయులు అర్ధరాత్రివేళ కనకరాజు ఇంటికి వచ్చి, ఇంటి బయట గల చెట్లలో ఒకదాని చాటున పొంచి, అవకాశం కోసం చూస్తూ నిలబడ్డాడు.

మురుగుల విషయంలో ఆంజనేయులు కూ, కనకరాజుకూ ఏదో సంబంధం ఉందని అనుమానించిన సుబ్బారాయుడు, ఆంజనేయులును వెయ్యి కళ్ళతో కనిపెడుతూ ఉండి, అతని వెనకనే తాను కూడా వచ్చి, ఒక పొద చాటున దాగి ఆంజనేయులు మీదనే దృష్టి ఉంచాడు.

ఇంట్లో ఉన్న బంగారం ఇంట్లోనే మాయమయిందంటే అది భార్య పనే అనుకుని,

నిద్రపోతున్నట్టు నటించి, పెళ్ళాన్ని కనిపెట్ట సాగాడు కనకరాజు.

బంగారం తన వద్దనే ఉండటం మంచిది కాదనుకుని మీనాక్షి చెంబుతో నీళ్ళు పట్టు కుని, ఇంటి నుంచి బయటికి వచ్చి, ఊరు చివరకు బయలుదేరింది. దొంగనిద్ర నటి స్తున్న కనకరాజు ఆమె వెనకనే బయలుదేరాడు.

వాళ్ళిద్దరినీ చూసి, వాళ్ళు ఎక్కడికి పోతు న్నదీ అర్థంగాక, ఆంజనేయులు కనకరాజు వెనకగా తాను కూడా బయలుదేరాడు. ఆంజనేయులు వెనకగా సుబ్బారాయుడు కూడా బయలుదేరాడు.

ఈ నలుగురిలో ఎవరికీ తమ వెనక ఎవరో వస్తున్న సంగతి తెలియదు. మీనాక్షి తాను ఒంటరిగా పోతున్నాననే అనుకున్నది. కనక రాజు తన భార్యను తాను ఒక్కడే అనుసరిస్తు న్నాననుకున్నాడు. అలాగే ఆంజనేయులుకు తన ముందున్న ఇద్దరూ తెలుసుగాని, తన వెనక వస్తున్న సుబ్బారాయుడి సంగతి తెలీదు.

ఈ నలుగురూ పిల్లుల లాగా ఒకరి వెన కగా ఒకరు పోతుండటం వీధిలో అరుగు

మీద నిద్రపోతున్నట్టు పడుకుని ఉన్న ఒక వ్యక్తి గమనించి, సుబ్బారాయుడి వెనకగా ఎవరూ లేకపోవటం చూసి, తాను అతని వెంట బయలుదేరాడు.

మీనాక్షి ఊరి చివర పాడుబడ్డ దేవాలయం దగ్గర ఆగి, అక్కడ చిన్న గుంటలో బంగారం ఉంచి, దాని మీద ఇంత మట్టి కప్పి, ఇంటికి వెళ్ళిపోయింది.

వెంటనే మిగిలిన ముగ్గురూ ఆ గుంట మీదికి ఒక్కసారిగా దూకి, దాని కోసం తన్నుకోసాగారు.

ఇంతలో, “ఆగండి!” అని వెనక వచ్చిన మనిషి గట్టిగా గర్జించాడు.

ముగ్గురూ వెనక్కి తిరిగిచూసి, ఆ కేక పెట్టినది ఆ ఊరి రాజు అని గ్రహించి, ఆయన కాళ్ళమీద పడ్డారు. రాజు వాళ్ళ కథ అంతా విని, బంగారాన్ని దొంగిలించినందుకు ఆంజనే యులునూ, తోడుదొంగ అయి, నమ్మక ద్రోహం చేసినందుకు కనకరాజునూ శిక్షించి, బంగారాన్ని రామయ్యకు తిరిగి ఇప్పించాడు. కాలక్రమాన దుర్గాంబ ఆ బంగారంతో నగలు చేయించుకున్నది.

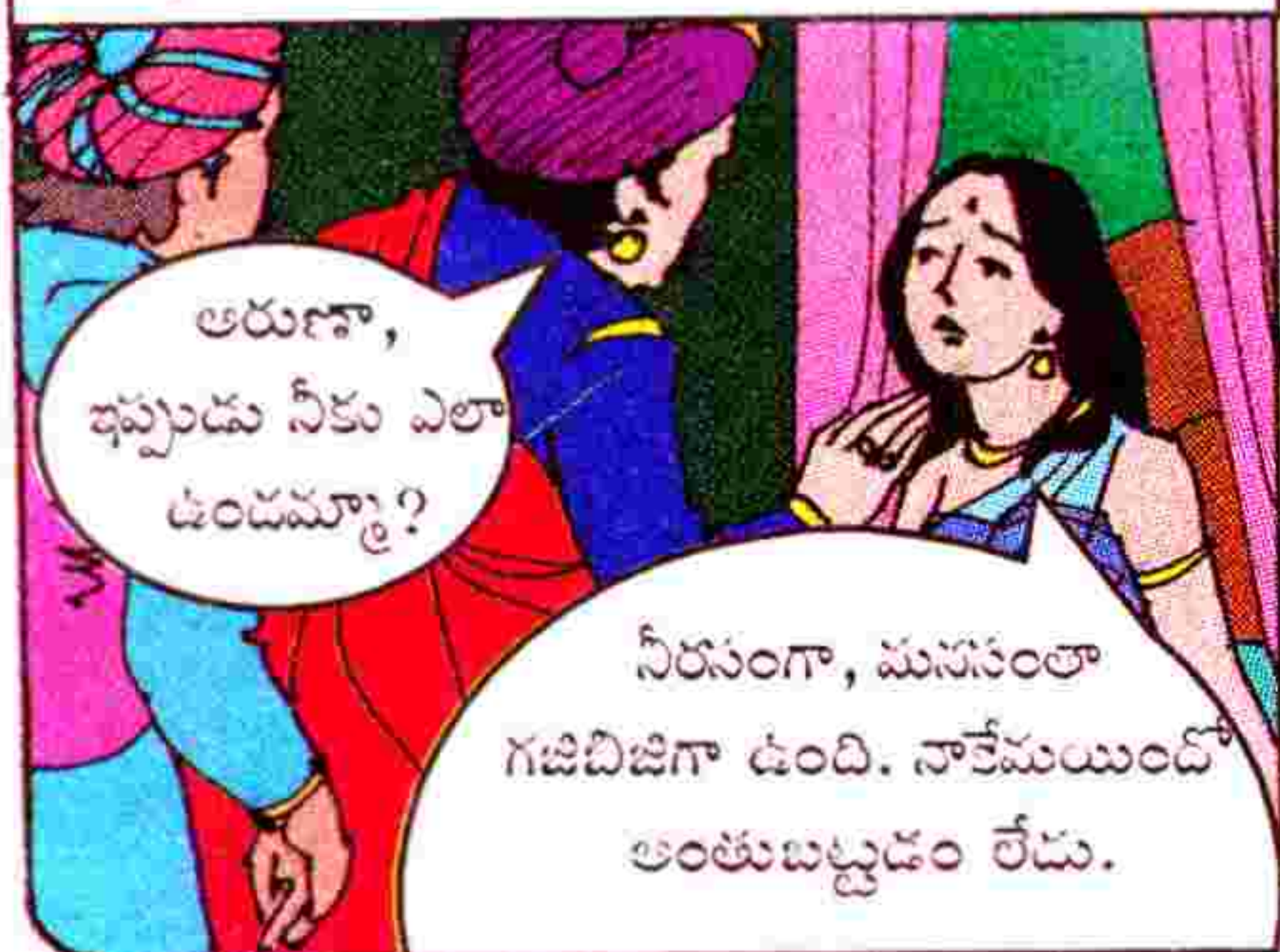

అజేయుడు గరుడుడు!

అదిత్యుడు శేషుంగా అలయ ప్రాంగణానికి
వేడుకున్న విషయాన్ని వీరబాహు, మహారాజుకు తెలియజేశాడు.
అరుణ గదిలో కనిపించిన నీడలాంటి రూపం గురించి,
చెలికత్తె వచ్చి మహారాజుకూ, వీరబాహుకూ చెప్పింది.
ఇట్లూ అరుణ వద్దకు బయలుదేరారు.

మహారాజూ, వీరబాహూ అరుణ పడుకున్న గదిలోకి
వెళ్ళారు.

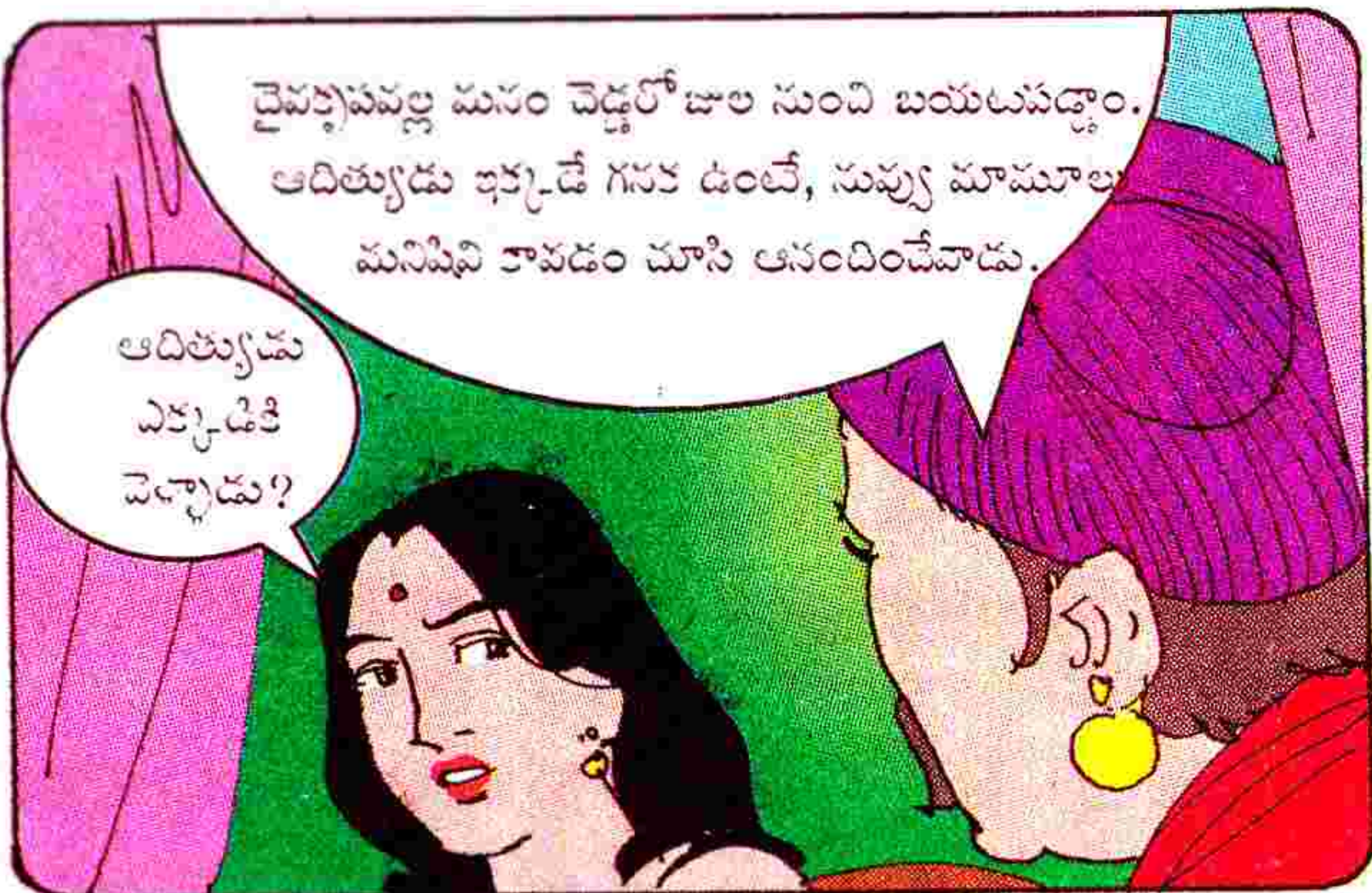

అరుణా,
ఇప్పుడు నీకు ఎలా
ఉందమ్మా?

నీరసంగా, మనసంతా
గజిబిజిగా ఉంది. నాకేమయిందో
అంటుబట్టడం లేదు.

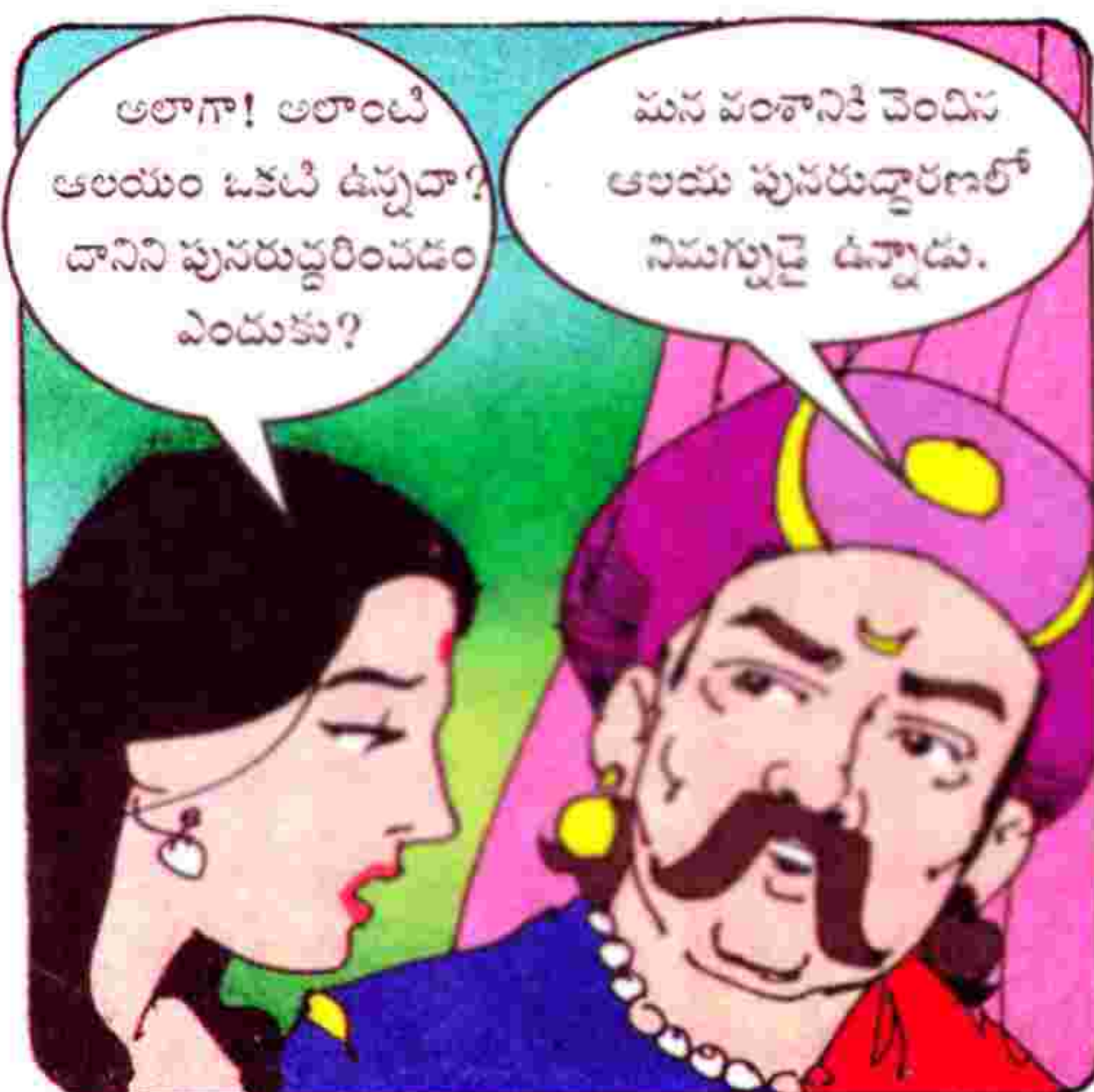
దైవశిష్యుల మనం చెడ్డరోజుల నుంచి బయటపడ్డాం.
అదిత్యుడు ఇక్కడే గనక ఉంటే, సుప్ర మూసూలు
మనిషిని కావడం చూసి ఆనందించేవాడు.

అదిత్యుడు
ఎక్కడికి
వెళ్ళాడు?

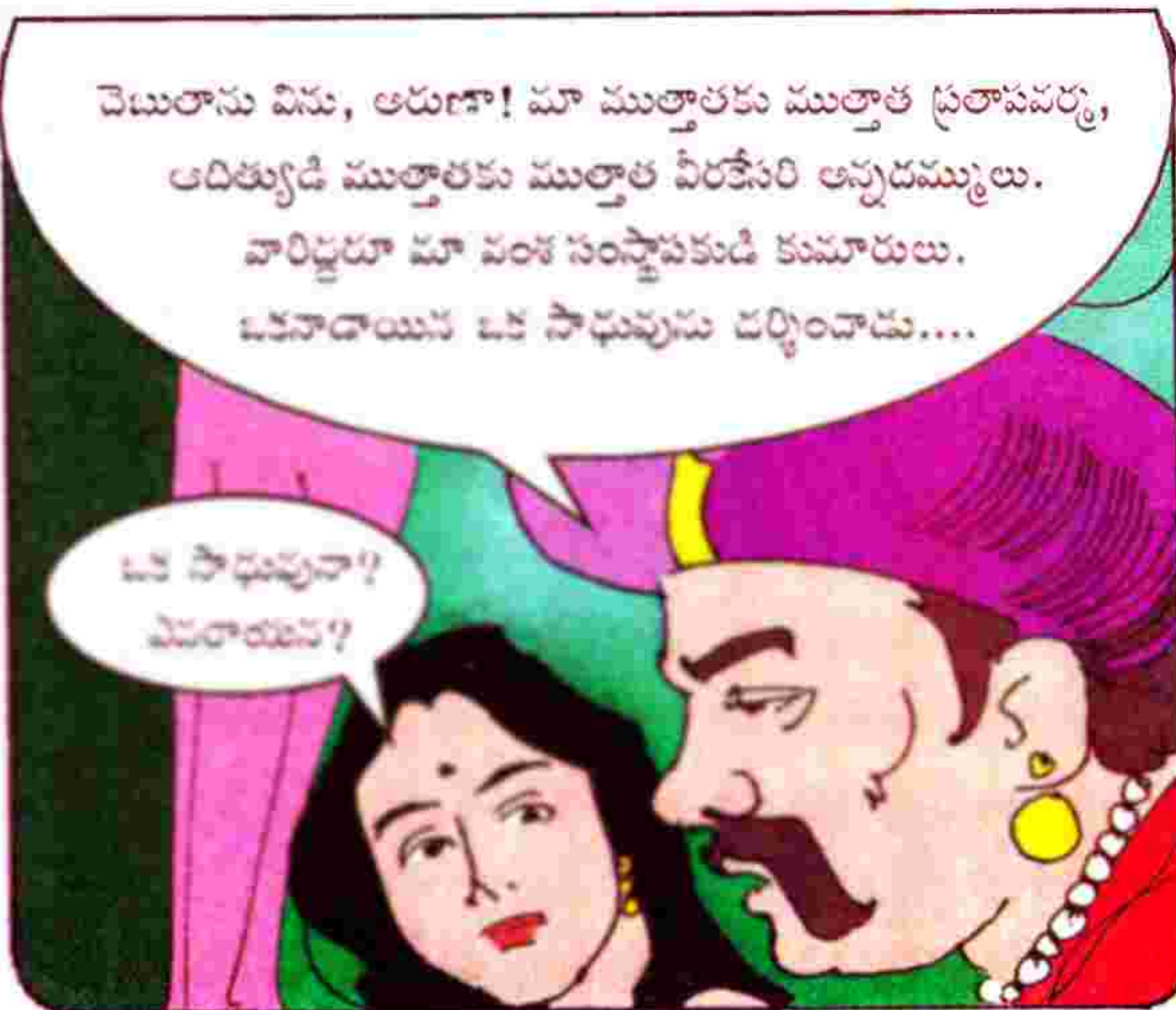
అలాగా! అలాంటి
అలయం ఒకటి ఉన్నదా?
దానిని పునరుద్ధరించడం
ఎందుకు?

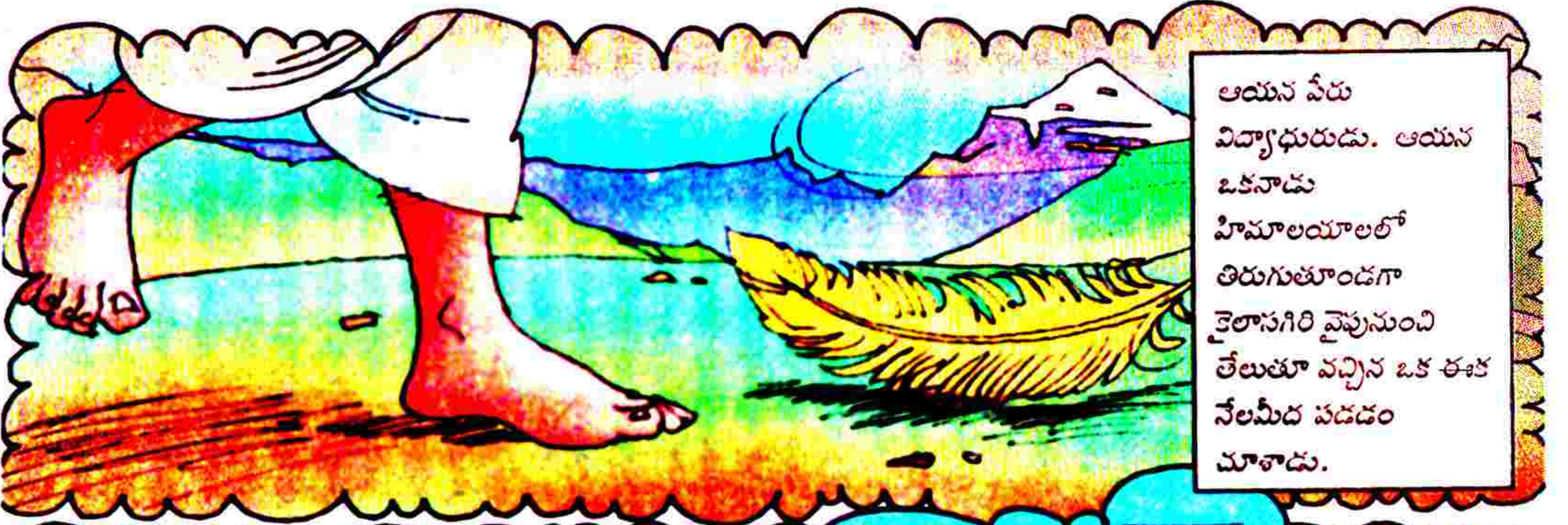
మన వంశానికి చెందిన
అలయ పునరుద్ధారణలో
నిమగ్నుడై ఉన్నాడు.

వెయ్యరాసు విను, అరుణా! మా ముత్తారకు ముత్తార ప్రతాపవర్మ,
అదిత్యుడి ముత్తారకు ముత్తార వీరకేసరి అన్నదమ్ములు.
వారిద్దరూ మా వంశ సంస్థాపకుడి కుమారులు.
ఒకనాడాయిన ఒక సాధువును చర్చించాడు....

ఒక సాధువునా?
మెదాయన?

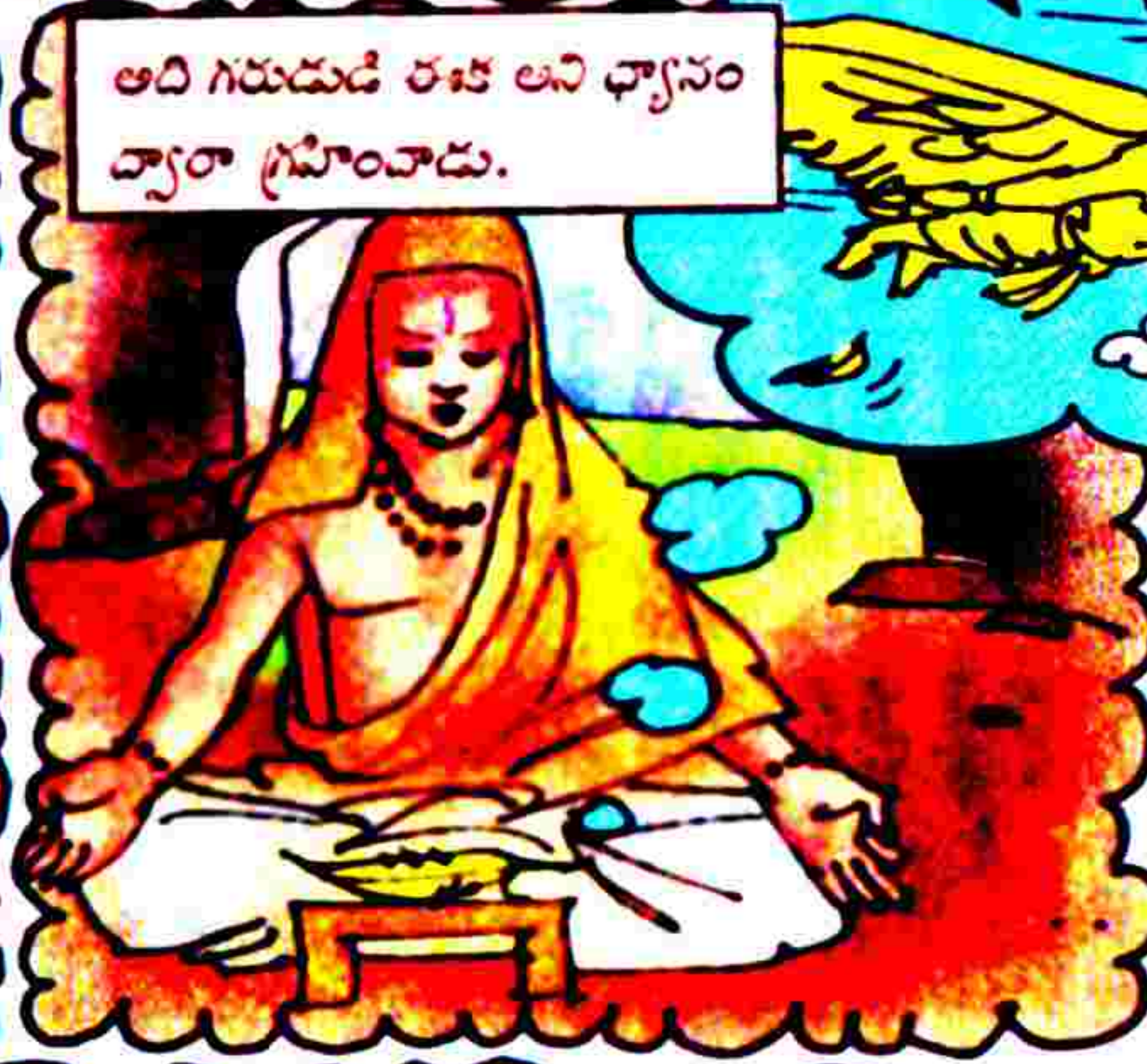

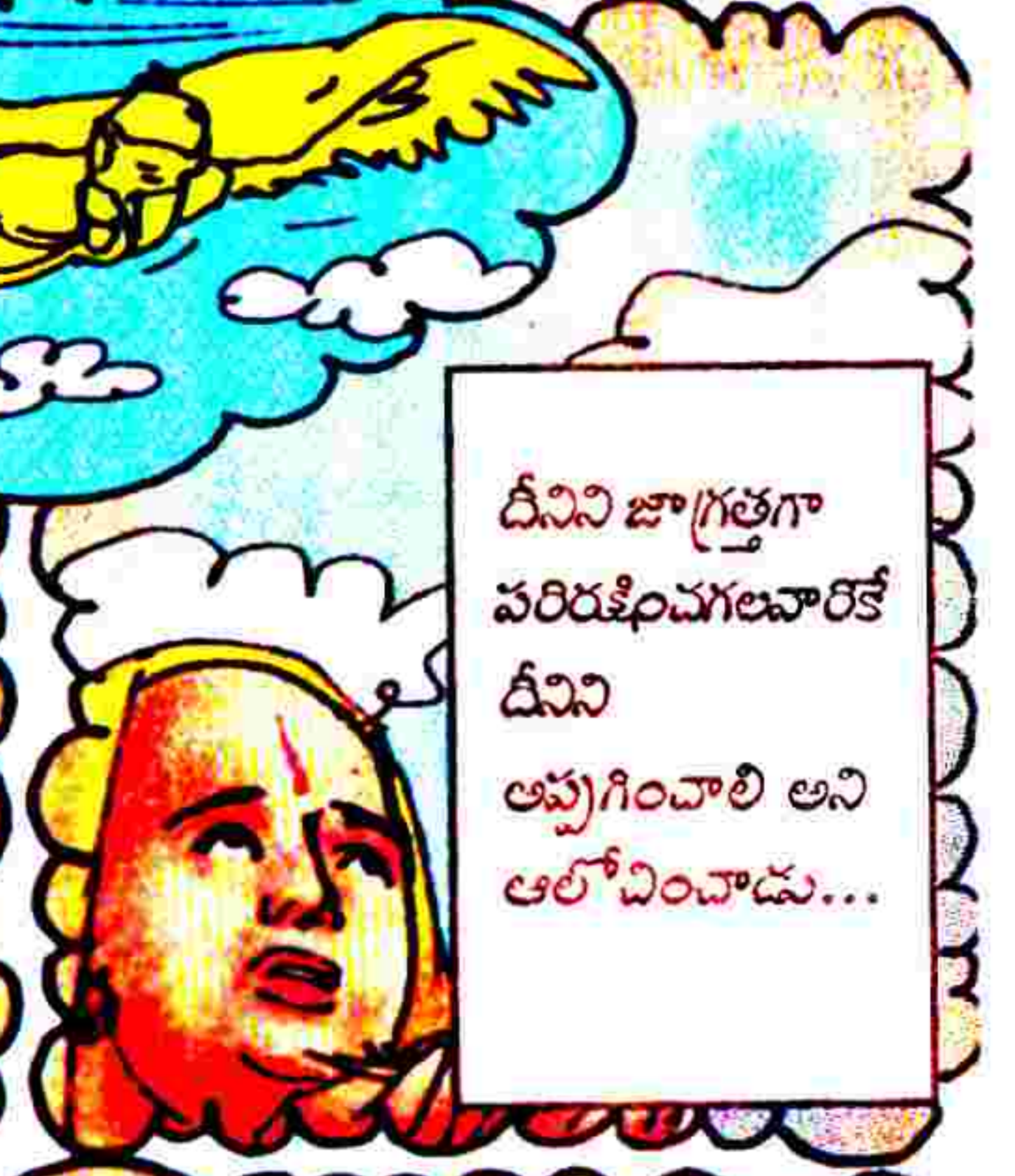
అయిన పేరు
విద్యాధురుడు. అయిన
ఒకనాడు
హిమాలయాలలో
తిరుగుతూండగా
కైలాసగిరి వైపునుంచి
తేలుతూ వచ్చిన ఒక ఈక
నేలమీద పడడం
చూశాడు.

అయిన దానిని ఛక్రతో దీసి
కళ్ళకడ్డుకుని, తన గుహకు
తీసుకుపోయాడు.

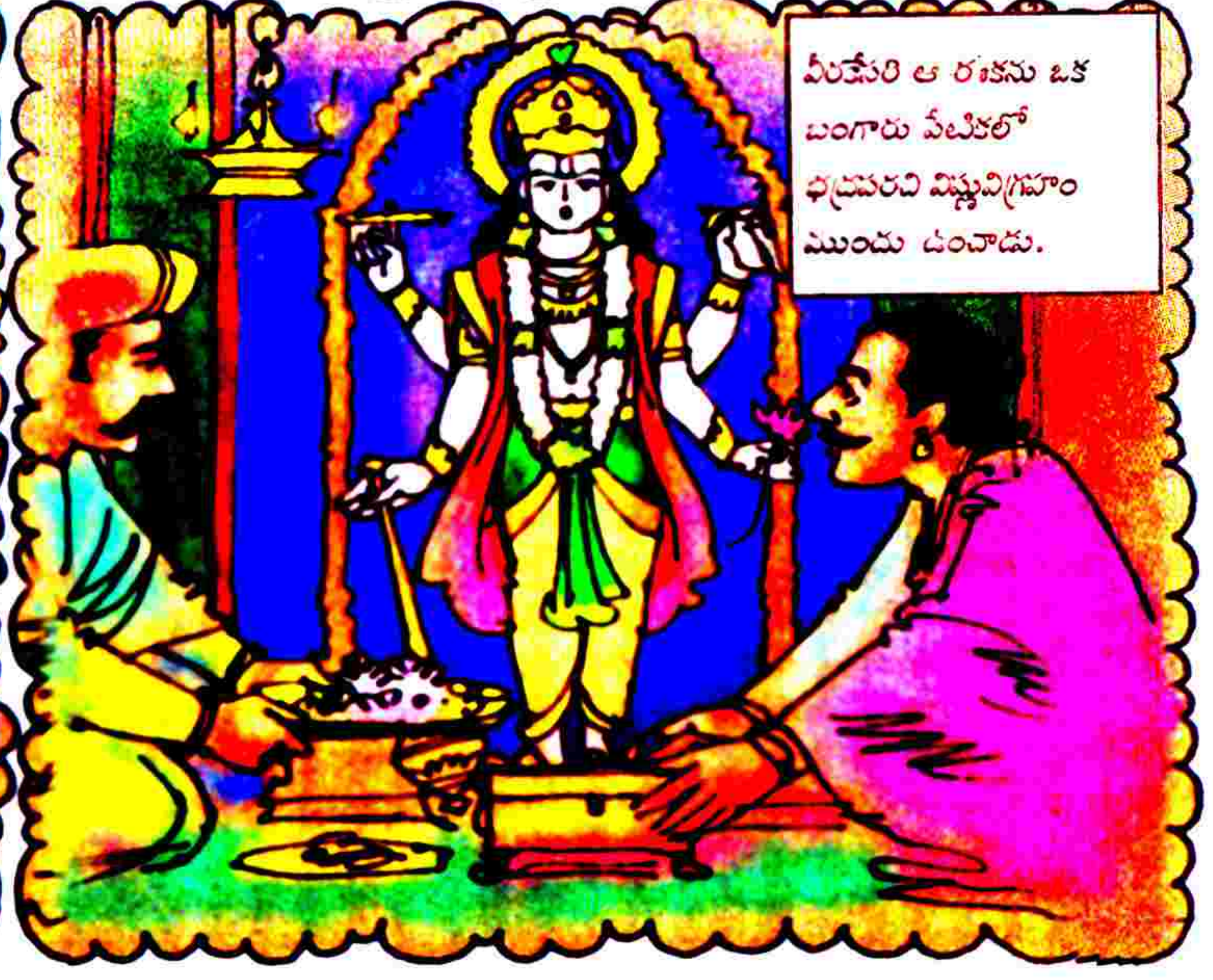
అది గరుడుడి ఈక అని భావనం
వ్వారా గ్రహించాడు.

దీనిని జాగ్రత్తగా
పరిరక్షించగలవారే
దీనిని
అప్పగించాలి అని
ఆలోచించాడు...

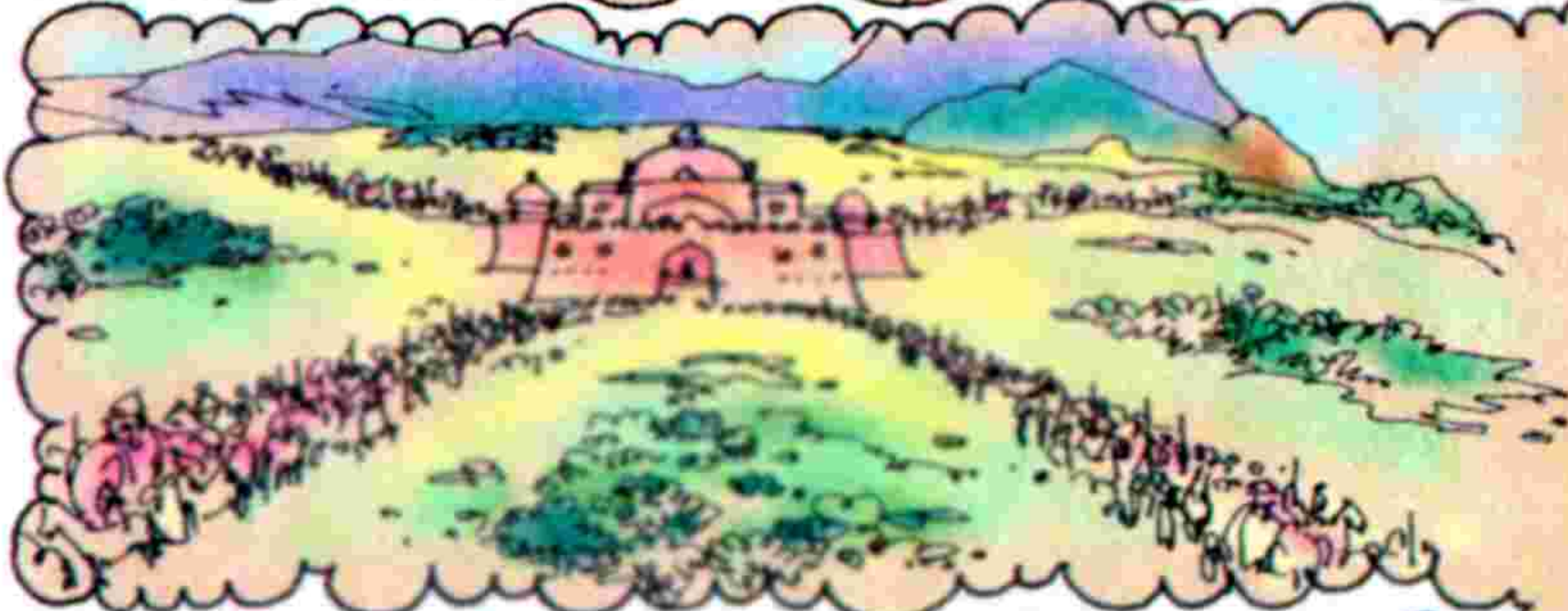

అయిన తన ఒకనాటి శిష్యుడూ,
ఆధ్యాత్మికచింతన కలవాడూ
అయిన వీరవేసరి వద్దకు వెళ్ళాడు.
అయిన ఆదేశానుసారం...

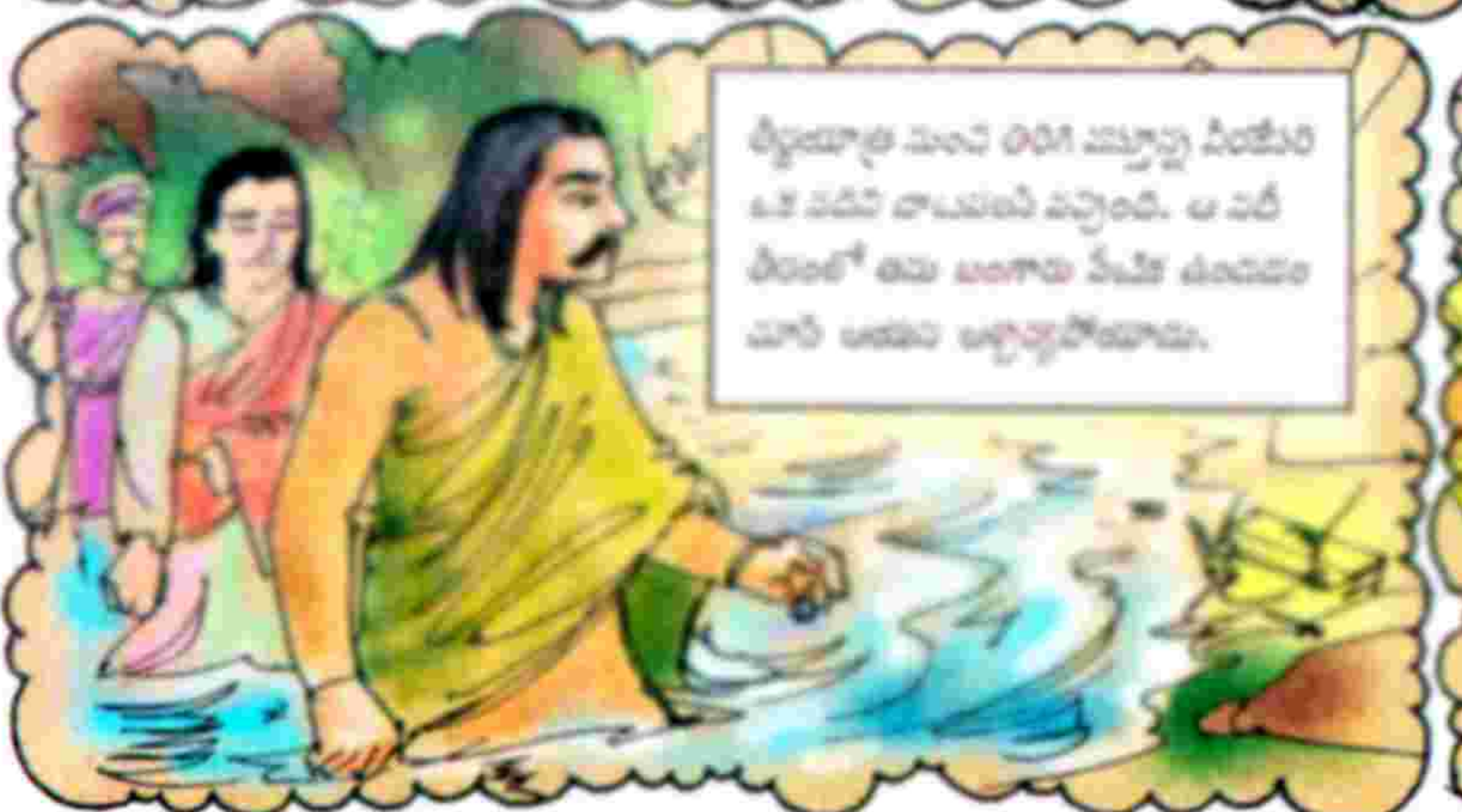
వీరవేసరి ఆ ఈకను ఒక
బంగారు పేటికలో
భద్రపరచి విష్ణువిగ్రహం
ముందు ఉంచాడు.

వీరజేసరి తీర్థయాత్రలకు బయలుదేరి వెళ్ళాడు. ఆ సమయంలోనే రాజా మరణించడంతో, కుమారుల మధ్య సింహాసనం కోసం గొడవలు ఆరంభమయ్యాయి. రాజ్యాన్ని విభజించుకుని రాకుమారులు స్వతంత్ర రాజులయ్యారు.

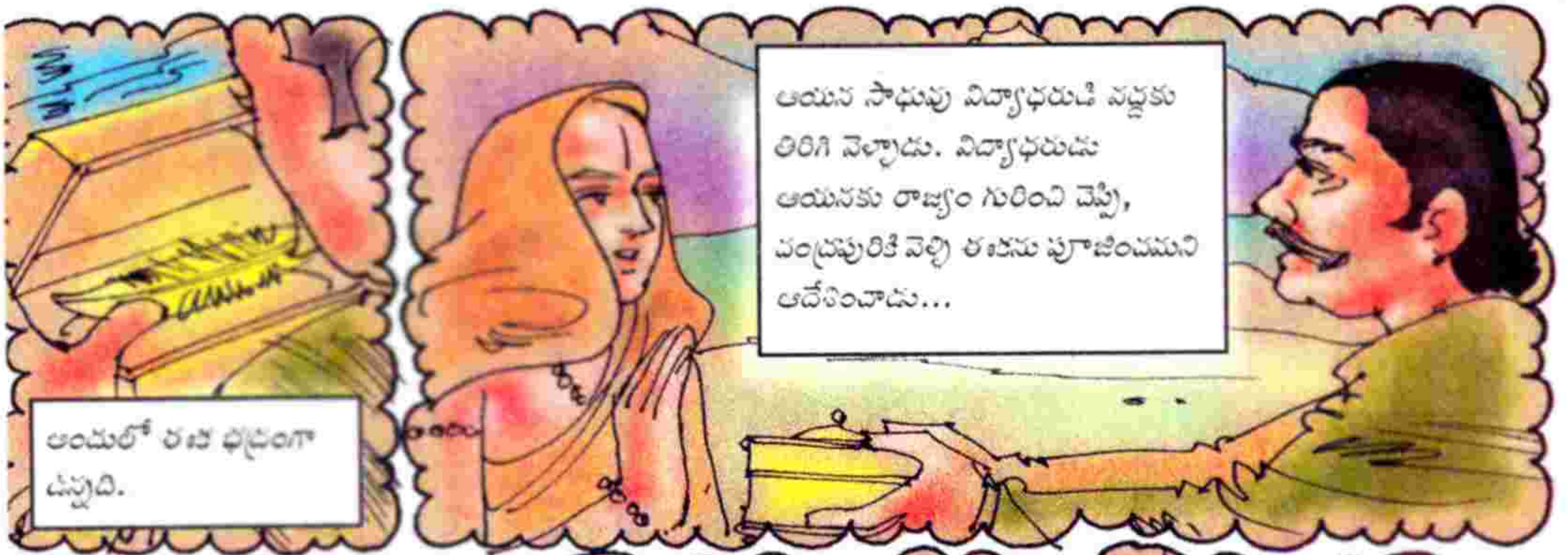

సూర్యపురి, వజ్రపురి
రాజులు ఎప్పుడు
చూసినా ఒకరితో
ఒకరు వైరంతో
పోరాడుతూ
ఉండేవారు. అదృష్ట
వశాత్తు చంద్రపురిలో
మూత్రం శాంతియుత
పాఠం నెలకొన్నది.

తీర్థయాత్ర ముందే తిరిగి ముక్తాన్నా వీరజేసరి ఒక వదిలి చాటువంటి వస్త్రం వదిలి. ఆ వదిలి వీరంలో తమ బంగారు నేటిక ఉంచడం మారీ అయిన అభ్యర్థనోయాడు.

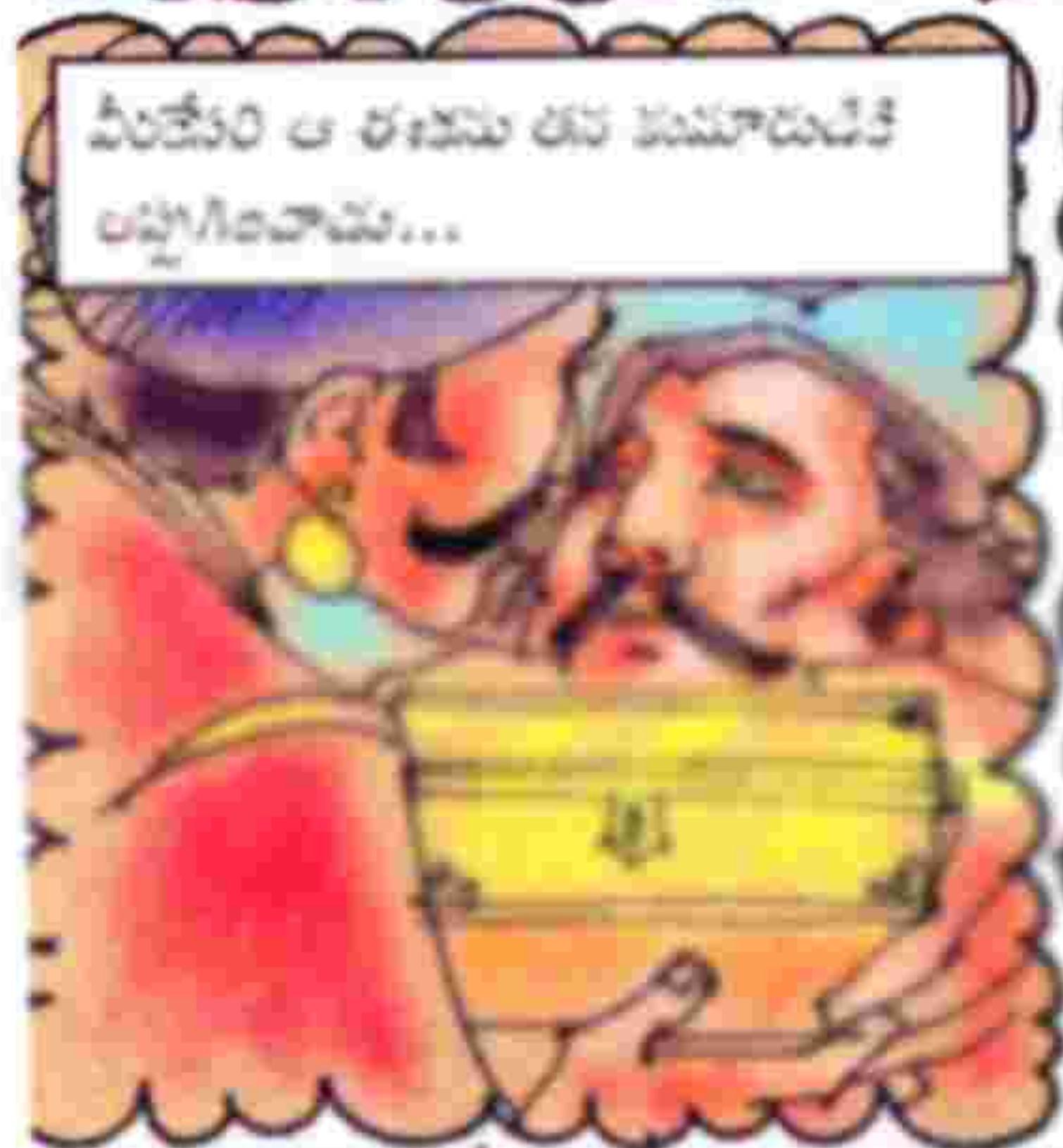

అయిన దానిని ధర్మతో తెరిచి
చూశాడు...

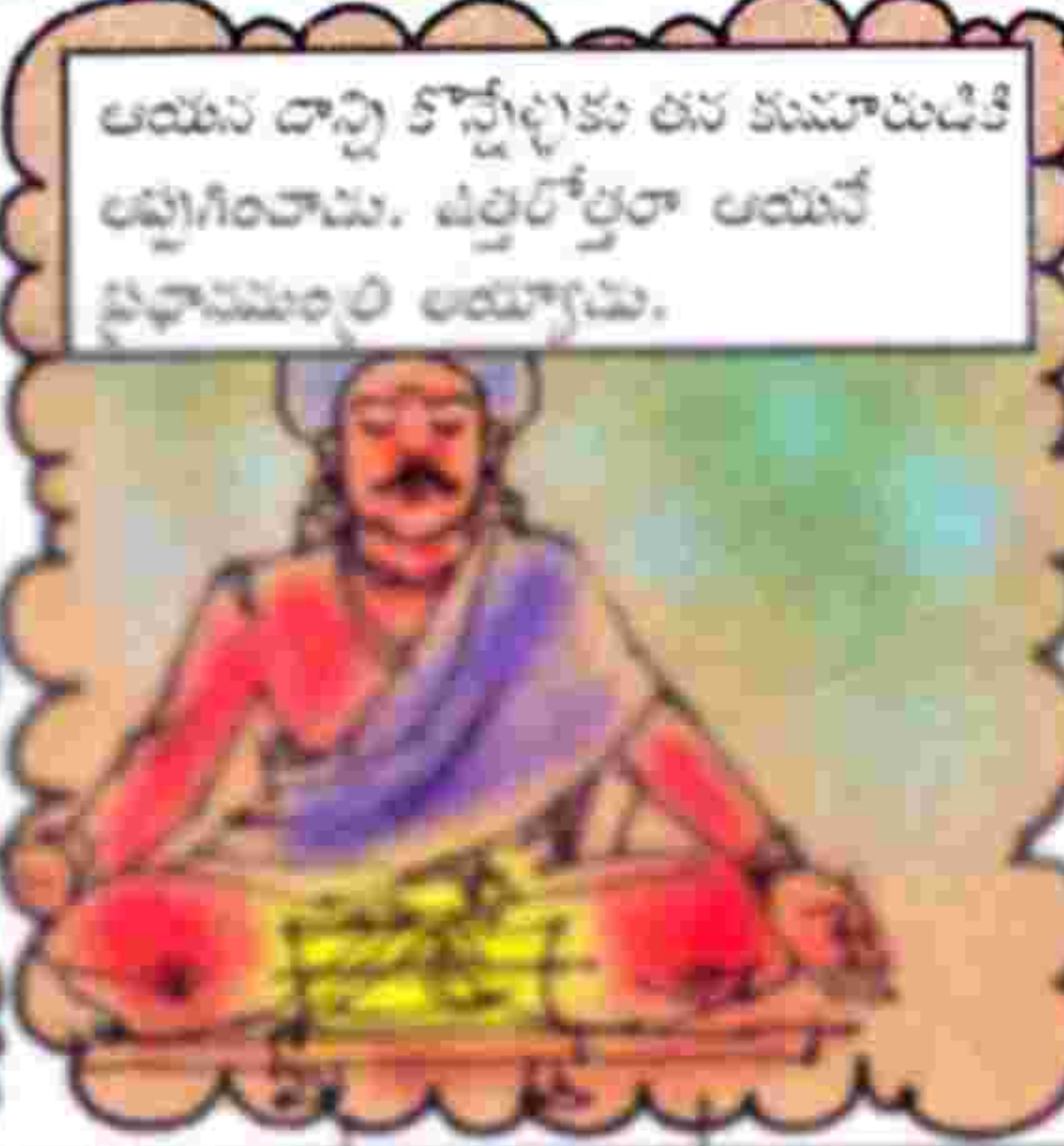

ఆయన సాధువు విద్యాధరుడి వద్దకు
తిరిగి వెళ్ళాడు. విద్యాధరుడు
ఆయనకు రాజ్యం గురించి మెప్పి,
పండ్లపురికి వెళ్లి ఈశ్వరు పూజించమని
ఆదేశించాడు...

అందులో ఈ భద్రంగా
ఉన్నది.

వీలకేసిరి ఆ ఈశ్వరు ఈ కుమారుడికి
అప్పగించాడు...

ఆయన దాన్ని కొన్నేళ్ళకు ఈ కుమారుడికి
అప్పగించాడు. ఉత్తరార్ధరా ఆయనే
ప్రధానమంత్రి అయ్యాడు.

ఆయన కుమారుడు
అదియ్యడు ఒక
గమనికలోపాటు
ఈశ్వరు ముగించాడు.

మన రాజగురువుకు విష్ణుపురిలోని శిథిల
అలయం పక్కపురిలో కనిపించింది.
ఆయనే దానిని పునరుద్ధరించమని చెప్పాడు.
దానిని పునరుద్ధరించగల సమర్థుడు
అదియ్యడు మాత్రమే అని కూడా
ఆయన నిలబెట్టాడు.

అదియ్యడి కొన్ని మార్గాల
అచ్చుతి శిల్పకళ, సైన్యవిజ్ఞానం
ఉన్నాయి.

అదియ్యడు అలయం వద్ద శేషునిగా
ఉద్ధాత్తు సమాచారం అందింది.
అదియ్యడు
త్వరగా తిరిగి
రావాలని
అనుకున్నాడు.
వీలకేసిరా,
అయినా కోరుకుని
చక్కగా ఉంచిన
అదియ్యడికి
నిలిచుకోవద్దు.

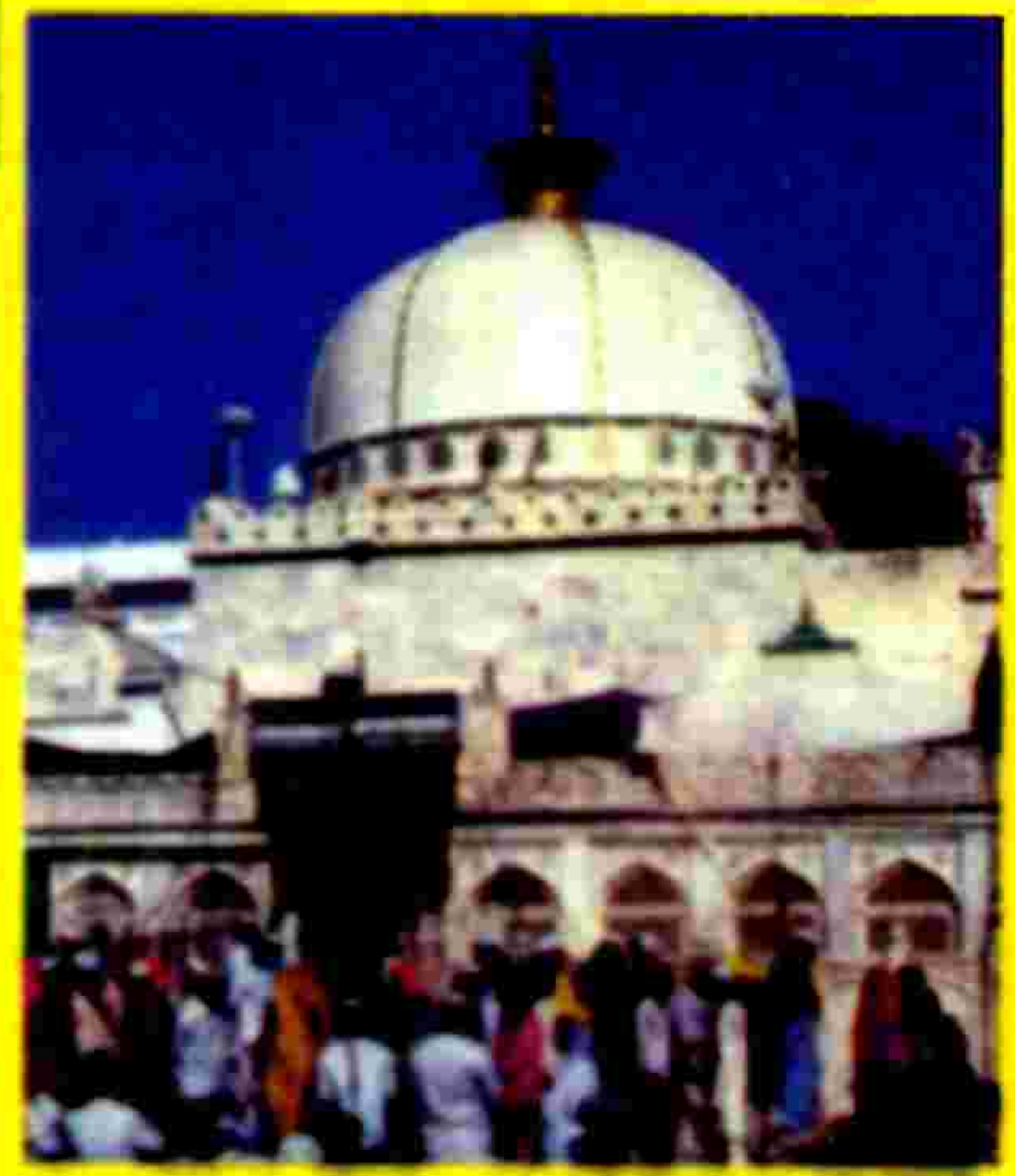

ఇవేమీ అయినట్లయితే
అయినా. వివాహానికి, పట్టాభిషేకానికి
కొత్త ముహూర్తంలో మన ఆస్తిని
జోరెక్కుడు రావచ్చు.

-(జనరాలంది)

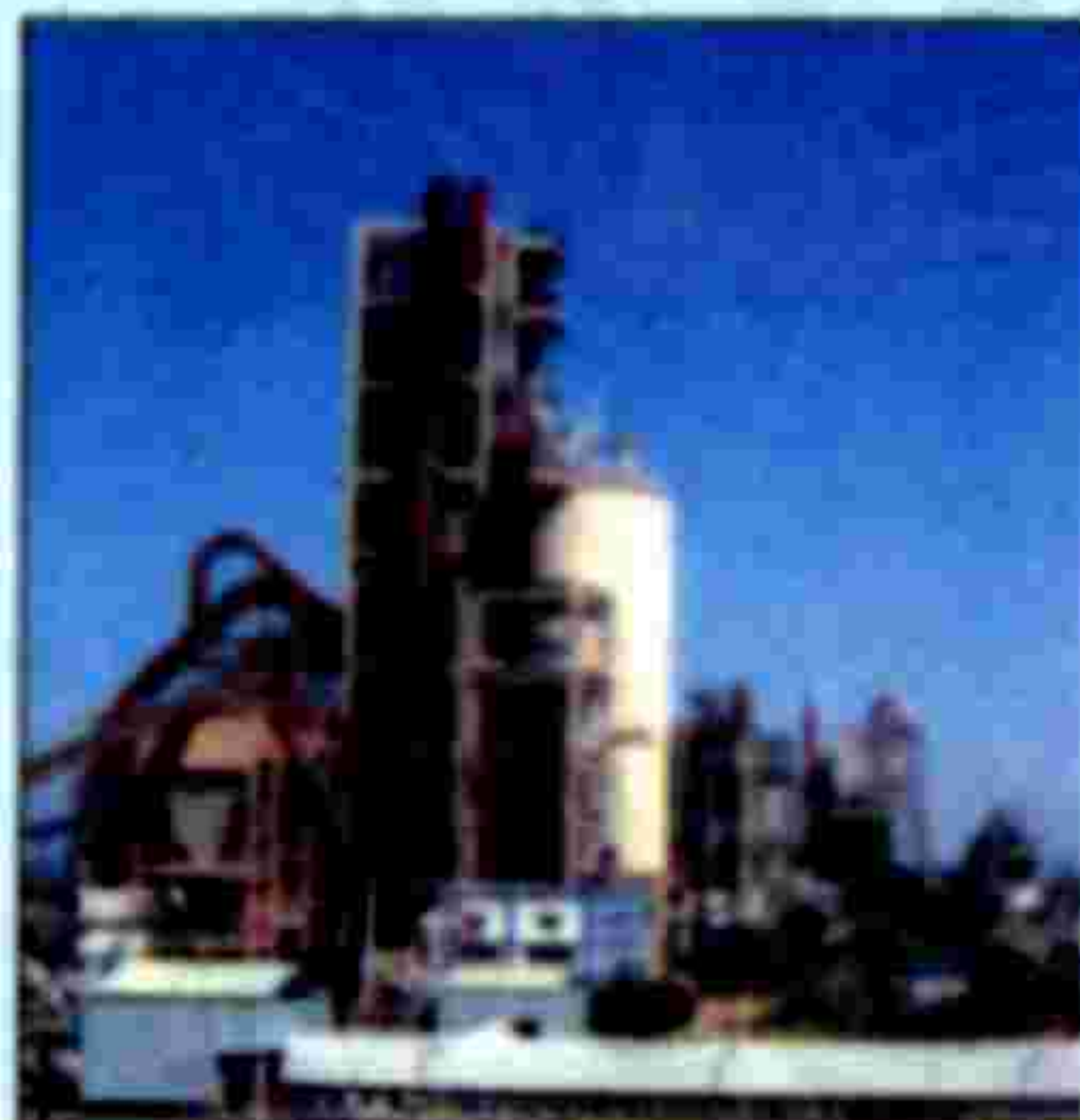
ఆజ్మీర్ ఉర్స్

భాజా మొహినుద్దీన్ చిస్తీ ముస్లిం సాధువులలో సుప్రసిద్ధుడు, అందరి మన్ననలూ పొందిన మహనీయుడు. రాజస్థాన్ లోని ఆజ్మీర్ లో ఆయన మసీదు ఉంది. మనదేశంలోని సుప్రసిద్ధమైన మసీదులలో ఇది ఒకటి. ముస్లిం మాసం రజాబ్ తొలిరోజునుంచి ఆరు రోజుల పాటు ఆ మహనీయుడి 'ఉర్స్' ఉత్సవం జరుపుతారు. వేలాదిమంది భక్తులు ఈ ఉత్సవానికి హాజరవుతారు.

మొహినుద్దీన్ 1135వ సం. ఆఫ్ఘనిస్తాన్ లో జన్మించాడు. ఆయన మహమ్మద్ ప్రవక్త అల్లుడైన అలీ వంశానికి చెందినవాడని చెబుతారు. ఆయన తొమ్మిదవ యేటే పవిత్ర ఖురానును వల్లించడం నేర్చుకున్నాడు. 1190లో మదీనా యాత్ర చేశాడు. ఆయన అక్కడ ఉన్నప్పుడు మహమ్మద్ ప్రవక్త కలలో దర్శనమిచ్చి-నాటి పృథ్వీరాజు రాజధాని నగరమైన ఆజ్మీరుకు వెళ్ళమని ఆజ్ఞాపించాడట. మొహినుద్దీన్ తన శిష్యులతో అక్కడికి వచ్చి ఒక తోటలో విడిది చేశాడు. అది పృథ్వీరాజు సైన్యంలోని ఒంటెలు విశ్రాంతి తీసుకునే స్థలం. అందువల్ల ఆయన్ను, శిష్యులను అక్కడ విడిది చేయడానికి రాజభటులు అడ్డేపించారు. ఆనాటి రాత్రి పడుకున్న అక్కడి ఒంటెలు, తెల్లవారాక పైకి లేవలేకపోయాయి. ఒంటెలు కాచేవాళ్ళు, పృథ్వీరాజు వద్దకు వెళ్ళి సంగతి చెప్పారు. ఆయన వాళ్ళ ద్వారా మొహినుద్దీన్ కు క్షమాపణలు తెలియజేయడంతో, ఒంటెలు లేచి నిలబడి నడవసాగాయట!

పృథ్వీరాజును ఓడించిన మహమ్మద్ ఘోరీ, మొహినుద్దీన్ ను ఆజ్మీరులోనే ఉండడానికి అనుమతించాడు. మొహినుద్దీన్ ప్రసంగాలు వినడానికి ధనిక, పేద భేదాలు లేకుండా అన్ని మతస్థులూ ఆజ్మీరుకు తండోప తండాలుగా తరలివచ్చేవారు. 1229 రజాబ్ లో ఆయన కాలధర్మం చెందాడు. ఆజ్మీరులోని ఆయన మసీదు యాత్రాస్థలంగా మారింది. ఉర్స్ సమయంలో మొగల్ చక్రవర్తులు ఆజ్మీరుకు వచ్చేవారని చెబుతారు. యాత్రీకులకు వంట చేయడానికి అప్పర్, జహంగీరులు ఇచ్చిన రెండు పెద్ద పెద్ద ఇత్తడి పాత్రలు ఇంకా ఉన్నాయి. ఇప్పటికీ వాటిని ఉపయోగిస్తున్నారు.

**పెన్నా సిమెంట్ వారి
పెన్నా గోల్డ్**

Portland Pozzolona Cement

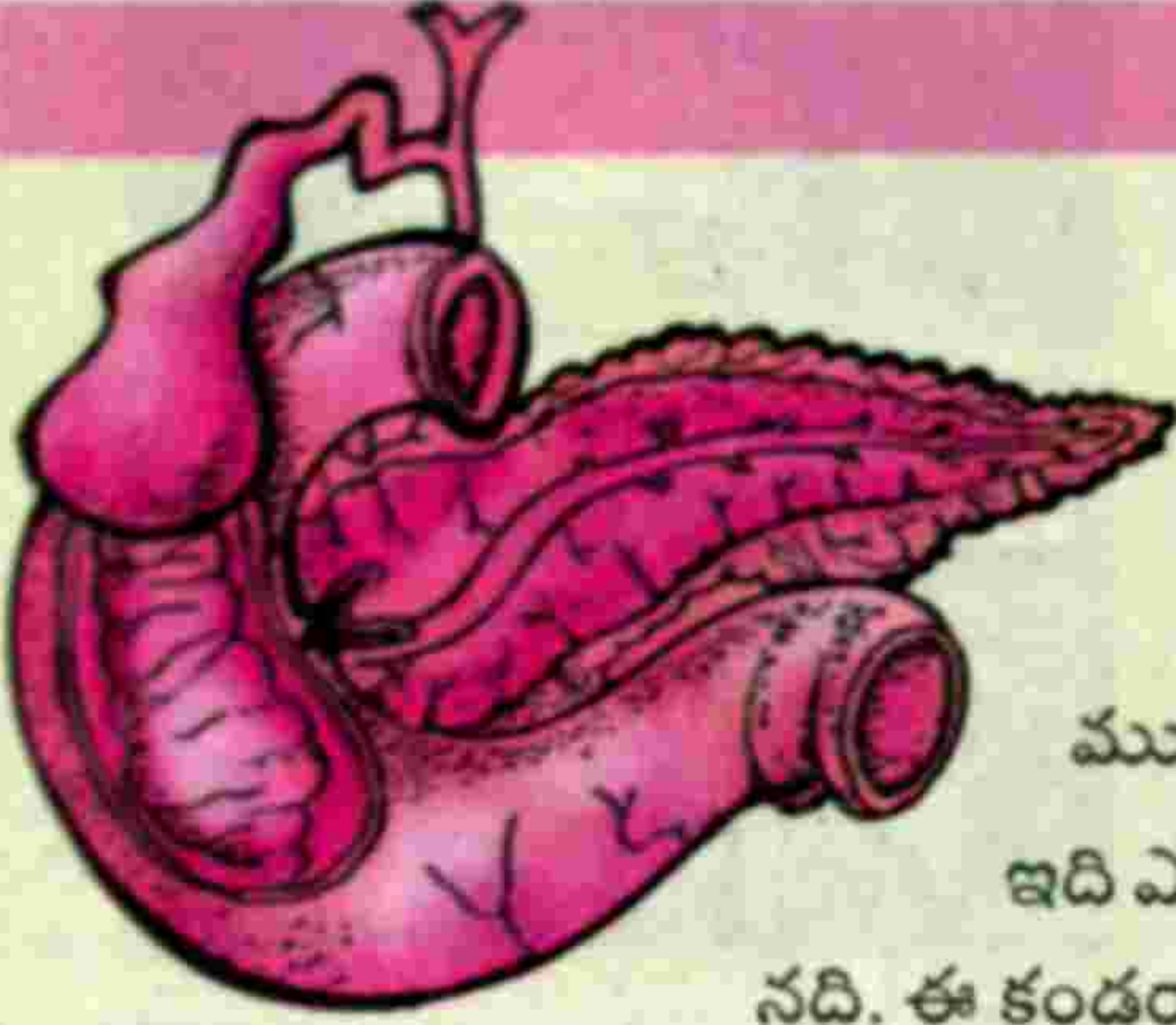
P PENNA CEMENT INDUSTRIES LTD.
Plot No. 725, Goudanagar Colony, Road No. 3, Banjara Hills, Hyderabad-500 024 (A.P.)
www.pennacement.com, Email: marketing@pennacement.com

Phones : 23353950,
23353952
Fax : 040-23353951

విజ్ఞానం వినోదం వికాసం

విజ్ఞాన వీధికలు :

క్లోమం

కడుపు దిగువ భాగం వెనక 8 అంగుళాల పొడవు $1\frac{1}{2}$ అంగుళాల వెడల్పుతో అడ్డంగా ఉన్న గ్రంథి క్లోమం. ఆరంభ భాగం చిన్నప్రేవుల డయోడినం అంటే ఆంధ్ర మూలం గోడకు అనుకుని ఉంటోంది.

ఇది ఎక్స్ క్రైన్, ఎండ్ క్రైన్ అనే రెండు రకాల కండరాలతో తయారై నది. ఈ కండరాలు రక్తంలోకి ఎన్ జైములను, హార్మోనులను స్రవిస్తాయి.

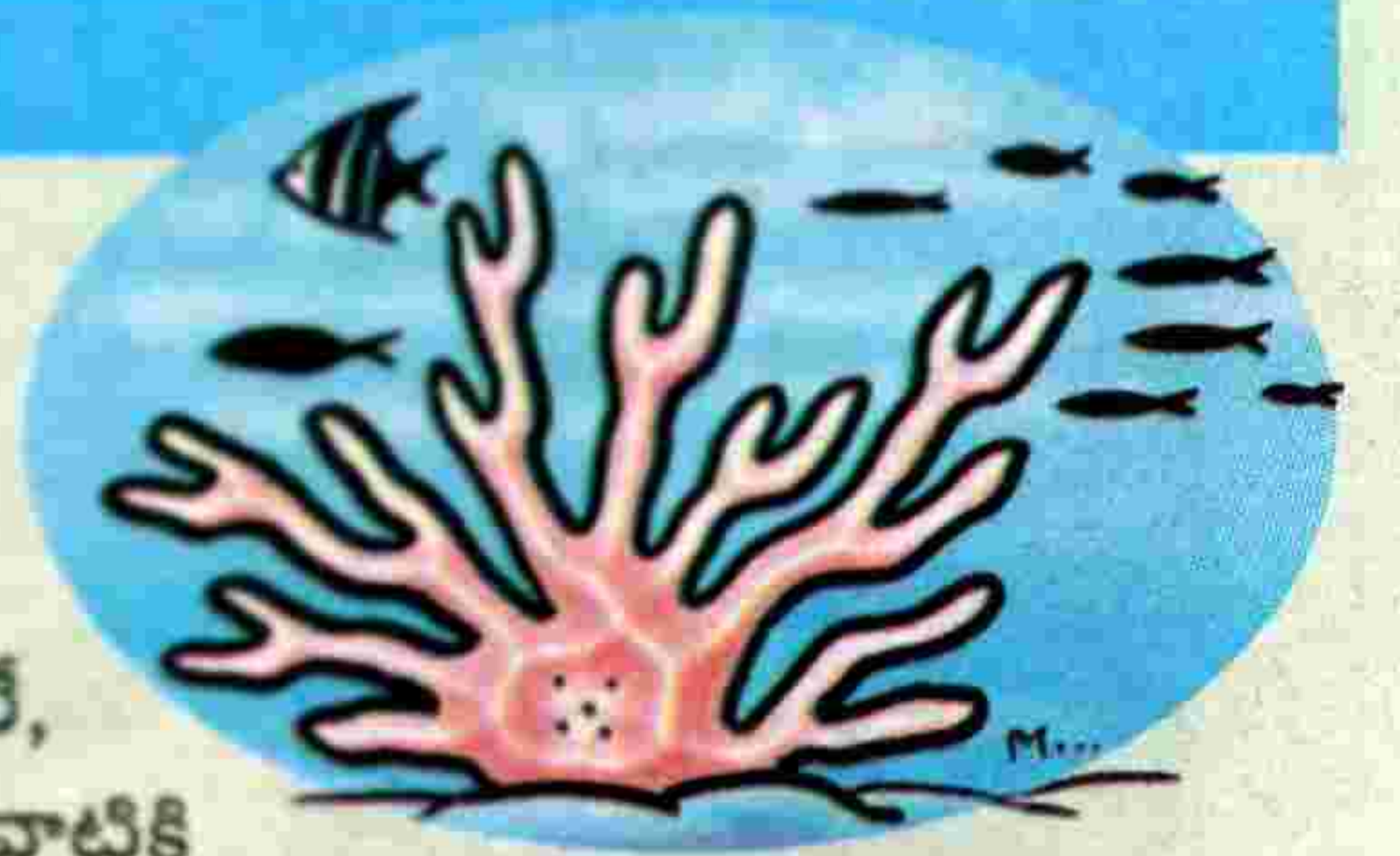
క్లోమం జీర్ణక్రియ, సమన్వయం అనే రెండు పనులను చేస్తుంది. ఎక్స్ క్రైన్ కండరాలు జీర్ణక్రియ ఎన్ జైములను, ఎండ్ క్రైన్ కండరాలు హార్మోనులను స్రవిస్తాయి. ఎక్స్ క్రైన్ హార్మోనులు డయో డినమ్ లోని ఆహారంలోని కార్బోహైడ్రేట్లు, కొవ్వుపదార్థాలు, ప్రోటీన్లుగా విడగొట్టడానికి ఉపయోగ పడతాయి. ఈ హార్మోనులు డయోడినమ్ లో చేరేంతవరకు పనిచేయవు. ఎక్స్ క్రైన్ కండరాలు బైకార్బోనేట్ ను స్రవించి కడుపులోని ఆమ్లాల చర్యలను క్రమబద్ధం చేయడానికి దోహదపడతాయి.

పాంక్రిటిస్ ద్వారా క్లోమం దెబ్బతింటుంది. ఇది వాపుకూ, జీర్ణక్రియ దెబ్బతినడానికి దారితీస్తుంది. కేన్సర్ కారణంగా కూడా క్లోమం దెబ్బతింటుంది.

మన పరిసరాలు

రంగులేని పగడాలు

పగడాలు అనగానే మనకు అందమైన రంగులు గుర్తుకు వస్తాయి. అయినా పగడాలకు సొంత రంగు అంటూ ఉండదు. అలా అయితే పగడాల రంగు భ్రమ మాత్రమేనా? అంటే, అదీ కాదు. పగడాలలోని ఏక కణ ఆల్గీ (నాచు) కారణంగా వాటికి రంగు ఏర్పడుతుంది.

పగడాలకూ, నాచుకూ ఉన్న సంబంధం చాలా ఆసక్తికరమైనది. నాచు ఉండడం వల్ల పగడాలు సున్నపు రాయిని ఉమ్మడిం త్వరిత గతిలో సాగుతుంది. దాంతో ఆల్గీ పగడాల అస్థిపంజరాలలో, రక్షణతో హాయిగా నివసిస్తాయి. చనిపోయిన పగడాల దిబ్బలలో సజీవ ఆల్గీలు ఉండవు. అవన్నీ చనిపోయిన సున్నపురాయి ముద్దలు. అందువల్ల అవి బూడిద రంగులో ఉంటాయి.

విజ్ఞానం వినోదం వికాసం

మీకు తెలుసా?

పేరాశగల పక్షి

'సిడార్ వాక్స్వింగ్' చాలా అందంగా పాడే పక్షి. అది చాలా పేరాశ కల దని చెబుతారు. ఎందుకో తెలుసా? అది పాట వినిపించినందుకు మన వద్ద డబ్బు వసూలు చేస్తుందనుకున్నారా? అదేం కాదు. మరెందుకు? సిడార్ బెరీస్ (దేవదారు పళ్ళు) అంటే దానికి మహా ఇష్టం. అది వాటిని తినే బతుకుతుంది. అయినా వాటిని కదలలేనంత ఎక్కువగా తినేస్తుంది.

మన దేశం క్వీజ్

మనదేశంలో రకరకాల జంతువులు, పక్షులు, చెట్లు ఉన్నాయి. వాటిలో కొన్ని ప్రత్యేకమైనవి కూడా. వాటిని గురించి మీకెంత మాత్రం తెలుసో రచనల క్వీజ్ ద్వారా తెలుసుకోండి!

1. మర్రి వృక్షం, మన దేశానికే ప్రత్యేకమైనది. దీనిని ఇంగ్లీషులో 'బాన్యన్' అంటారు. దానికా పేరు ఎలా వచ్చిందో తెలుసా?

2. మన దేశంలో నాలుగు రకాల తాడి జాతి చెట్లున్నాయి. అవి ఏవి?

3. ఘానా అన్నది దక్షిణ ఆఫ్రికాలోని ఒక దేశం. మన దేశంలో ఘానా పక్షుల శరణాలయం ఎక్కడ ఉందో తెలుసా?

4. ఏనుగు దంతాలలాగే, జింకల కస్తూరి చాలా విలువైనది. మన దేశంలో కస్తూరి జింకలు ఎక్కడున్నాయి? ఆ జంతువుల శరీరంలో కస్తూరి ఏ భాగంలో ఉంటుంది?

5. ఆసియా సింహాలకు గుజరాత్ లోని గిర్ వన్య మృగ అభయారణ్యం సహజ నివాసస్థలం. మరి మనదేశంలో సింహాల రెండవ అభయారణ్యం ఎక్కడ ఉన్నది?

(సమాధానాలు 66వ పేజీలో)

చంద్రమామ ఇండియా క్వీజ్ - 3 (ఏప్రిల్ '07) విజేతలకు అభినందనలు

1. ఎ. శ్రీరామ్,
విజయవాడ - 535 001 (అం.ప్ర)	3. సంగీత దాస్
విశాఖపట్నం - 530 016 (అం.ప్ర)
2. యం. యస్. రేణుకా
మచిలీ - 517 325, చిత్తూరు జిల్లా (అం.ప్ర)	4. డి. సుధీర్ రెడ్డి, నరసరావుపేట - 532 421,
శ్రీరామవం జిల్లా (అం.ప్ర)

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

ఈ ఫోటోలకు ఒక్క మాటలోగాని, చిన్నవాక్యంలోగాని వ్యాఖ్యలు రాయగలరా? రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.

K.S. GANAPATHI RAMAN

K.S. GANAPATHI RAMAN

వ్యాఖ్యలను కాంపిటీషన్ పోస్ట్ కార్డుపైన రాసి ఈ నెల 25వ తేదీలోగా మాకు అందేలా పంపాలి. పోటీ ఫలితాలు ఆగస్ట్ 2007 సంచికలో ప్రచురిస్తాం.

ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యకు రూ. 100 బహుమానం.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ: చందమామ, 82, డిఫెన్స్ ఆఫీసర్స్ కాలనీ,
ఈకాట్టుతాంగల్, చెన్నయ్ - 600 032.

అభినందనలు

ఏప్రిల్ నెల పోటీ ఫలితాలు
శ్రీమతి వరగాని సీత
కేరాఫ్ జవహర్ పిల్లల వైద్యశాల
నిమ్మతోట,
నర్సరావుపేట - 522 601
గుంటూరు జిల్లా (ఆం.ప్ర)

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ:

మొదటి ఫోటో : జారితే ప్రమాదం!

రెండవ ఫోటో : జాగ్రత్త చెల్లీ!

సమాధానాలు :

1. భారతీయ వ్యాపారులు (బనియాలు) దానిని ప్రతి ఉదయం పూజించడం యూరోపియన్లు మొదట చూశారు. ఆ బనియాల మీదుగా దానికి 'బాన్యన్' అని పేరుపెట్టారు
2. కొబ్బరి, తాడి, పోక, ఖర్జూరం
3. రాజస్థాన్ లోని భరత్ పూర్ లో
4. కాశ్మీరులో. పొత్తికడుపు దిగువ
5. ఉత్తర ప్రదేశ్ లోని చంద్రప్రభ అభయారణ్యం.

Printed and Published by B. Viswanatha Reddi at B.N.K. Press Pvt. Ltd., Chennai - 26 on behalf of Chandamama India Limited, No. 82, Defence Officers Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 032. Editor : B. Viswanatha Reddi (Viswam)

నా కథ కాస్త
వింటారా?

చమురు ఉపయోగాలు

క్రోసిన్, పెట్రోల్, డీజెల్, లూబ్రికెంట్స్ అంటూ చమురు మీకు రకరకాలుగా ఉపయోగపడుతోంది. రోజూ తమ పనులు చేసుకోవడానికి ఏదో ఒక విధంగా చమురు మీద ఆధారపడని వారంటూ ఎవరుంటారు?

దాదాపు 50 శాతం మంది గృహస్థులు, వంటగదులలో సిలిండర్ల రూపంలోనో, పైప్ లైన్ సప్లై ద్వారానో ఎల్పిజి (లిక్విడ్ పేట్రోలియం గ్యాస్)ని ఉపయోగిస్తున్నారు. మిగిలినవారు ముఖ్యంగా గుడిసెల్లో నివసించే పేదవాళ్ళు వంటకు కిరోసిన్ స్టవ్ ఉపయోగిస్తారు.

కిరోసిన్ ను ఉపయోగించే హరికేన్ లాంథర్లు, 'పెట్రోమాక్స్' దీపాలు ఇళ్ళల్లోనూ, షాపుల్లోనూ ఒకప్పుడు మామూలుగా కనిపించేవి.

మోటారు బైకుల వంటి ద్విచక్రవాహనాలు, ఆటో రిక్షాలు, డెలివరీ వ్యాన్స్ వంటి త్రిచక్ర వాహనాలు; కార్లు, ట్రక్కులు వంటి నాలుగు చక్రాల వాహనాలు పెట్రోలుతోగానీ, డీజెల్ తోగానీ నడుస్తాయి. ఓడలలో, రైలు బళ్ళలో ఇంజిన్లు ఇవాళ డీజెల్ తో నడుస్తున్నాయి.

నిజానికి మనుషులు, యంత్రాలు రెండూ కూడా చాలా వరకు చమురు మీద ఆధారపడడం అనివార్యమవుతోంది. జీవితంలోని వివిధ పార్శ్వాలు సులువుగా, సుఖంగా సాగడానికి చమురునైన నేను ఎంతో అవసరమవుతున్నాను. అయితే, చమురును ఉపయోగించే కొందరు నిర్లక్ష్యం కారణంగా చాలా వృథా చేస్తూ ఉంటారు. ఈ వృథాను గనక అరికట్టినట్లయితే చమురు నైన నేను మీ సేవలో పదికాలాల పాటు కొనసాగగలను.

YOU'RE MY FRIEND — YOU'RE MY SAVIOUR!

**SAVE ME I
SAVE OIL I**

LET'S ALWAYS REMAIN FRIENDS !

**PETROLEUM CONSERVATION
RESEARCH ASSOCIATION**

10, Bhikaiji Cama Place, New Delhi 110066.

E-mail : pcra@pcra.org

